

HRVATSKI SABOR

Klasa: 021-12/14-09/58

Urbroj: 65-14-02

Zagreb, 25. kolovoza 2014.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Izvešće o radu i poslovanju Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2013.*, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora sukladno odredbi članka 153. Zakona o mirovinskom osiguranju ("Narodne novine", broj 157/13), dostavio Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, aktom od 21. srpnja 2014. godine.

U radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela sudjelovat će Srećko Vuković, ravnatelj Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.

PREDSJEDNIK

Josip Leko

**HRVATSKI ZAVOD ZA
MIROVINSKO OSIGURANJE**

**Središnja služba
A. Mihanovića 3 – 10000 Zagreb**

KLASA: 041-01-14-02/7
URBROJ: 341-99-01/01-14-10
Zagreb, 21. srpnja 2014.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 – HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	06-08-2014		
Klasifikacijska oznaka:	021-12/14-09/58		Org. jed. 65
Uredbeni broj:	341-14-01	Pril.	Vrij. 1 CD

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

**Trg sv. Marka 6-7
10000 ZAGREB**

***Dostava Izvješća o radu i poslovanju
Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2013.***

U skladu s čl. 153. Zakona o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, br. 157/13) i člankom 74. stavkom 2. i 3. Statuta Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (Narodne novine, br. 28/14), dostavlja se Izvješće o radu i poslovanju Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2013.

Navedeno izvješće donijelo je Upravno vijeće Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje na sjednici održanoj 17. srpnja 2014.

Potrebna objašnjenja u vezi s navedenim izvješćem, u slučaju potrebe, podnijet će ravnatelj Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.

RAVNATELJ

Srećko Vuković

**HRVATSKI ZAVOD ZA
MIROVINSKO OSIGURANJE
Središnja služba
A. Mihanovića 3 – 10000 Zagreb**

**IZVJEŠĆE
O RADU I POSLOVANJU HRVATSKOG ZAVODA ZA
MIROVINSKO OSIGURANJE ZA 2013.**

Zagreb, lipanj 2014.

IZVJEŠĆE O RADU I POSLOVANJU HRVATSKOG ZAVODA ZA MIROVINSKO OSIGURANJE ZA 2013.

S A D R Ź A J

	<i>stranica</i>
I. UVOD	1
II. STANJE SUSTAVA MIROVINSKOG OSIGURANJA MEĐUGENERACIJSKE SOLIDARNOSTI	3
III. USTROJSTVO, LJUDSKI POTENCIJALI I INFORMACIJSKA TEHNOLOGIJA ZAVODA	17
1. Ustrojstvo Zavoda	17
2. Ljudski potencijali	19
3. Informacijska i komunikacijska tehnologija Zavoda	23
IV. UPRAVLJANJE ZAVODOM – RAD UPRAVNOG VIJEĆA	27
V. OSTVARIVANJE PRAVA I RAD STRUČNE SLUŽBE ZAVODA	30
1. Rješavanje o pravima iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu u upravnom postupku	30
<i>Rješavanje o pravima iz mirovinskog osiguranja (tuzemno osiguranje)</i>	<i>32</i>
<i>Provedba međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju</i>	<i>34</i>
<i>Rješavanje o pravima na doplatku za djecu</i>	<i>37</i>
2. Matična evidencija osiguranika i staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem	38
3. Imovinskopravno poslovanje	42
4. Javnost rada Zavoda i odnosi s javnošću	43
VI. FINACIJSKO POSLOVANJE	46
1. Finacijsko poslovanje Zavoda	46
2. Poslovanje sredstvima za financiranje doplatka za djecu	52
VII. PORTFELJ ZAVODA	55
1. Portfelj Zavoda na dan 31. prosinca 2013.	55
2. "Hrvatsko mirovinsko investicijsko društvo" d.o.o. i Kapitalni fond d.d.	57
VIII. OSVRT NA IZVRŠENJE PROGRAMA RADA ZAVODA ZA 2013.	61
IX. SAŽETAK	72
X. TABLIČNI PRILOG	77

I.

UVOD

Sustav mirovinskog osiguranja u Republici Hrvatskoj uređen je i provodi se kao obvezno mirovinsko osiguranje na temelju međugeneracijske solidarnosti te kao obvezno i dobrovoljno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje. Predmet ovoga izvješća je obvezno mirovinsko osiguranje na temelju međugeneracijske solidarnosti i rad Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (u daljnjem tekstu: Zavod). Poslovi iz mjerodavnosti Zavoda u protekloj godini obavljali su se u skladu s propisima i Financijskim planom Zavoda i prema Programu rada koje je donijelo Upravno vijeće Zavoda.

U 2013. nastavljen je trend rasta broja korisnika mirovina i pada broja osiguranika, pa je u Zavodu bilo evidentirano 1 190 815 korisnika i 1 400 631 osiguranik, tako da je omjer između te dvije skupine iznosio 1 : 1,18, što je jednako omjeru u 2012. godini (u 2009. omjer je bio 1 : 1,30, u 2010. godini 1 : 1,23, a u 2011. godini 1 : 1,21).

Ukupni prihodi Zavoda iznosili su 36,595 milijardi kn, a rashodi 36,604 milijardi kn. Rashodi za mirovine i mirovinska primanja iznosili su 36,120 milijardi kn, što čini 100,16% planiranih rashoda za 2013., a u strukturi ostvarenih ukupnih rashoda čine 98,68%. Rashodi za mirovine i mirovinska primanja hrvatskih branitelja planirani su unutar Razdjela 086 Ministarstva rada i mirovinskoga sustava, Glava 20 Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, te su sastavni dio rashoda za mirovine i mirovinska primanja, kao i ukupnih rashoda Zavoda.

U 2013. mirovine su usklađene ukupno za 2,26%, a udjel mirovinskih rashoda u BDP-u porastao je na 11%. Udjel mirovinskih izdataka u BDP-u u 2009. iznosio je 10,67%, a u 2010. povećan je na 10,96%, što je posljedica povećanja broja umirovljenika, isplate dodatka na mirovine i smanjenja BDP-a u tom razdoblju. Udjel mirovinskih izdataka u BDP-u u 2011. blago se smanjio na 10,77%, unatoč povećanju broja umirovljenika za približno 1% u odnosu na prethodnu godinu, što je posljedica neusklađivanja mirovina tijekom 2010. i 2011. Naime, u skladu sa Zakonom o odgodi usklađivanja mirovina u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2011. godine¹, u 2011. mirovine i mirovinska primanja nisu usklađivana, a od 1. siječnja 2012. ponovno je uspostavljeno redovito usklađivanje mirovina dva puta godišnje prema rastu plaća i potrošačkih cijena (ukupno za 2,06%) pa se, unatoč usporavanju rasta broja umirovljenika, udjel mirovinskih izdataka u bruto domaćem proizvodu u 2012. blago povećao na 10,82% BDP-a.

Prosječna mirovina ostvarena prema Zakonu o mirovinskom osiguranju za prosinac 2013., umanjena za porez i prirez, iznosila je 2.266,29 kn, udjel te mirovine u prosječnoj netoplaći u RH iznosio je 40,79%, a prosječna mirovina, bez mirovina ostvarenih prema međunarodnim ugovorima o socijalnom

¹ Zakon o odgodi usklađivanja mirovina u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2011. godine - Narodne novine, broj 139/2010

osiguranju, iznosila je 2.466,80 kn ili 44,40% prosječne netoplaće, odnosno povećan je udio prosječne mirovine u prosječnoj netoplaći za približno 1% u odnosu na 2012. godinu.

Prosječna starosna mirovina iznosila je 2.523,38 kn ili 45,42% netoplaće, a prosječna starosna mirovina, bez mirovina ostvarenih prema međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju, iznosila je 2.791,18 kn ili 50,24% prosječne netoplaće.

U međunarodnim se publikacijama kao prosječna mirovina najčešće navodi prosječna starosna mirovina za puni radni vijek radnika i samostalnih profesija.

Prema navedenim kriterijima, starosna mirovina određena na temelju mirovinskog staža od 40 i više godina na dan 31. prosinca 2013. iznosila je 4.067,21 kn ili 73,21% prosječne netoplaće.

Osim mirovinskog osiguranja na temelju međugeneracijske solidarnosti, Zavod provodi i postupke ostvarivanja prava na doplatak za djecu. U 2013. doplatak za djecu koristio je prosječno 204 941 korisnik, za prosječno 383 199 djece. Doplatak za djecu iznosio je prosječno 367,40 kn po djetetu, a za njegovo financiranje u 2013. utrošeno je ukupno 1,691 milijarda kn.

Tijekom 2013. Zavodu su podnesena ukupno 450 133 zahtjeva, od toga 429 939 zahtjeva u prvom stupnju, a 20 194 zahtjeva koji se rješavaju u drugom stupnju. Od toga, zahtjeva za doplatak za djecu u prvom stupnju bilo je ukupno na rješavanju 258 344, a u drugom stupnju 646. Zajedno s neriješenim predmetima iz prethodnog razdoblja, u Zavodu je u 2013. ukupno bilo na rješavanju 501 775 zahtjeva o pravima iz mirovinskog osiguranja (tuzemno i inozemno osiguranje) i doplatka za djecu, od kojih je riješeno 451 735 zahtjeva ili 90,03%.

Na kraju 2013. u Zavodu je bilo 2 947 zaposlenih, odnosno 62 manje nego na kraju 2012., što znači da je sve navedene poslove Zavod obavio s 2,06% manje zaposlenih nego u 2012.

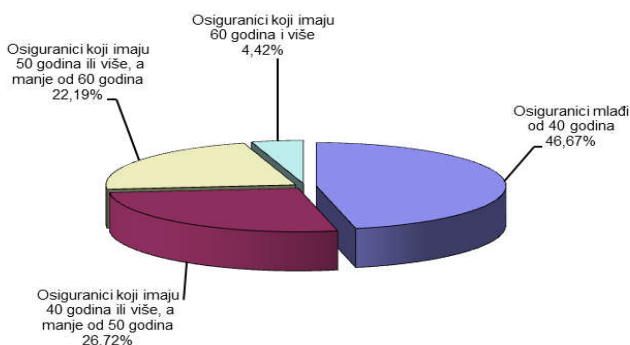
II.

STANJE SUSTAVA MIROVINSKOG OSIGURANJA MEĐUGENERACIJSKE SOLIDARNOSTI

Osiguranici na dan 31. prosinca 2013.

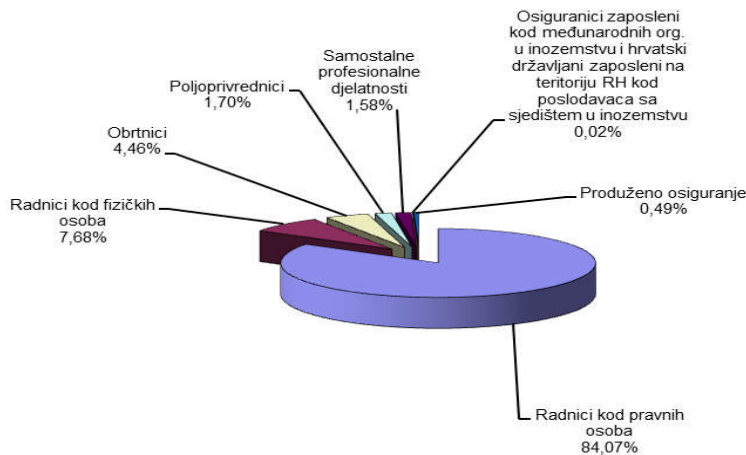
Na dan 31. prosinca 2013. u Zavodu je bilo evidentirano 1 400 631 osiguranik. Od toga broja evidentirano je 653 757 (46,67%) osiguranika mlađih od 40 godina, 374 250 (26,72%) osiguranika u dobi od 40 do 49 godina, 310 755 (22,19%) osiguranika u dobi od 50 do 59 godina i 61 869 (4,42%) osiguranika u dobi od 60 i više godina.

Slika 1 - Osiguranici prema dobi na dan 31.12.2013.

Vezano uz osnovu osiguranja, 1 177 502 (84,07%) osiguranika bila su zaposlena kod pravnih osoba, 107 769 (7,68%) kod fizičkih osoba, 62 399 (4,46%) bilo je obrtnika, 23 795 (1,70%) poljoprivrednika, 22 117 (1,58%) osiguranika koji obavljaju samostalnu profesionalnu djelatnost, 241 (0,02%) osiguranik zaposlen u međunarodnim organizacijama u inozemstvu i hrvatski državljani zaposleni na teritoriju RH kod poslodavaca sa sjedištem u inozemstvu i 6 808 (0,49%) osiguranika u produženom osiguranju.

Slika 2 - Osiguranici prema osnovi osiguranja na dan 31.12.2013.

Posljednjih dvadesetak godina kontinuirano se smanjuje broj i udjel poljoprivrednika u ukupnom broju osiguranika (u 1997. bilo ih je 118 750 ili 8,09%), što je posljedica smanjivanja i starenja poljoprivrednog stanovništva.

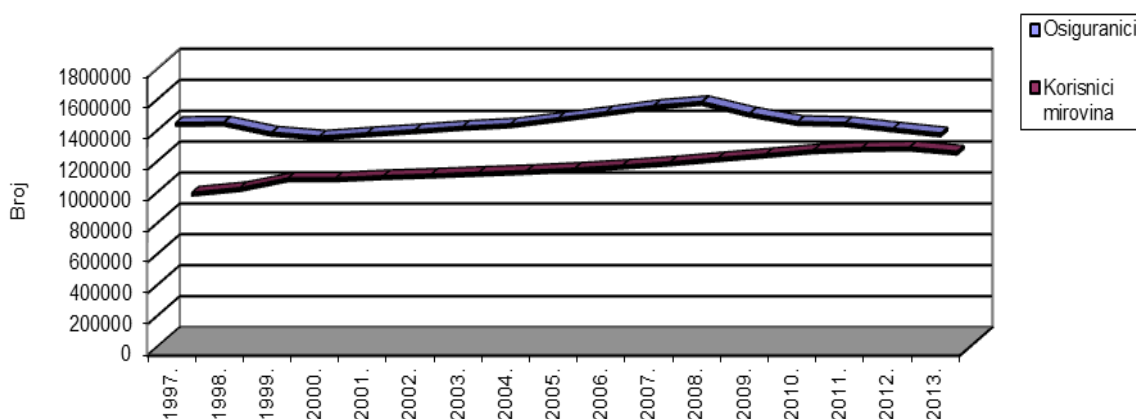
Odnos broja osiguranika i korisnika mirovina

Nakon velikog pada broja osiguranika devedesetih godina, zahvaljujući reformi mirovinskog osiguranja generacijske solidarnosti od 1. siječnja 1999. i gospodarskom rastu, kontinuirano se povećavao broj osiguranika u razdoblju 2001.-2008. godine. Međutim, zbog gospodarske krize koja je počela u drugom polugodištu 2008. počeo se smanjivati broj osiguranika, što je, s iznimkom sezonskog povećanja tijekom ljetnih mjeseci, nastavljeno i posljednjih pet godina.

Broj korisnika mirovina, unatoč provedenoj reformi, nastavio se povećavati i nakon 1999., prosječno za 1-2% godišnje, međutim ipak sporije nego u prethodnom desetljeću. Posljednje tri godine usporen je rast broja umirovljenika, što se vidi na *Slici 3*.

Na dan 31. prosinca 2013. evidentiran je ukupno 1 400 631 osiguranik i 1 190 815 korisnika mirovina (2,21% manje nego u prosincu 2012.), što čini omjer 1,18 : 1. Treba napomenuti da je za prosinac 2013., zbog nedostavljenog OIB-a Zavodu (Uredba o dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju¹), bila obustavljena isplata mirovina za 26 932 korisnika (1 058 korisnika s prebivalištem u Republici Hrvatskoj i 25 874 u inozemstvu), što je utjecalo na smanjenje ukupnog broja korisnika mirovina, kojih bi, da nije bilo obustave isplate, bilo 1 217 747.

Slika 3 - Odnos broja osiguranika i korisnika mirovina

¹ Uredba o dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju – Narodne novine, broj 112/2013

Tablica 1 - Broj osiguranika i korisnika mirovina u razdoblju od 1997. do 2013.

Stanje: 31. prosinca 2013.

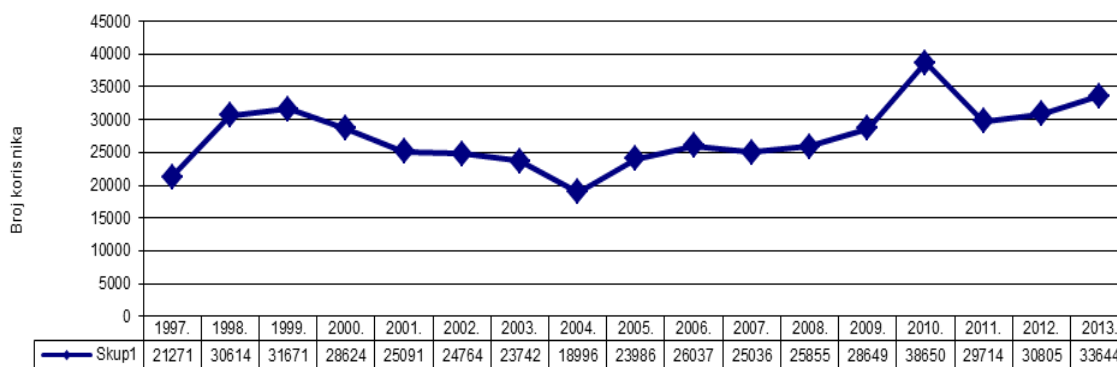
Godine	Osiguranici	Korisnici mirovina	Odnos
0	1	2	3
1997.	1468938	925520	1,59
1998.	1471509	955352	1,54
1999.	1406091	1017801	1,38
2000.	1380510	1018504	1,36
2001.	1402102	1032120	1,36
2002.	1421981	1042192	1,36
2003.	1443995	1054549	1,37
2004.	1460105	1065655	1,37
2005.	1498877	1080571	1,39
2006.	1538170	1100086	1,40
2007.	1579463	1121540	1,41
2008.	1604848	1148290	1,40
2009.	1530233	1173814	1,30
2010.	1475363	1200386	1,23
2011.	1468133	1213121	1,21
2012.	1432740	1217692	1,18
2013.	1400631	1190815	1,18

Napomena: Od obrade mirovina za prosinac 2013. (isplata u siječnju 2014.), zbog nedostavljenog OIB-a Zavodu (Uredba o dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju – NN 112/13), obustavljena je isplata mirovina za 26 932 korisnika (1 058 korisnika mirovina s prebivalištem u Republici Hrvatskoj i 25 874 u inozemstvu).

Kretanje broja korisnika mirovina

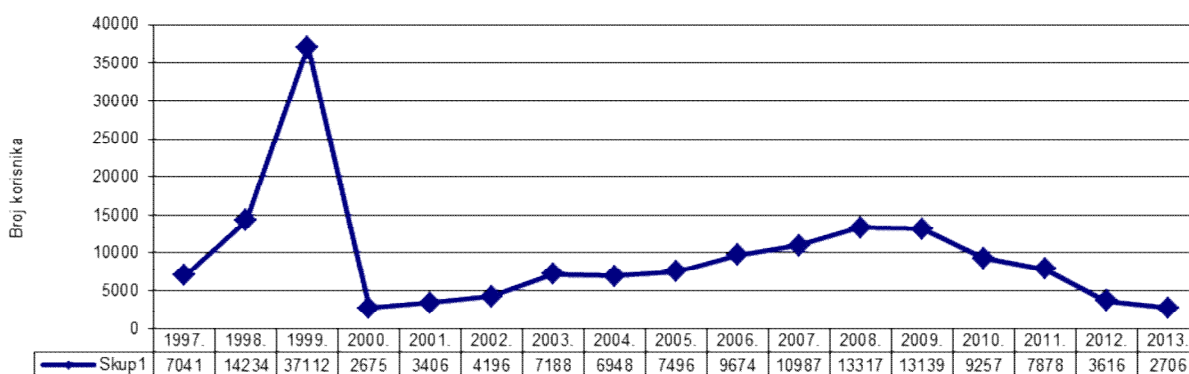
Nakon usporavanja rasta u razdoblju 2000.-2004., u razdoblju 2005.-2010. povećao se priljev novih korisnika mirovina, koji je zbog gospodarske krize i povećane nezaposlenosti bio najizraženiji tijekom 2009. i 2010. godine. Ovaj nepovoljni trend ublažen je u posljednje tri godine. Na povećanje priljeva korisnika mirovine utječe i činjenica da sve više odlazi u mirovinu najbrojnija tzv. baby boom generacija, rođena u prvom desetljeću nakon II. svjetskog rata.

U 2013. godini mirovinu je ostvario ukupno 48 761 novi korisnik mirovine (33 644 starosnih i prijevremenih starosnih, 2 706 invalidskih i 12 411 obiteljskih mirovina), što je više za 2,74% u odnosu na 2012. godinu. Na *Slici 4* prikazan je priljev novih korisnika starosne i prijevremene starosne mirovine u razdoblju 1997.-2013.

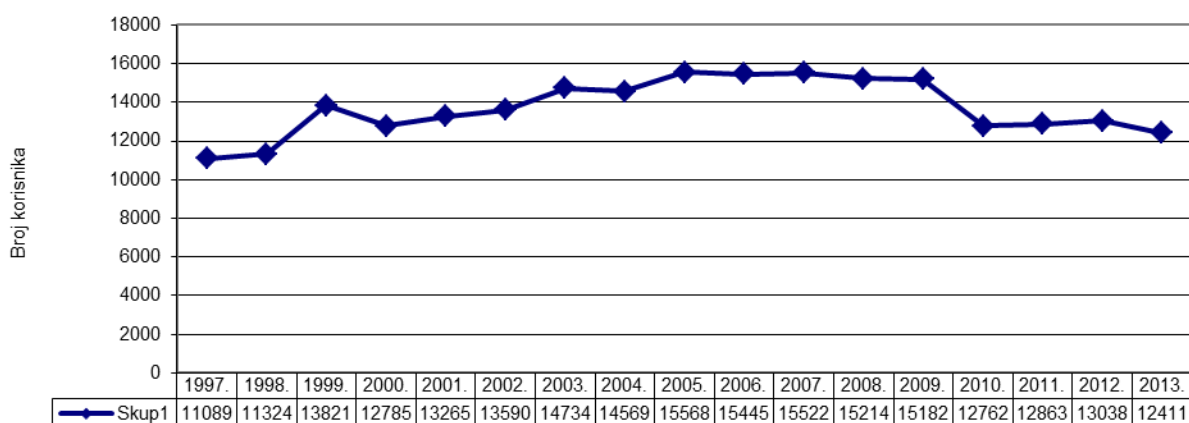
Slika 4 - Broj novih korisnika starosnih i prijevremenih starosnih mirovina

Broj novih korisnika invalidske mirovine (*Slika 5*) smanjio se u odnosu na priljev tih korisnika prije mirovinske reforme, s iznimkom u 1999. godini kada su prevedena prava dotadašnjim invalidima rada

na invalidsku mirovinu. Međutim, zbog povećanja dobne granice za starosnu mirovinu i starije životne dobi osiguranika kod kojih češće dolazi do smanjenja ili gubitka radne sposobnosti, nakon 2000. godine postupno se povećavao broj invalidskih mirovina. Na povećani priljev invalidskih mirovina utječu i socijalni razlozi i nezaposlenost, kao i činjenica da se invalidska mirovina povoljnije određuje od prijevremene starosne mirovine. Ovaj nepovoljni trend zaustavljen je 2009. kada se počeo smanjivati priljev korisnika invalidske mirovine, a trend smanjenja broja novih korisnika bio je izražen u 2012. te osobito u 2013. godini kada je broj novih korisnika invalidske mirovine smanjen na 2 706, što je skoro pet puta manje od broja novih korisnika u 2008. i 2009. godini.

Slika 5 - Broj novih korisnika *invalidskih* mirovina

Nadalje, kao posljedica povećanja ukupnog broja i prosječne životne dobi korisnika mirovine, povećao se i priljev korisnika obiteljske mirovine. Međutim, određenom broju korisnika mirovina ipak je povoljnija osobna starosna, odnosno prijevremena starosna mirovina od obiteljske mirovine pa se posljednje četiri godine smanjio priljev korisnika obiteljske mirovine, što se vidi na Slici 6.

Slika 6 - Broj novih korisnika *obiteljskih* mirovina

Korisnici mirovina prema godinama mirovinskog staža i trajanju korištenja mirovine

Prosječni mirovinski staž korisnika starosne mirovine iznosi 32 godine, korisnika prijevremene starosne mirovine 36 godina, korisnika invalidske mirovine 23 godine, obiteljske mirovine 28 godina, a prosjek mirovinskog staža svih korisnika mirovine iznosi 30 godina, odnosno u posljednjih petnaest godina povećao se za tri godine (*Tablica 2*). Udjel korisnika mirovina s navršenim mirovinskim stažem od 40 i više godina u ukupnom broju korisnika mirovina blago se povećava i 31. prosinca 2013. iznosio je 12,78% (u 2012. iznosio je 12,35%).

Tablica 2 – Broj korisnika prema vrstama mirovina i mirovinskom stažu

Stanje: 31. prosinca 2013.

Godine	V R S T E M I R O V I N A														
	Starosna			Prijevremena			Invalidska			Obiteljska			UKUPNO		
	Broj korisnika mirovina	Lažani indeks	Prosječan staž, broj godina	Broj korisnika mirovina	Lažani indeks	Prosječan staž, broj godina	Broj korisnika mirovina	Lažani indeks	Prosječan staž, broj godina	Broj korisnika mirovina	Lažani indeks	Prosječan staž, broj godina	Broj korisnika mirovina	Lažani indeks	Prosječan staž, broj godina
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1997.	454664	105,3	32	22880	89,3	33	198021	103,4	23	198809	103,8	25	874374	104,0	28
1998.	471257	103,6	32	24420	106,7	33	201152	101,6	23	206477	103,9	25	903306	103,3	28
1999.	492258	104,5	30	25781	105,6	33	235400	117,0	23	210293	101,8	25	963732	106,7	27
2000.	501591	101,9	31	29892	115,9	33	237497	100,9	23	213003	101,3	25	981983	101,9	28
2001.	508465	101,4	31	31185	104,3	33	237614	100,0	23	216696	101,7	26	993960	101,2	28
2002.	512663	100,8	31	33943	108,8	34	235538	99,1	23	219282	101,2	26	1001426	100,8	28
2003.	517569	101,0	31	36416	107,3	34	236132	100,3	23	224264	102,3	26	1014381	101,3	28
2004.	514515	99,4	31	42233	116,0	34	238165	100,9	23	227369	101,4	26	1022282	100,8	28
2005.	515428	100,2	31	48542	114,9	34	234829	98,6	23	230686	101,5	26	1029485	100,7	28
2006.	517523	100,4	32	55013	113,3	34	236847	100,9	23	233733	101,3	27	1043116	101,3	29
2007.	517317	100,0	32	61169	111,2	34	239972	101,3	23	235364	100,7	27	1053822	101,0	29
2008.	517626	100,1	32	69743	114,0	34	246566	102,7	23	237021	100,7	27	1070956	101,6	29
2009.	514501	99,4	32	83397	119,6	35	252345	102,3	24	237793	100,3	27	1088036	101,6	29
2010.	513895	99,9	32	105910	127,0	35	254555	100,9	23	237993	100,1	27	1112353	102,2	29
2011.	510704	99,4	32	119741	113,1	35	254437	100,0	23	239217	100,5	27	1124099	101,1	29
2012.	508132	99,5	32	132792	110,9	35	248537	97,7	23	238839	99,8	28	1128300	100,4	29
2013.	494377	97,3	32	146706	110,5	36	231498	93,1	23	226774	94,95	28	1099355	97,4	30

Napomena: U broj korisnika mirovina **nisu** uključeni korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja i Hrvatskog vijeća obrane. Za obiteljske mirovine staž se odnosi na staž umrlog korisnika od kojeg je određeno pravo na mirovinu.

Od obrade mirovina za prosinac 2013. (isplata u siječnju 2014.), zbog nedostavljenog OIB-a Zavodu (Uredba o dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju – NN 112/13), obustavljena je isplata mirovina za 26 932 korisnika (1058 korisnika mirovina s prebivalištem u Republici Hrvatskoj i 25 874 u inozemstvu).

Iako se postupno povećava prosječna dob za odlazak u starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu, u 2013. godini nastavilo se povećavati prosječno trajanje korištenja mirovine: prosječno korištenje starosne mirovine iznosi 19 godina i 7 mjeseci (7 mjeseci duže nego u 2012.), invalidske 20 godina i 4 mjeseca, a obiteljske 17 godina i 3 mjeseca (*Tablica 3*).

Tablica 3 - Prosječno korištenje mirovine (broj godina i mjeseci)

Red. broj	Godine	Vrste mirovina					
		Starosna			Invalidska		
		Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene
0	1	2	3	4	5	6	7
1.	1997.	17 09	17 06	18 05	18 08	17 05	22 10
2.	1998.	14 10	14 00	17 00	17 04	16 00	22 00
3.	1999.	14 08	13 03	17 01	17 07	15 08	21 08
4.	2000.	14 07	13 08	17 01	18 02	16 09	22 06
5.	2001.	15 00	14 01	17 03	18 04	16 10	22 11
6.	2002.	15 03	14 03	17 10	18 06	16 11	23 02
7.	2003.	15 09	15 00	18 01	18 10	17 03	23 06
8.	2004.	16 00	15 01	18 02	18 09	17 02	23 01
9.	2005.	16 06	15 04	19 00	18 11	17 04	23 09
10.	2006.	16 11	15 10	19 02	19 03	17 06	24 05
11.	2007.	17 02	16 00	19 10	19 04	17 06	24 04
12.	2008.	17 06	16 04	20 00	19 00	17 05	23 10
13.	2009.	17 11	16 08	20 07	19 02	17 04	24 04
14.	2010.	18 01	16 10	20 09	19 04	17 07	24 03
15.	2011.	18 07	17 04	21 02	19 01	17 00	24 06
16.	2012.	19 00	17 07	21 10	19 05	17 08	24 05
17.	2013.	19 07	18 01	22 02	20 04	18 05	25 03

Napomena: U broj korisnika mirovina nisu uključeni korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja i Hrvatskog vijeća obrane. Do 1998. podaci se odnose samo na Fond radnika, a od 1.1.1999. na korisnike mirovina prema Zakonu o mirovinskom osiguranju.

Od obrade mirovina za prosinac 2013. (isplata u siječnju 2014.), zbog nedostavljenog OIB-a Zavodu (Uredba o dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju – NN 112/13), obustavljena je isplata mirovina za 26 932 korisnika (1058 korisnika mirovina s prebivalištem u Republici Hrvatskoj i 25 874 u inozemstvu).

Dobna struktura korisnika mirovina

Kao posljedica reforme mirovinskog osiguranja generacijske solidarnosti iz 1999. i postupnog povećanja prosječnog životnog vijeka, posljednjih desetak godina postupno se povećava prosječna starost korisnika mirovina. U 2013. godini prosječna dob korisnika starosne mirovine bila je 69 godina i 10 mjeseci (žene), odnosno 72 godine i 4 mjeseca (muškarci), korisnika invalidske mirovine 63 godine (žene), odnosno 63 godine i 8 mjeseci (muškarci).

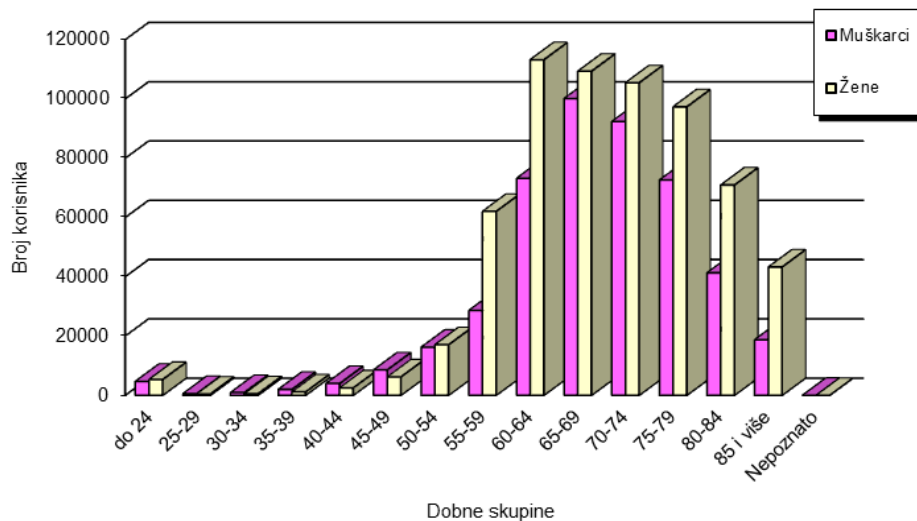
Najveći broj korisnika mirovina u dobnoj je skupini od 65. do 69. godine: 209 485, odnosno 19,06%, a blago se smanjuje udio korisnika mirovina mlađih dobni skupina.

Tablica 4 – Korisnici mirovina prema dobnim skupinama (starosna, invalidska i obiteljska mirovina)

Red. broj	DOBNE SKUPINE	UKUPNO		MUŠKARCI		ŽENE	
		Broj korisnika	%	Broj korisnika	%	Broj korisnika	%
0	1	2	3	4	5	6	7
1.	do 24	10090	0,92	4727	1,02	5363	0,84
2.	25-29	1033	0,09	582	0,13	451	0,07
3.	30-34	1512	0,14	975	0,21	537	0,08
4.	35-39	3201	0,29	2031	0,44	1170	0,18
5.	40-44	6533	0,59	4000	0,86	2533	0,40
6.	45-49	14823	1,35	8594	1,85	6229	0,98
7.	50-54	33317	3,03	16251	3,50	17066	2,69
8.	55-59	90722	8,25	28656	6,17	62066	9,77
9.	60-64	186437	16,96	73219	15,77	113218	17,83
10.	65-69	209485	19,06	100142	21,57	109343	17,22
11.	70-74	197818	17,99	92373	19,89	105445	16,60
12.	75-79	169964	15,46	72631	15,64	97333	15,33
13.	80-84	112315	10,22	41352	8,91	70963	11,17
14.	85 i više	62077	5,65	18778	4,04	43299	6,82
15.	Nepoznato	28	0,00	22	0,00	6	0,00
UKUPNO		1099355	100,00	464333	100,00	635022	100,00

Napomena: U broj korisnika mirovina nisu uključeni korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja i Hrvatskog vijeća obrane.

Od obrade mirovina za prosinac 2013. (isplata u siječnju 2014.), zbog nedostavljenog OIB-a Zavodu (Uredba o dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju – NN 112/13), obustavljena je isplata mirovina za 26 932 korisnika (1058 korisnika mirovina s prebivalištem u Republici Hrvatskoj i 25 874 u inozemstvu).

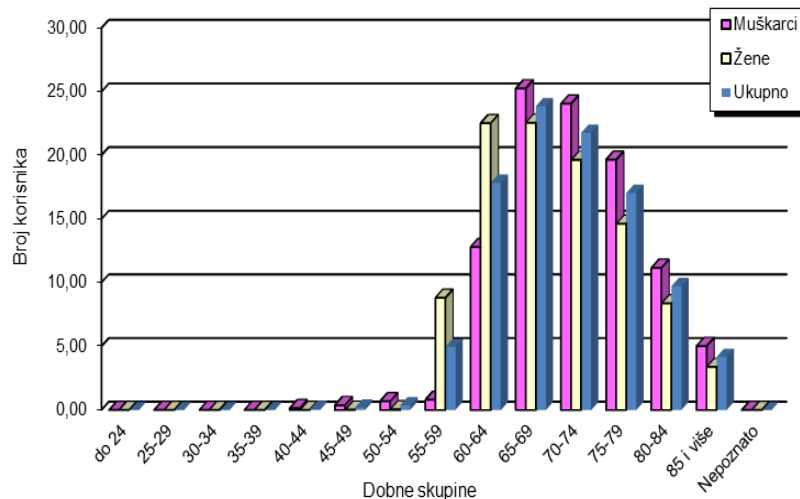
Slika 7 – Korisnici mirovina prema dobnim skupinama (starosna, invalidska i obiteljska mirovina)**Tablica 5 – Korisnici starosne mirovine prema dobnim skupinama i spolu**

Stanje: 31. prosinca 2013.

Redni broj	Dobne skupine	Muškarci		Žene		UKUPNO	
		Broj korisnika	%	Broj korisnika	%	Broj korisnika	%
0	1	2	3	4	5	6	7
1.	do 24	0	0,00	0	0,00	0	0,00
2.	25-29	0	0,00	0	0,00	0	0,00
3.	30-34	0	0,00	0	0,00	0	0,00
4.	35-39	12	0,00	0	0,00	12	0,00
5.	40-44	472	0,15	15	0,00	487	0,08
6.	45-49	1174	0,38	62	0,02	1236	0,19
7.	50-54	2110	0,68	164	0,05	2274	0,35
8.	55-59	2470	0,80	29291	8,81	31761	4,95
9.	60-64	39503	12,80	74907	22,53	114410	17,85
10.	65-69	77973	25,27	75010	22,56	152983	23,86
11.	70-74	74263	24,06	65320	19,65	139583	21,77
12.	75-79	60670	19,66	48627	14,63	109297	17,05
13.	80-84	34476	11,17	27833	8,37	62309	9,72
14.	85 i više	15494	5,02	11237	3,38	26731	4,17
15.	Nepoznato	0	0,00	0	0,00	0	0,00
UKUPNO		308617	100,00	332466	100,00	641083	100,00

Napomena: U broj korisnika mirovina nisu uključeni korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja i Hrvatskog vijeća obrane.

Od obrade mirovina za prosinac 2013. (isplata u siječnju 2014.), zbog nedostavljenog OIB-a Zavodu (Uredba o dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju – NN 112/13), obustavljena je isplata mirovina za 26 932 korisnika (1058 korisnika mirovina s prebivalištem u Republici Hrvatskoj i 25 874 u inozemstvu).

Slika 8 – Struktura korisnika starosne mirovine prema dobnim skupinama i spolu

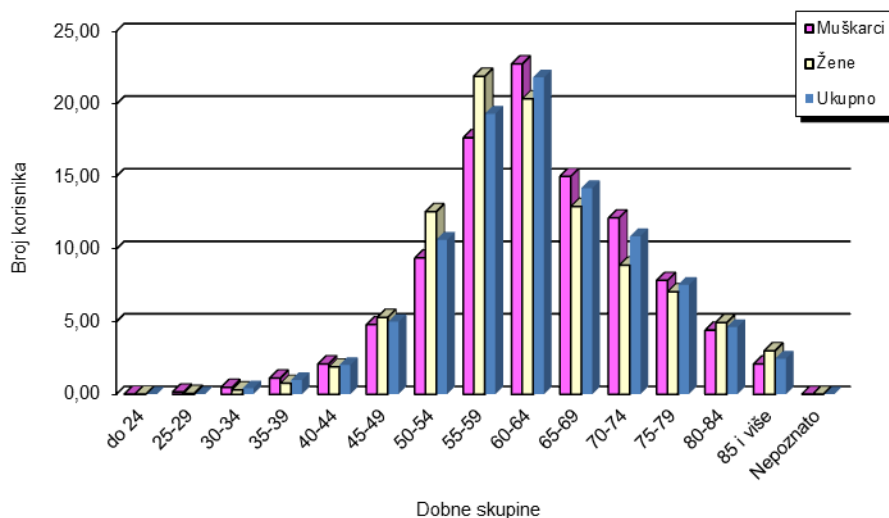
Tablica 6 – Korisnici invalidske mirovine prema dobnim skupinama i spolu

Stanje: 31. prosinca 2013.

Redni broj	Dobne skupine	Muškarci		Žene		UKUPNO	
		Broj korisnika	%	Broj korisnika	%	Broj korisnika	%
0	1	2	3	4	5	6	7
1.	do 24	10	0,01	7	0,01	17	0,01
2.	25-29	218	0,15	57	0,06	275	0,12
3.	30-34	673	0,48	271	0,30	944	0,41
4.	35-39	1580	1,12	683	0,76	2263	0,98
5.	40-44	2960	2,09	1699	1,89	4659	2,01
6.	45-49	6791	4,80	4767	5,29	11558	4,99
7.	50-54	13293	9,40	11334	12,59	24627	10,64
8.	55-59	24995	17,67	19731	21,91	44726	19,32
9.	60-64	32198	22,76	18340	20,36	50538	21,83
10.	65-69	21227	15,01	11651	12,94	32878	14,20
11.	70-74	17188	12,15	8007	8,89	25195	10,88
12.	75-79	11098	7,85	6363	7,07	17461	7,54
13.	80-84	6245	4,42	4448	4,94	10693	4,62
14.	85 i više	2963	2,09	2701	3,00	5664	2,45
15.	Nepoznato	0	0,00	0	0,00	0	0,00
UKUPNO		141439	100,00	90059	100,00	231498	100,00

Napomena: U broj korisnika mirovina nisu uključeni korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja i Hrvatskog vijeća obrane.

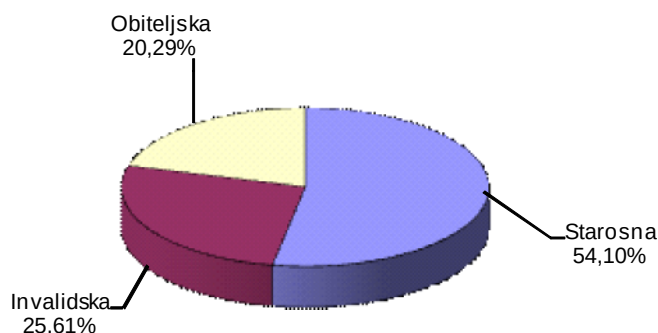
Od obrade mirovina za prosinac 2013. (isplata u siječnju 2014.), zbog nedostavljenog OIB-a Zavodu (Uredba o dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju – NN 112/13), obustavljena je isplata mirovina za 26 932 korisnika (1 058 korisnika mirovina s prebivalištem u Republici Hrvatskoj i 25 874 u inozemstvu).

Slika 9 – Struktura korisnika invalidske mirovine prema dobnim skupinama i spolu

Korisnici mirovina prema vrstama mirovina na dan 31. prosinca 2013.

Od ukupno 1 190 815 korisnika mirovine, u koje su uključeni i korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i Hrvatskog vijeća obrane, njih 644 165 (54,10%) je korisnika starosne mirovine. Invalidsku mirovinu ostvarilo je 305 008 korisnika (25,61%), a obiteljsku mirovinu 241 642 korisnika (20,29%). Iako je i nadalje velik udio invalidskih mirovina, postupno se smanjuje njihov broj i udio u ukupnom broju umirovljenika, što je osobito izraženo posljednje dvije godine.

Slika 10 – Korisnici prema vrstama mirovina

Ostala prava iz mirovinskog osiguranja

Prema propisima koji su bili na snazi do 31. prosinca 1998., u sustavu mirovinskog osiguranja ostvarivala su se, uz mirovinu, i druga prava: zaštitni dodatak uz mirovinu, novčana naknada zbog tjelesnog oštećenja te doplatak za tuđu pomoć i njegu. Od 1. siječnja 1999. u sustavu mirovinskog osiguranja od navedenih prava ostvaruje se samo pravo na novčanu naknadu zbog tjelesnog oštećenja uzrokovanog ozljedom na radu ili profesionalnom bolešću, a ostala su prava ukinuta ili se ostvaruju u drugim sustavima. Stoga se broj ovih korisnika postupno smanjuje.

U prosincu 2013. zaštitni dodatak uz mirovinu isplaćen je za 61 937 korisnika, u prosječnoj svoti od 474,94 kn. Novčanu naknadu zbog tjelesnog oštećenja primila su 76 603 korisnika. Doplatak za pomoć i njegu isplaćivao se za 9 459 korisnika, u prosječnoj svoti od 780,88 kn (Tablica 7).

Tablica 7 - Korisnici ostalih primanja iz mirovinskog osiguranja (stanje: 31.12.2013.)

Redni broj	Vrste prava	Broj korisnika	Prosječna svota naknade
0	1	2	3
1.	Korisnici kojima se uz mirovinu isplaćuje zaštitni dodatak (prema propisima ZOMIO do 31.12.1998.)		
	Starosna	24446	490,05
	Invalidska	15699	472,73
	Obiteljska	21792	459,58
	UKUPNO	61937	474,94
2.	Tjelesno oštećenje (prema propisima ZOMIO do 31.12.1998.)		
	Pravo uz mirovinu	62040	125,14
	Samostalno pravo	10122	116,59
	UKUPNO	72162	123,94
3.	Naknada za tjelesno oštećenje (prema ZOMO)		
	Pravo uz mirovinu	2487	233,88
	Samostalno pravo	1818	182,98
	UKUPNO	4305	212,39
4.	Naknada za tjelesno oštećenje (ZOMIO + ZOMO)	136	351,13
5.	Doplatak za njegu i pomoć (prema propisima ZOMIO do 31.12.1998.)		
	a) Pravo uz mirovinu	8729	775,67
	b) Samostalno pravo - slijepi	259	1051,32
	c) Samostalno pravo - ostali	471	728,70
	UKUPNO (b + c)	730	843,16
	UKUPNO (a + b + c)	9459	780,88

Za pokrivanje dijela obveza mirovinskog osiguranja, koje nastaju priznavanjem i određivanjem mirovina pod uvjetima povoljnijim od uvjeta propisanih općim propisima, sredstva se osiguravaju u državnom proračunu. Na taj način financira se mirovina ili dio mirovine za ukupno 162 387 korisnika: hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, sudionika NOR-a, pripadnika Hrvatske domovinske vojske 1941-1945., bivših političkih zatvorenika, pripadnika bivše JNA, zastupnika u Hrvatskom saboru i članova Vlade, pripadnika HV-a, djelatnika MUP-a i drugih skupina (Tablica 8).

Tablica 8 - Korisnici mirovina koji su mirovinu ostvarili pod povoljnijim uvjetima, odnosno posebnim propisima (stanje 31. prosinca 2013.)

Red. broj	Korisnici mirovina	Broj korisnika	Prosječna mirovina umanjena za porez i prirez	Udio prosječne mirovine umanjene za porez i prirez u prosječnoj plaći za prosinac 2013.
0	1	2	3	4
1.	Sudionici NOR-a	26436	2.787,81	50,18
2.	Radnici na određenim poslovima u unutarnjim poslovima i pravosuđu	16647	3.885,73	69,94
3.	Pripadnici Hrvatske domovinske vojske od 1941. do 1945. godine	12609	2.229,10	40,12
4.	Bivši politički zatvorenici	4270	3.718,24	66,92
5.	Pripadnici bivše JNA	8876	3.054,45	54,98
6.	Redoviti članovi HAZU	154	7.969,74	143,44
7.	Članovi Izvršnog vijeća Sabora, Saveznog izvršnog vijeća i administrativno umirovljeni javni službenici	184	2.930,78	52,75
8.	Zastupnici u Hrvatskom saboru, članovi Vlade, suci Ustavnog suda i glavni državni revizor	588	9.018,30	162,32
9.	Bivši službenici u saveznom tijelima bivše SFRJ - članak 38. ZOMO	59	3.587,23	64,57
10.	Radnici u Istarskim ugljenokopima "Tupljak" d.d. Labin	254	3.592,03	64,65
11.	Radnici profesionalno izloženi azbestu	766	2.900,07	52,20
12.	Osiguranici - članovi posade broda u međunarodnoj plovidbi i nacionalnoj plovidbi - članak 129 a. stavak 2. Pomorskog zakonika	84	1.966,52	35,40
13.	Djelatne vojne osobe, policijski službenici i ovlaštene osobe - DVO, PS i OSO	12230	3.558,45	64,05
14.	Hrvatski branitelji iz Domovinskog rata - ZOPHBDR	72333	5.427,56	97,69
15.	Pripadnici Hrvatskog vijeća obrane - HVO	6897	2.840,83	51,13
UKUPNO		162387	-	-

Udjel mirovina u plaći

U međunarodnim se publikacijama kao prosječna mirovina najčešće navodi prosječna starosna mirovina za puni radni vijek radnika i samostalnih profesija. Prema navedenim kriterijima, starosna mirovina određena na temelju mirovinskog staža od 40 i više godina na dan 31. prosinca 2013. iznosi 3.479,08 kn, odnosno 62,62% prosječne netoplaće, a prosječna starosna mirovina bez mirovina ostvarenih prema međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju iznosila je 4.067,21 kn ili 73,21% prosječne netoplaće.

Tablica 9 - Pregled broja korisnika i prosječnih svota mirovina na dan 31. prosinca 2013. (korisnici mirovina prema Zakonu o mirovinskom osiguranju)

Vrste mirovina	Broj korisnika mirovina	Broj korisnika (bez međunarodnih ugovora)	Prosječna mirovina umanjena za porez i prirez	Prosječna mirovina umanjena za porez i prirez (bez međunarodnih ugovora)	% udjela u netoplaći za prosinac 2013.	% udjela u netoplaći za prosinac 2013. (bez međunarodnih ugovora)
0	1	2	3	4	5	6
1. Starosna	494377	428274	2.523,38	2.791,18	45,42	50,24
2. Prijevremena starosna	146706	119402	2.361,42	2.639,96	42,50	47,52
Ukupno starosne	641083	547676	2.486,32	2.758,21	44,75	49,64
3. Invalidska	231498	213059	1.989,71	2.122,49	35,81	38,20
4. Obiteljska	226774	207303	1.926,61	2.050,77	34,68	36,91
UKUPNO (1. - 4.)	1099355	968038	2.266,29	2.466,80	40,79	44,40

Napomena: U broj korisnika mirovina nisu uključeni korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja i Hrvatskog vijeća obrane. Od obrade mirovina za prosinac 2013. (isplata u siječnju 2014.), zbog nedostavljenog OIB-a Zavodu (Uredba o dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju – NN 112/13), obustavljena je isplata mirovina za 26 932 korisnika (1 058 korisnika mirovina s prebivalištem u Republici Hrvatskoj i 25 874 u inozemstvu).

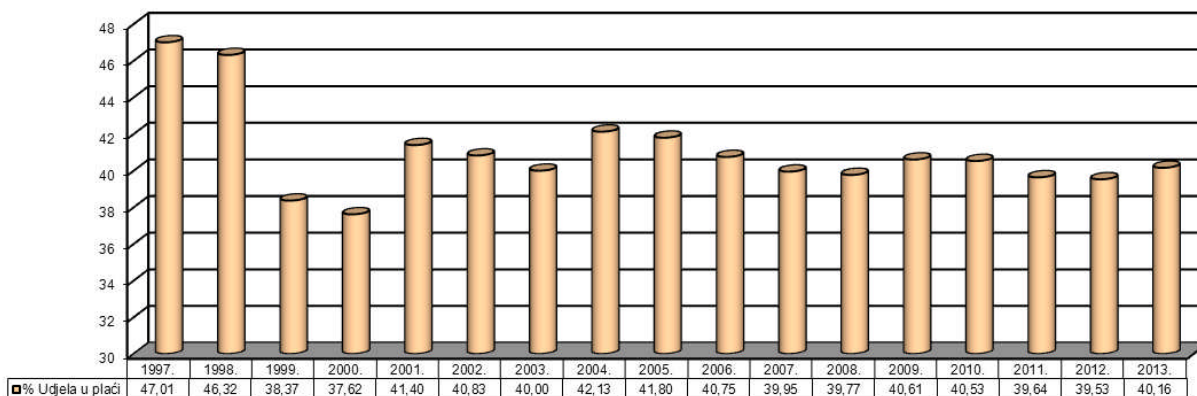
Prosječna mirovina ostvarena prema Zakonu o mirovinskom osiguranju za prosinac 2013., umanjena za porez i prirez, iznosila je 2.266,29 kn, a udjel te mirovine u prosječnoj netoplaći u RH iznosio je 40,79%, a prosječna mirovina bez mirovina ostvarenih prema međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju iznosila je 2.466,80 kn ili 44,40% prosječne netoplaće.

Prosječna starosna mirovina iznosila je 2.523,38 kn ili 45,42% netoplaće, a prosječna starosna mirovina bez mirovina ostvarenih prema međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju iznosila je 2.791,18 kn ili 50,24% prosječne netoplaće.

Tijekom 2010. i 2011. godine obustavljeno je usklađivanje mirovina, a od 1. siječnja 2012. mirovine se ponovno redovito usklađuju u skladu s odredbama Zakona o mirovinskom osiguranju.

Najniži udjel prosječne mirovine u prosječnoj plaći bio je 2000. godine kada je iznosio 37,62%. U 2001. godini udjel se povećao nakon primjene Zakona o povećanju mirovina radi otklanjanja razlika u razini mirovina ostvarenih u različitim razdobljima, kada su mirovine ostvarene do 31. prosinca 1998. povećane od 0,5% do 20%. Nakon smanjenja mirovina u 2002. i 2003. godini, udjel prosječne mirovine u prosječnoj plaći povećao se 2004. godine nakon uračunavanja u mirovinu dodatka od 100 kn i 6%. U studenome 2007. počeo se isplaćivati dodatak u iznosu od 4% na mirovine ostvarene u 1999. godini do 27% na mirovine ostvarene od 1. siječnja 2010. prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, što je poboljšalo životni standard tzv. novih korisnika mirovina i ublažilo razlike među mirovinama ostvarenim u različitim razdobljima.

Slika 11 – Kretanje udjela prosječne mirovine u prosječnoj plaći

Napomena: Do 1998. podaci se odnose samo na Fond radnika, a od 1.1.1999. na korisnike mirovina prema Zakonu o mirovinskom osiguranju

Na prosječnu svotu mirovine nepovoljno utječe činjenica da je 134 478 korisnika mirovina koji mirovinu ostvaruju primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju. Njihov udio u sveukupnom broju korisnika mirovina (1 190 815 korisnika) je 11,29%, a njihova prosječna mirovina je 780,78 kuna, uz koju ostvaruju mirovinu i od inozemnog nositelja osiguranja.

Prema podacima iz *Tablice 10*, mirovinu u svoti do 1.500 kn primilo je 290 405 korisnika mirovine ili 26,42%, što je posljedica kratkog mirovinskog staža i niskih plaća/osnovica tih korisnika.

Među korisnicima mirovina do 1.500 kn su:

- 109 159 ili 37,59%, korisnici mirovina ostvarenih primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, koji ostvaruju i mirovinu od inozemnog nositelja osiguranja
- 106 213 ili 36,57%, korisnici najniže mirovine, koji zahvaljujući najnižoj mirovini ostvaruju veću mirovinu od mirovine koju bi ostvarili na temelju ostvarenih plaća, odnosno osnovica osiguranja
- 54 555 ili 18,79%, poljoprivrednici koji su mirovinu ostvarili s prosječnim mirovinskim stažem od 17 godina i 6 mjeseci
- 6 115 ili 2,11%, zaposleni korisnici invalidske mirovine kojima je mirovina manja od mirovine nezaposlenih korisnika invalidske mirovine
- ostali korisnici koji su mirovinu ostvarili prema propisima koji su se primjenjivali do 31. prosinca 1998., a zbog nekog razloga nisu ostvarili zaštitni dodatak uz mirovinu ili su ostvarili obiteljsku mirovinu od 1. siječnja 1999. pa im je mirovina određena od dijela mirovine koji ne uključuje zaštitni dodatak.

Nadalje, među korisnicima mirovina do 1.500 kn relativno je više korisnika invalidskih i obiteljskih mirovina (47,43%) od ostalih korisnika mirovina (41,69%) jer su zbog načina određivanja i kraćeg mirovinskog staža, invalidske i obiteljske mirovine u prosjeku manje od starosne mirovine.

Vezano uz spolnu strukturu, među korisnicima mirovina do 1.500 kn, prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, relativno je više žena (62%) nego u ukupnom broju korisnika mirovina (54,59%), što je posljedica činjenice da žene ostvaruju u prosjeku manju plaću i kraći mirovinski staž te posljedično imaju manju mirovinu od muškaraca.

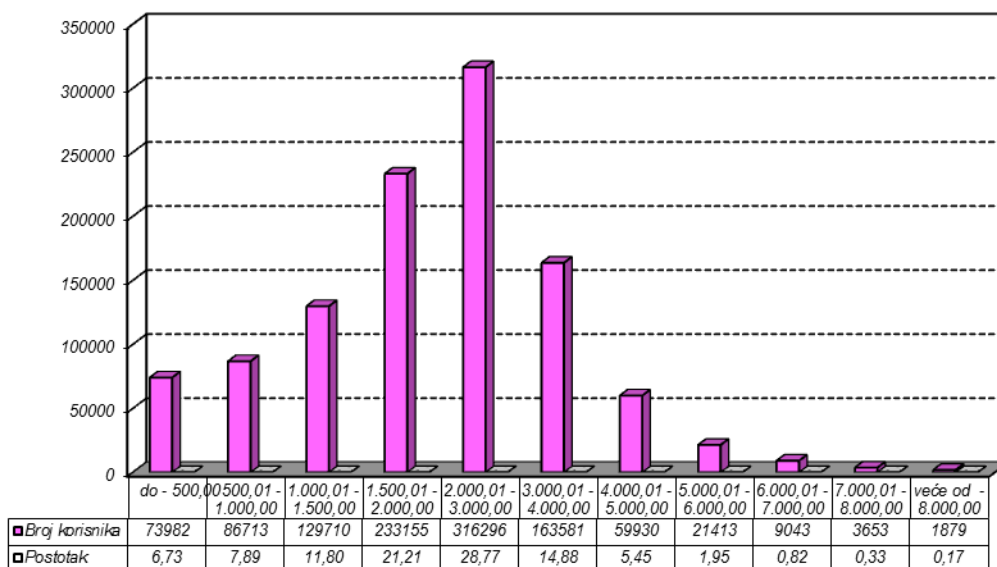
Tablica 10 - Korisnici mirovina i visine mirovina prema vrstama mirovina na dan 31. prosinca 2013.

SVOTE MIROVINA	Ukupno		Starosna mirovina		Invalidska mirovina		Obiteljska mirovina	
	Broj korisnika	Prosječna mirovina umanjena za porez i prirez	Broj korisnika	Prosječna mirovina umanjena za porez i prirez	Broj korisnika	Prosječna mirovina umanjena za porez i prirez	Broj korisnika	Prosječna mirovina umanjena za porez i prirez
0	1	2	3	4	5	6	7	8
do - 500,00	73982	241,87	45313	232,85	15794	264,07	12875	246,35
500,01 - 1.000,00	86713	769,05	44818	755,43	16566	754,77	25329	802,49
1.000,01 - 1.500,00	129710	1.274,09	62538	1.276,16	31814	1.285,98	35358	1.259,75
1.500,01 - 2.000,00	233155	1.803,76	100996	1.800,63	70361	1.800,04	61798	1.813,11
2.000,01 - 3.000,00	316296	2.450,70	184933	2.479,39	66712	2.410,67	64651	2.409,93
3.000,01 - 4.000,00	163581	3.443,93	122592	3.456,50	21532	3.392,51	19457	3.421,63
4.000,01 - 5.000,00	59930	4.410,60	48519	4.412,05	5895	4.394,95	5516	4.414,56
5.000,01 - 6.000,00	21413	5.432,43	18122	5.441,37	1836	5.417,24	1455	5.340,31
6.000,01 - 7.000,00	9043	6.425,69	8099	6.424,70	697	6.437,17	247	6.425,79
7.000,01 - 8.000,00	3653	7.374,84	3338	7.378,83	272	7.309,31	43	7.479,66
veće od - 8.000,00	1879	8.966,45	1815	8.959,40	19	9.321,66	45	9.101,02
UKUPNO	1099355	2.266,29	641083	2.486,32	231498	1.989,71	226774	1.926,61

Napomena: U broj korisnika mirovina nisu uključeni korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja i Hrvatskog vijeća obrane.

Od obrade mirovina za prosinac 2013. (isplata u siječnju 2014.), zbog nedostavljenog OIB-a Zavodu (Uredba o dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju – NN 112/13), obustavljena je isplata mirovina za 26 932 korisnika (1 058 korisnika mirovina s prebivalištem u Republici Hrvatskoj i 25 874 u inozemstvu).

Slika 12 – Korisnici mirovina prema svotama mirovina

Udjel mirovinskih rashoda u bruto domaćem proizvodu

U 2013. mirovine su usklađene ukupno za 2,26%, a udio mirovinskih rashoda u BDP-u porastao je na 11% (Slika 13).

Udjel mirovinskih rashoda (s uključenim rashodima poslovanja) u bruto domaćem proizvodu bio je najveći u 2001. godini (11,94%) i postupno se smanjivao do 2007. godine. U 2008. godini udjel mirovinskih rashoda u BDP-u povećao se na 9,76%, na što je utjecala isplata dodatka na mirovine ostvarene od 1. siječnja 1999. prema Zakonu o mirovinskom osiguranju te povećanje prijevremene starosne mirovine, najniže mirovine i invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad zaposlenih korisnika nakon izmjena i dopuna Zakona o mirovinskom osiguranju od 1. siječnja 2008.

Udjel mirovinskih rashoda u BDP-u povećao se na 10,67% u 2009. i na 10,96% u 2010. godini, što je posljedica povećanja broja korisnika mirovina, isplate dodatka na mirovine i smanjenja BDP-a u tom razdoblju. Udjel mirovinskih rashoda u BDP-u 2011. godini blago se smanjio na 10,77%, unatoč povećanju broja korisnika mirovina za približno 1% u odnosu na prethodnu godinu, što je posljedica neusklađivanja mirovina tijekom 2010. i 2011. godine.

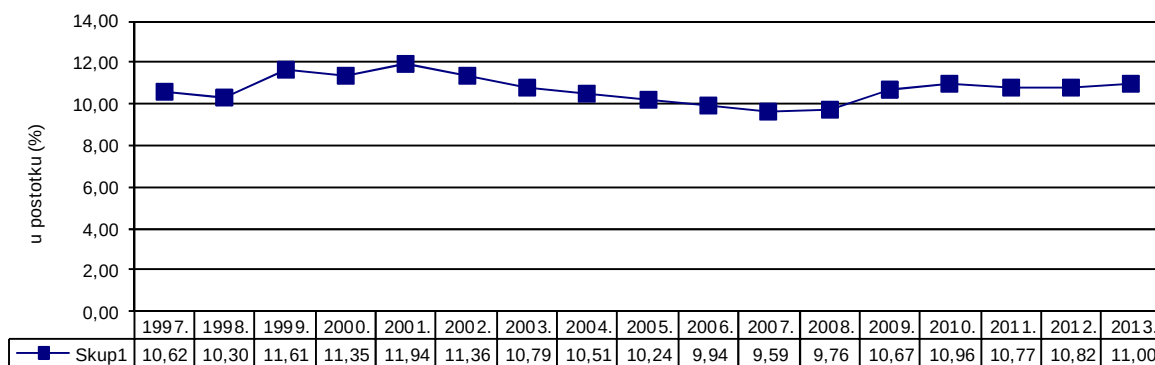
U 2012. godini mirovine su se počele opet redovito usklađivati prema kretanju plaća i potrošačkih cijena u omjeru 50:50 (ukupno za 2,06%), pa se, unatoč usporavanju rasta broja korisnika mirovina, udjel mirovinskih rashoda u bruto domaćem proizvodu u 2012. blago povećao na 10,82%.

Demografsko starenje stanovništva dugoročno će nepovoljno utjecati na odnos broja osiguranika i korisnika mirovina i na financijsko stanje u mirovinskom osiguranju međugeneracijske solidarnosti.

Sljedećih godina očekuje se usporavanje rasta rashoda s obzirom na to da se do 2030. godine postupno izjednačavaju uvjeti za starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu za žene i muškarce te da uvjeti ostvarivanja i način određivanja mirovina potiču duži ostanak u svijetu rada i kasniji odlazak u

mirovinu. Rast rashoda usporava se i zbog postupnog smanjivanja broja korisnika prava ostvarenih prema propisima, koja se više ne ostvaruju prema Zakonu o mirovinskom osiguranju – tjelesno oštećenje uzrokovano bolešću ili ozljedom, dodatak za pomoć i njegu, naknade iz invalidskog osiguranja te minimalna mirovina i zaštitni dodatak uz mirovinu, ili se ostvaruju kao druga, u prosjeku novčano manja prava.

Slika 13 - Udjel ukupnih mirovinskih rashoda u BDP-u

Napomena: Izvor podataka - Državni zavod za statistiku i Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje
Podaci o BDP-u za 2011., 2012. i 2013. su privremeni.

III.

USTROJSTVO ZAVODA, LJUDSKI POTENCIJALI I INFORMACIJSKA TEHNOLOGIJA ZAVODA

1. USTROJSTVO ZAVODA

Ustrojstvo Zavoda, prava, obveze i odgovornosti tijela upravljanja i vođenja Zavoda te obavljanje stručno-administrativnih, pravnih i ostalih poslova uređeno je Zakonom¹ i Statutom Zavoda². Zavod je javna ustanova koja ima javne ovlasti u rješavanju o pravima i obvezama iz mirovinskog osiguranja, u poslovima ostvarivanja prava osiguranih osoba, u provedbi međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju i provedbi pravnih propisa Europske unije te u osiguravanju zakonitosti ostvarivanja prava osiguranih osoba. Zavod pruža stručnu pomoć pri ostvarivanju prava, provodi politiku razvitka i unapređenja sustava mirovinskog osiguranja te obavlja druge poslove u vezi s provedbom i ostvarivanjem prava. U obavljanju svoje djelatnosti surađuje i razmjenjuje podatke sa srodnim ustanovama (Središnji registar osiguranika - REGOS, Porezna uprava, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje) i jedan je od glavnih nositelja obrade statističkih podataka iz područja mirovinskog osiguranja.

Zavodom, prema Zakonu, upravlja Upravno vijeće (ima devet članova) koje imenuje Vlada Republike Hrvatske, a djelokrug, ovlaštenja i odgovornosti utvrđeni su Statutom koji donosi Upravno vijeće, a potvrđuje Vlada Republike Hrvatske.

Zavodom rukovodi ravnatelj, koji je odgovoran za zakonitost rada Zavoda, i u okviru svoje mjerodavnosti organizira rad i poslovanje Zavoda, predstavlja i zastupa Zavod te poduzima sve pravne radnje u ime i za račun Zavoda. Predlaže osnove poslovne politike, financijski plan i program rada, donosi odluke vezane uz poslovanje Zavoda, osim onih o kojima odlučuje Upravno vijeće. Donosi sve opće akte, osim onih za koje je prema Statutu Zavoda nadležno Upravno vijeće, te obavlja druge poslove propisane Zakonom i Statutom. Ravnatelj ima zamjenika te šest pomoćnika (za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu, za mirovinsko osiguranje, za provedbu međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju i pravnih propisa Europske unije, za pravne, kadrovske i opće poslove, za ekonomske poslove i za informatiku) koji vode, koordiniraju, organiziraju i kontroliraju poslove sektora kojim rukovode, pružaju stručnu pomoć ravnatelju u obavljanju poslova iz njihova djelokruga i ovlašteni su davati naloge i upute za rad iz svoga djelokruga predstojnicima područnih službi/ureda, načelnicima i drugim radnicima Zavoda. Ravnatelja, zamjenika i pomoćnike ravnatelja imenuje Vlada Republike Hrvatske.

U područnoj službi/uredu obavljanje poslova vodi i organizira predstojnik područne službe/ureda u okviru prava i dužnosti utvrđenih Statutom, i imenuje ga ravnatelj Zavoda.

¹ Zakon o mirovinskom osiguranju - Narodne novine, br. 102/98, 127/2000, 59/2001, 109/2001, 147/2002, 117/2003, 30/2004, 177/2004, 92/2005, 43/2007, 79/2007, 35/2008, 40/2010, 121/2010, 130/2010, 61/2011, 114/2011, 76/2012 i 133/2013

² Statut Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje – Narodne novine, br. 163/98, 86/2003, 146/2011 i 117/2012

Kao savjetodavno tijelo djeluje Stručno vijeće Zavoda, koje čini ravnatelj, zamjenik i pomoćnici ravnatelja, a može raditi i u proširenom sastavu s predstojnicima područnih službi/ureda Zavoda. Stručno vijeće raspravlja o stručnim pitanjima rada Zavoda, daje Upravnom vijeću i ravnatelju mišljenja i prijedloge stručnih rješenja iz područja organizacije rada i obavljanja djelatnosti Zavoda te utvrđuje prijedloge općih akata.

Radi obavljanja stručno-administrativnih, pravnih, ekonomskih i drugih poslova, Zavod ima jedinstvenu stručnu službu koja je ustrojena da osigurava nesmetano, racionalno i uspješno obavljanje djelatnosti, na način dostupan svim osiguranim osobama, korisnicima prava iz mirovinskog osiguranja i korisnicima doplatka za djecu. Osnovni zadatak stručne službe je da na zakonit način i u zakonom utvrđenim rokovima rješava o pravima osiguranika, tj. donosi rješenja o pravu te osigurava pretpostavke za redovitu isplatu mirovina i drugih primanja iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu. Stručna služba Zavoda obavlja poslove u Središnjoj i područnim ustrojstvenim jedinicama te je organizirana na teritorijalnom načelu u Središnju službu, smještenu u Zagrebu, područne službe (5) i područne urede (14), uglavnom smještene u gradovima – sjedištima županija, i ispostave (92), smještene u gradovima i općinama u Republici Hrvatskoj.

U *Središnjoj službi* obavljaju se poslovi koordinacije i nadzora u primjeni zakona, Statuta i drugih općih akata Zavoda te pravnih propisa Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, provedbe politike razvoja i unapređenja mirovinskog osiguranja, sudjelovanja u međudržavnim pregovorima i pregovorima s inozemnim nositeljima socijalnog osiguranja i pružanja međunarodne pravne pomoći, izrade prijedloga općih akata za provedbu mirovinskog osiguranja i drugih općih akata Zavoda, poslovi rješavanja u drugom stupnju o pravu na mirovinsko osiguranje te o pravima i obvezama iz mirovinskog osiguranja i pravu na doplatu za djecu, a u prvom i drugom stupnju o pravima primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, poslovi revizije rješenja o svojstvu osiguranika i mirovinskom stažu, osiguravanja informatičke podrške poslovnom sustavu, poslovi informiranja javnosti, izdavanja stručno-informativnih publikacija o djelatnosti Zavoda i sl.

U *područnim službama i područnim uredima*, prema nadležnostima utvrđenima Statutom Zavoda, obavljaju se poslovi rješavanja u prvom stupnju o pravima i obvezama na mirovinsko osiguranje i iz mirovinskog osiguranja, o pravu na doplatu za djecu, o pravima primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju i uredbi Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti na području mirovinskog osiguranja, poslovi provedbe matične evidencije o osiguranicima i korisnicima prava, poslovi vezani uz isplatu mirovina te drugi poslovi. Uz navedene poslove, u područnim službama Zavoda, koje su organizirane kao regionalni centri (Osijek, Rijeka, Split, Varaždin, Zagreb), uz naprijed navedene poslove obavljaju se i poslovi medicinskog vještačenja u prvom stupnju za područne službe i urede, poslovi rješavanja u prvom stupnju o pravu na doplatu za djecu primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, poslovi kontrole i instruktaže nad radom područnih ureda i drugi poslovi utvrđeni Zakonom i općim aktima. *Ispostava*, organizirana u sklopu područne službe i područnog ureda, obavlja poslove prijama stranaka i rješavanja zahtjeva vezanih uz osiguranje (prijava, odjava, promjena) te pruža potrebnu pravnu pomoć osiguranicima u vezi s provedbom mirovinskog osiguranja i ostvarivanjem prava.

2. LJUDSKI POTENCIJALI

Na radnopravni status radnika Zavoda primjenjuje se Zakon o radu³, Zakon o plaćama u javnim službama⁴, Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama⁵, Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama⁶, Kolektivni ugovor za Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i opći akti Zavoda.

U godini 2013. izrađen je Plan obrazovanja radnika Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i provedeno je stručno usavršavanje radnika Zavoda te određeni oblici izobrazbe radnika pohađanjem seminara, konferencija i savjetovanja kao i polaganje državnih stručnih ispita i drugih ispita.

Radi unapređenja selekcijskog postupka pri zapošljavanju i odabiru kvalitetnih kadrova, u 2013. izrađena su Pravila o raspisivanju i provedbi javnog natječaja za zasnivanje radnog odnosa u Zavodu. Ovisno o potrebama radnog mjesta za koje se raspisuje javni natječaj, provodi se jedan ili više postupaka: pisana provjera znanja – testiranje, provjera znanja, sposobnosti i vještina, razgovor s kandidatima (intervju) i psihološko testiranje. Prema navedenim pravilima, do 31. prosinca 2013. u područnim službama i uredima zaposlena su 23 radnika, a u Središnjoj službi četiri radnika.

Na temelju članka 41. Zakona o radu i članka 6. stavka 1. Zakona o poticanju zapošljavanja⁷ Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje je u suradnji s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje u 2013. primio na stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa 55 polaznika prve i druge razine visokog obrazovanja (viša i visoka stručna sprema stečena prema prijašnjim propisima), od toga 47 polaznika u područnim službama i uredima i 8 polaznika u Središnjoj službi.

Tijekom 2013. usklađivani su opći akti Zavoda (Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta u Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje s opisom poslova, Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu) sa Statutom koji je stupio na snagu 24. listopada 2012. Također, radi restrukturiranja Zavoda nastavilo se s radom na izradi novog akta o unutarnjem ustrojstvu i novoj sistematizaciji radnih mjesta s opisom poslova.

Aplikacija Registra zaposlenih, koja je puštena u produkciju u svibnju 2011., nadograđivana je radi uspostavljanja svih funkcionalnosti za potrebe vođenja podataka u FINA-i. U navedeni Registar preneseni su potrebni podaci o ustrojstvenim jedinicama, o radnim mjestima i zaposlenicima te su time uneseni svi podaci relevantni za obračun plaće.

Tablica 1 - Pregled kretanja broja zaposlenih od 31. prosinca 2003. do 31. prosinca 2013.

Stanje na dan	31.12. 2003.	31.12. 2004.	31.12. 2005.	31.12. 2006.	31.12. 2007.	31.12. 2008.	31.12. 2009.	31.12. 2010.	31.12. 2011.	31.12. 2012.	31.12. 2013.
Broj zaposl.	3258	3262	3287	3375	3355	3403	3247	3193	3139	3009	2947

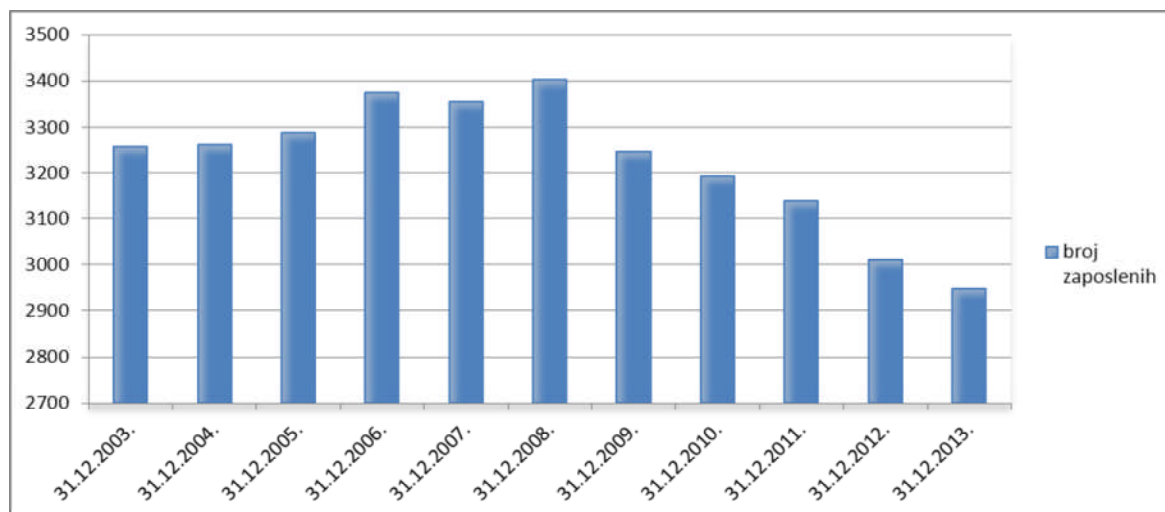
³ Zakon o radu - Narodne novine, br. 149/2009, 61/2011, 82/2012 i 73/2013

⁴ Zakon o plaćama u javnim službama - Narodne novine, br. 27/2001 i 39/2009

⁵ Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama - Narodne novine, br. 25/2013, 72/2013 i 151/2013

⁶ Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama - Narodne novine, br. 141/2012, 150/2013 i 153/2013

⁷ Zakon o poticanju zapošljavanja - Narodne novine, br. 57/2012 i 120/2012

U 2013., u odnosu na 2012., zabilježen je pad broja zaposlenih od 2,06%. U 2013. u Zavodu je prema odredbama Zakona o radu radni odnos prestao za 122 radnika, i to većinom zbog odlaska radnika u mirovinu te sporazumnog prestanka ugovora o radu, a zaposleno je 59 novih radnika.

Stanje zaposlenosti u stručnoj službi Zavoda

Na dan 31. prosinca 2013. u stručnoj službi Zavoda - područnim službama i Središnjoj službi bila su zaposlena **2942** radnika na neodređeno vrijeme i **5** radnika na određeno vrijeme – ukupno **2947** radnika.

Tablica 2 - Pregled broja zaposlenih u stručnoj službi Zavoda

Stanje 31. prosinca 2013.

Red. broj	PODRUČNA SLUŽBA/URED U	Broj zaposlenih na neodređeno vrijeme	Broj zaposlenih na određeno vrijeme	Broj zaposlenih pripravnika (neodređeno)	Broj zaposlenih vježbenika (neodređeno)	Broj zaposlenih vježbenika (određeno)	Ukupani broj zaposlenih
0	1	2	3	4	5	6	7
1.	Bjelovaru	65	1	0	0	0	66
2.	Čakovcu	14	0	0	0	0	14
3.	Dubrovniku	75	1	0	0	0	76
4.	Gospiću	48	0	0	0	0	48
5.	Karlovcu	66	0	0	0	0	66
6.	Koprivnici	60	0	0	0	0	60
7.	Osijeku	214	0	0	0	0	214
8.	Požegi	41	0	0	0	0	41
9.	Puli	98	0	0	1	0	99
10.	Rijeci	175	0	0	0	0	175
11.	Sisku	95	0	0	0	0	95
12.	Slavonskom Brodu	69	0	0	0	0	69
13.	Splitu	236	1	0	0	0	237
14.	Šibeniku	61	0	0	0	0	61
15.	Varaždinu	108	0	0	0	0	108
16.	Virovitici	45	2	0	0	0	47
17.	Vukovaru	85	0	0	0	0	85
18.	Zadru	75	0	0	0	0	75
19.	Zagrebu	654	0	0	0	0	654
20.	Središnja služba	656	0	1	0	0	657
SVEUKUPNO	Broj	2940	5	1	1	0	2947
	%	99,76%	0,16%	0,03%	0,03%	0,00%	100,00%

U Zavodu je na dan 31. prosinca 2013. bilo zaposleno ukupno pet radnika na određeno vrijeme, što je 0,16% u odnosu prema ukupnom broju zaposlenih. Ugovori o radu na određeno vrijeme sklopljeni su u ograničenom trajanju zbog povećanog opsega poslova te na položajnim radnim mjestima.

Kvalifikacijska struktura radnika stručne službe Zavoda

Tablica 3 – Pregled broja zaposlenih prema kvalifikacijskoj strukturi

Stanje 31. prosinca 2013.

Redni broj	PODRUČNA SLUŽBA/URED U	Ukupan broj zaposlenih prema kvalifikacijskoj strukturi								
		VIII i VII-2 (VSS) doktorat, specijalizacija, magistar	VII-1 (VSS)	VI-1 (VŠS)	V (VKV)	IV (SSS)	III (KV)	II (PKV) daktilograf	I (NKV)	UKUPNO
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 (2-9)
1.	Bjelovaru	0	13	13	0	37	2	0	1	66
2.	Čakovcu	0	2	6	0	5	1	0	0	14
3.	Dubrovniku	0	24	9	0	43	0	0	0	76
4.	Gospiću	0	10	17	0	21	0	0	0	48
5.	Karlovcu	0	19	10	0	34	1	0	2	66
6.	Koprivnici	0	11	7	0	40	0	1	1	60
7.	Osijeku	5	65	26	1	107	5	0	5	214
8.	Požegi	0	15	7	0	18	0	0	1	41
9.	Puli	0	34	14	1	48	1	0	1	99
10.	Rijeci	1	60	25	0	83	0	6	0	175
11.	Sisku	0	20	19	1	52	1	0	2	95
12.	Sl. Brodu	0	25	10	0	32	0	0	2	69
13.	Splitu	6	73	22	0	129	0	2	5	237
14.	Šibeniku	0	18	10	0	30	0	1	2	61
15.	Varaždinu	0	35	14	0	50	2	6	1	108
16.	Virovitici	0	14	6	0	25	0	1	1	47
17.	Vukovaru	0	27	6	0	50	0	0	2	85
18.	Zadru	0	29	9	0	35	2	0	0	75
19.	Zagrebu	4	163	93	1	347	10	21	15	654
UKUPNO		16	657	323	4	1186	25	38	41	2290
20.	Središnja služba	16	313	55	0	224	24	13	12	657
SVEUKUPNO	Broj	32	970	378	4	1410	49	51	53	2947
	%	1,08	32,91	12,83	0,14	47,85	1,66	1,73	1,80	100

U Zavodu je u 2013. godini 33,99% radnika imalo visoku stručnu spremu (uključujući doktorate, specijalizacije i magisterije), 12,82% višu stručnu spremu, 49,63% srednju stručnu spremu, a 3,52% radnika imalo je niže stupnjeve stručne spreme.

Struktura radnika stručne službe Zavoda prema životnoj dobi i spolu

Podaci o strukturi radnika stručne službe Zavoda prema životnoj dobi potvrđuju da stručna služba Zavoda ima stariju dobnu strukturu zaposlenih. Prema podacima o životnoj dobi radnika sa stanjem na dan 31. prosinca 2013., od 2947 radnika do 25 godina života ukupno je 11 radnika ili 0,37%, od 25 do 30 godina života ukupno je 117 radnika ili 3,97%, od 30 do 35 godina života ukupno je 270 radnika ili 9,16%, od 35 do 40 godina života ukupno je 366 radnika ili 12,41%, od 40 do 45 godina života ukupno je 433 radnika ili 14,69%, od 45 do 50 godina života ukupno je 428 radnika ili 14,52%, od 50 do 55 godina života ukupno je 565 radnika ili 19,17%, od 55 do 60 godina života ukupno je 491 radnik ili 16,66%, a iznad 60 i više godina života ukupno je 266 radnika ili 9,02%. Budući da je od ukupnog broja radnika znatno više zaposlenih iznad 51 godine života od onih do 30 godina života, navedeno potvrđuje činjenicu pomaka starosne strukture stručne službe prema starijoj životnoj dobi.

Tablica 4 – Pregled broja radnika Zavoda prema životnoj dobi

Stanje 31. prosinca 2013.

Red. broj	PODRUČNA SLUŽBA/URED U	D o b n e s k u p i n e									UKUPNO
		do 25 god.	25-30 god.	30-35 god.	35-40 god.	40-45 god.	45-50 god.	50-55 god.	55-60 god.	60 i više	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Bjelovaru	0	0	2	4	11	8	20	11	10	66
2.	Čakovcu	1	0	1	4	2	1	3	2	0	14
3.	Dubrovniku	1	8	6	8	16	16	10	7	4	76
4.	Gospiću	0	1	6	7	9	8	12	2	3	48
5.	Karlovcu	0	5	11	4	9	9	8	12	8	66
6.	Koprivnici	0	1	4	5	14	9	16	5	6	60
7.	Osijeku	1	1	9	12	37	36	52	49	17	214
8.	Požegi	0	1	7	7	4	5	5	8	4	41
9.	Puli	0	1	6	12	24	19	14	14	9	99
10.	Rijeci	0	8	16	12	22	27	36	40	14	175
11.	Sisku	0	5	7	11	22	16	18	7	9	95
12.	Sl. Brodu	1	3	5	4	12	11	15	10	8	69
13.	Splitu	2	4	11	26	35	42	41	45	31	237
14.	Šibeniku	0	0	2	5	12	9	15	13	5	61
15.	Varaždinu	0	6	5	19	13	18	23	10	14	108
16.	Virovitici	0	7	11	10	3	5	4	6	1	47
17.	Vukovaru	1	6	13	16	14	4	13	10	8	85
18.	Zadru	1	2	6	10	6	12	11	16	11	75
19.	Zagrebu	1	28	67	104	101	93	111	101	48	654
20.	Središnja služba	2	30	75	86	67	80	138	123	56	657
UKUPNO		11	117	270	366	433	428	565	491	266	2947
%		0,37%	3,97%	9,16%	12,41%	14,69%	14,52%	19,17%	16,66%	9,02%	100%

Spolna struktura radnika stručne službe Zavoda

Tablica 5 – Pregled broja radnika Zavoda prema spolu

Stanje 31. prosinca 2013.

Red. broj	PODRUČNA SLUŽBA/URED U	Muškarci	Žene	UKUPNO
0	1	2	3	4
1.	Bjelovaru	14	52	66
2.	Čakovcu	2	12	14
3.	Dubrovniku	13	63	76
4.	Gospiću	7	41	48
5.	Karlovcu	14	52	66
6.	Koprivnici	9	51	60
7.	Osijeku	43	171	214
8.	Požegi	4	37	41
9.	Puli	14	85	99
10.	Rijeci	29	146	175
11.	Sisku	24	71	95
12.	Slavonskom Brodu	16	53	69
13.	Splitu	65	172	237
14.	Šibeniku	10	51	61
15.	Varaždinu	26	82	108
16.	Virovitici	15	32	47
17.	Vukovaru	33	52	85
18.	Zadru	18	57	75
19.	Zagrebu	137	517	654
20.	Središnja služba	194	463	657
SVEUKUPNO		687	2260	2947
%		23,31%	76,68%	100,00%

Iz podataka se vidi da je u Zavodu veći postotak zaposlenih žena (76,68%) u odnosu na muškarce (23,31%).

3. INFORMACIJSKA I KOMUNIKACIJSKA TEHNOLOGIJA ZAVODA

Informacijska i komunikacijska tehnologija Zavoda bitni je i sastavni dio provedbe mirovinskog osiguranja. Poslovi provedbe mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu, u cijeloj informatičkoj mreži Zavoda u 2013., ostvarivali su se u uvjetima pouzdanog informacijskog sustava, kao podrška svim zahtjevima ovih poslovnih procesa. Tijekom 2013. informatički su podržavani postupci zaprimanja zahtjeva, kompletiranja spisa, izračuna mirovina, automatskog donošenja rješenja, automatske naknadne doznake i redovitih doznaka preko pošte i banaka. Informatička projektna rješenja usklađivala su se s informacijskim sustavom REGOS-a, informacijskim sustavom Porezne uprave i drugim aspektima ostvarivanja prava proizašlih iz mirovinske reforme.

Podrška poslovnom sustavu

Tijekom 2013. poslovi razvoja i projektiranja informacijskog sustava Zavoda odvijali su se usporedno na pet područja:

1. Održavanje postojećih aplikacija

- informatička podrška aktivnostima radi poboljšanja informatiziranih poslovnih procesa
- informatička podrška aktivnostima i projektima uzrokovanim promjenama u zakonodavstvu.

Najvažniji poslovi održavanja postojećih aplikacija u 2013. godini bili su:

- izmjena tiskanice potvrde o životu radi dostave OIB-a, razmjena podataka s Poreznom upravom (APIS IT), evidentiranje novododijeljenih OIB-a
- obustava isplate mirovina zbog nedostavljanja OIB-a
- obustava isplate mirovina iz sustava Objava, obavještanje banke o činjenici smrti
- izrada e-zahtjeva za povrat mirovinskih primanja zbog smrti korisnika
- izrada aplikacije za provjeru OIB-a na web-stranicama HZMO-a
- dodavanje novih osnova osiguranja u bazu aktivnih osiguranika
- interventna dostava podataka u REGOS radi JOPPD obrasca
- modernizacija statistike aktivnih osiguranika.

2. Projektiranje novih aplikacija u postojećoj razvojnoj okolini:

- informatička podrška prema godišnjem planu informatičkih projekata
- informatička podrška neplaniranim poslovima prema naknadno određenim prioritetima uzrokovanim promjenama u zakonodavstvu.

Najvažniji projekti izvedeni u 2013. godini:

- doplatak za djecu prema propisima u EU
- mirovine prema propisima u EU
- bolesničke blagajne
- izvanredna doznaka u inozemstvo za mirovine obustavljene zbog nedostavljanja OIB-a.

3. Izgradnja aplikacija na načelima servisno-orijentirane arhitekture (SOA) i s novim metodološkim pristupom u razvoju (RUP/SOMA).

Projekti koji su realizirani prema načelima SOA:

- izrada servisa za ESO potvrde i radnopravni status (više iteracija)
- izrada interne web-aplikacije za izdavanje potvrda
- izrada web-aplikacije baze stečenih zanimanja
- izrada web-aplikacije za A1 potvrde.

4. Nastavak rada na konsolidiranju baze podataka i izgradnji jedinstvene baze putem migriranja hijerarhijskih baza na relacijske baze podataka.

Tijekom 2013. napravljeno je sljedeće:

- migrirani su segmenti baze podataka aktivnih osiguranika
- migrirana su dva segmenta baze podataka umirovljenika.

5. Modernizacija razmjene podataka s vanjskim institucijama korištenjem alata za automatsku razmjenu podataka.

Tijekom 2013. u Sektoru za informatiku zaprimljeno je 2 307 pisanih korisničkih zahtjeva koji su se odnosili na održavanje postojećih aplikacija i na nove poslove/projekte.

Sistemska podrška

Prioritetni cilj u području sistemske podrške je osiguravanje pouzdanog i neprekidnog rada te održavanje svih komponenti računalno – komunikacijske mreže Zavoda: središnjeg računala, poslužitelja, osobnih računala, sustava za upravljanje bazama podataka (Oracle, DB2, IMS), komunikacijskih uređaja, sustava izrade sigurnosnih kopija podataka (backup), antivirusne zaštite, sustava elektroničke pošte. Osim održavanja neprekinutog rada, odrađene su i aktivnosti na unapređenju sustava te prilagodbe pojedinih instalacija novim verzijama softvera i hardvera. Također, cilj je bio i prilagoditi informatičke resurse zahtjevima i potrebama korisnika i njihovih projekata.

Tijekom 2013. godine obavljeni su poslovi na sljedećim područjima:

1. Središnje računalo – z/OS operativni sustav
 - za sve sysplexe napravljen je klon C te instalirani zadnji PTF-ovi
 - pripremljen je sustav za prijelaz na novu verziju IMS-a
 - uspostavljen je alat za provjeru stanja sustava (Health Checker).
2. Središnje računalo – baze podataka
 - instalacija ptf-ova na sve DB2 podsustave (sistemski, testni, produkcijski)
 - uspostava okoline za testiranje migracije segmenata iz hijerarhijskih baza u relacijske DB2 tablice
 - instalacija i prilagodba nove verzije IBM Federation servera za povezivanje s novom testnom Oracle EBS bazom
 - nadzor nad radom baza podataka i pripadajućih alata, LDAP-a (baze) i IBM Federation servera
 - migracija IMS v10 baze podataka na v11.
3. Distribuirana okolina
 - postupni prijelaz na operativni sustav Win7 na osobnim računalima (do kraja 2013. godine migrirano je približno 2300 osobnih računala)
 - instalacija najnovijeg OS-a W2012 R2 na poslužitelje
 - napravljena je nadogradnja i održavanje virtualizacijske infrastrukture prebacivanjem svih virtualnih poslužitelja na novi cluster
 - napravljen je redizajn AD (Active Directory) topologije i prilagodba aplikacija novim postavkama mreže, smanjen je broj AD siteova
 - napravljena je migracija većeg dijela korisnika sustava elektroničke pošte s Lotus Domino sustava na MS Exchange sustav (do kraja 2013. godine više od 1600 korisnika) te migracija Lotus Domino aplikacija na Sharepoint sustav (Baza uputa, Baza akata)
 - na području zaštite računalnog sustava napravljena je migracija sa Sophos AV na MS SC 2012 CM Endpoint Protection sustav
 - instalacija novog diskovnog podsustava za potrebe virtualnih poslužitelja.
4. Komunikacije
 - rad na vlastitom razvoju alata za upravljanje mrežom i komunikacijskom opremom
 - zamjena usmjeritelja na lokacijama Središnje službe, PS u Zagrebu i PU u Dubrovniku
 - reinstaliran je MARS sustav za nadgledanje mreže
 - migracija internetske pristupne točke i promjena pružatelja usluga za pristup internetu
 - uspostava virtualnog DMZ-a
 - uspostava bežične mreže u Zavodu
 - uspostava infrastrukture za videokonferencijski sustav.

5. Integracija i razmjena podataka

- uspostavljene su nove razmjene podataka sa sljedećim institucijama: Općinski građanski sud Zagreb, JOPPD (APIS), PBZ, OTP banka, SBER banka, VIPnet, a u pripremi je razmjena s Ministarstvom socijalne politike i mladih.

6. Potpora korisnicima aplikacija

- podrška, poboljšanje i održavanje projekata i aplikativnih podsustava: e-radna knjižica, projekt OIB, ESUD, ERP, medicinsko vještačenje, SPIN.

Računalno-komunikacijska oprema

Tehničkim održavanjem računalno-komunikacijske opreme, mikrografskih uređaja, elektroenergetskog sustava, sustava klimatizacije i sustava protupožarne zaštite u informatičkoj mreži Zavoda te pružanjem potpore korisnicima omogućena je maksimalna raspoloživost informatičkih usluga i rad središnjeg računala u tri smjene te rad korisnika u dvije smjene.

Na temelju registriranih prijava u servisnom centru, tijekom 2013. godine realizirana su 16 222 zahtjeva korisnika informatičke opreme Zavoda, koji obuhvaćaju instalaciju, podešavanje, rukovanje i premještanje korisničke informatičke opreme, otklanjanje zastoja u radu korisnika, detekciju i otklanjanje kvarova, pomoć pri uporabi aplikacija i informatičke opreme, otvaranje korisničkih računa i dodjelu ovlasti za informatičke usluge.

Do kraja 2013. godine završena je migracija postojećeg operativnog sustava (Windows XP) na operativni sustav MS Windows 7 i zamjena paketa alata MS Office 2003 na MS Office 2010 na više od 2.300 računala u informatičkoj mreži Zavoda. Instalacijom krypto uređaja s certifikatom i prilagodbom računala omogućen je rad s web-aplikacijama (RegZap, COP i e-prijave) za 270 radnika Zavoda.

Kontinuiranim nadzorom, upravljanjem resursima središnjeg računala u tri smjene (od ponedjeljka s početkom u 6:00 do subote sa završetkom u 6:00 sati) i podrškom korisnicima omogućeno je obavljanje on-line obrada podataka na središnjem računalu preko 792 različite transakcije, s ukupnim učinkom od 78.348.752 transakcije, uz korištenje više od 2900 osobnih i prijenosnih računala, 1400 laserskih pisača, više od 380 terminala i više od 150 matričnih pisača integriranih u informatičku mrežu koja povezuje 123 lokacije Zavoda.

Skupne (batch) obrade podataka na središnjem računalu izvedene su, svakodnevno, u skladu s mjesečnim planovima grupnih obrada, a prema 385 knjiga obrada, koje su predane u produkciju, za informacijske sustave: korisnici mirovina (175 knjiga), aktivni osiguranici (76), doplatka za djecu (43), invalidnost (19), financije (44), stručna služba (28).

Na temelju posebnih zahtjeva tijekom 2013. godine izvedeno je 2237 izvanrednih obrada (aktivni osiguranici 188, korisnici mirovina 1148, doplatka za djecu 286, financije 254 i stručna služba 361).

Skupne obrade podataka rezultirale su izlaznim podacima za razmjenu podataka u elektroničkom obliku te podacima za ispis i distribuciju korisnicima Zavoda. Ispisima i završnom obradom papirnih izlaza obrađeno je više od 2.200.000 obavijesti o mirovinskim primanjima (pošte i banke), 145.000 rješenja o priznanju prava na mirovinu (tuzemna i inozemna, pozitivna i negativna), 223.000 rješenja za doplatka za djecu, 445.000 obavijesti o primanjima doplatka za djecu, 21.000 obavijesti korisnicima

za školske potvrde, 130.000 potvrda o životu, 21.000 rješenja za samostalne obveznike uplate doprinosa, 13.000 obavijesti liječniku opće prakse o medicinskom vještačenju.

S drugim subjektima (pošta, banke, FINA, REGOS, javni sektor, mirovinska osiguranja iz drugih država, domovi umirovljenika) razmijenjeno je više od 25.000 datoteka s podacima (više od 15.000 datoteka na više od 12.000 CD medija te sustavom za razmjenu podataka – Sterling drugim subjektima preneseno je više od 7000 datoteka, a od drugih subjekata preuzeto je više od 3000 datoteka).

Od rujna do kraja 2013. godine nabavljeno je i isporučeno 779 osobnih računala, 200 monitora, 132 prijenosna i tablet računala, 475 laserskih pisača te periferna oprema za potrebe ESUD projekta - 150 skenera, 100 čitača barkoda i 150 pisača barkoda. Dio opreme nabavljene u 2013. stavljen je u funkciju - 454 od 779 osobnih računala, 65 od 200 monitora, 10 od 132 prijenosna računala.

Mikrografskom obradom dokumentacije nastavljena je pohrana arhivske građe i rad s arhiviranom dokumentacijom izradom preslika s mikrofilma, a tijekom 2013. ukupno je mikrografski obrađeno i pohranjeno 4.397.000 dokumenata na 1.016 mikrofilmova te je ukupno, u razdoblju od 1973. do kraja 2013., pohranjeno približno 189.836.000 dokumenata na 41.256 mikrofilmova.

Informatička izobrazba

Tehnološki razvoj i svjetska iskustva zahtijevaju sustavan pristup obrazovanju i profesionalnom usavršavanju radnika Zavoda. Sudjelovanjem na seminarima, konferencijama i tečajevima s tematikom vezanom uz informacijske tehnologije nastojalo se organiziranom izobrazbom radnike svih razina osposobiti za primjenu suvremenih informatičkih tehnologija radi povećanja učinkovitosti pri obavljanju operativnih aktivnosti podržanih informacijsko-komunikacijskim tehnologijama. Zbog nedostatnih financijskih sredstava, u 2013. nije provedena šira PC informatička izobrazba radnika Zavoda izvan Sektora za informatiku. Također je smanjena specijalistička izobrazba za potrebe radnika Sektora za informatiku. Provedena je najnužnija izobrazba za sistemsku, tehničku i aplikativnu podršku na 16 čovjek/tečaja. Specijalistička izobrazba bila je usmjerena prema tehnologijama na mrežnoj i sistemskoj razini.

IV. UPRAVLJANJE ZAVODOM RAD UPRAVNOG VIJEĆA ZAVODA

Člankom 131. Zakona o mirovinskom osiguranju uređen je sastav i način imenovanja Upravnog vijeća Zavoda.¹ Upravno vijeće ima 9 članova, koji su imenovani rješenjima² Vlade Republike Hrvatske od 23. kolovoza 2012., 12. rujna 2013., 19. rujna 2013. i 14. studenoga 2013. Članovi Upravnog vijeća za svoj rad odgovaraju Vladi Republike Hrvatske. Mandat članova Upravnog vijeća (traje četiri godine) propisan je Zakonom, a djelokrug, ovlaštenja i odgovornosti uređeni su Statutom te drugim općim aktima Zavoda, prema kojima Upravno vijeće:

- donosi Statut i druge opće akte za provedbu zakona, opće akte o unutarnjem nadzoru, o imovinskopravnim tražbinama, o postupku s predstavkama i pritužbama
- donosi godišnji financijski plan i program rada Zavoda, izvješće o godišnjem radu i poslovanju, polugodišnje i godišnje financijsko izvješće Zavoda te nadzire izvršenje programa rada i financijskog plana Zavoda
- odlučuje o davanju prethodne suglasnosti ravnatelju Zavoda za stjecanje, opterećenje ili otuđenje imovine u slučajevima utvrđenim Statutom, odnosno imovine pravne osobe čiji je osnivač, u skladu s aktom o osnivanju te pravne osobe
- odlučuje o osnivanju druge pravne osobe te odlučuje o korištenju novčanih sredstava (dobiti) ostvarenih poslovanjem pravnih osoba koje je osnovao Zavod, za namjene utvrđene zakonom
- odlučuje o drugim pitanjima utvrđenim zakonom, Statutom i drugim općim aktima Zavoda.

Upravno vijeće donosi opće akte:

- o utvrđivanju aktualne vrijednosti mirovine i o načinu usklađivanja mirovina
- o osnovici za utvrđivanje naknade za tjelesno oštećenje, o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na naknadu putnih troškova, troškova prehrane i smještaja u drugom mjestu u vezi s ostvarivanjem, odnosno korištenjem prava iz mirovinskog osiguranja
- o načinu i postupku evidentiranja podataka o poslovima i osiguranicima
- o metodološkim načelima i kodeksu šifara za vođenje matične evidencije
- o prijavama podataka obveznika plaćanja doprinosa
- o postupku i načinu kontrole podataka o stažu osiguranja, osnovicama za obračun doprinosa i o uplaćenim doprinosima koji služe za ostvarivanje prava te o drugim pitanjima utvrđenim zakonom i drugim propisima i općim aktima Zavoda.

Obavješćivanje javnosti o radu Upravnog vijeća također je uređeno Statutom Zavoda, a način rada i odlučivanja te obavješćivanje javnosti o radu Upravnoga vijeća pobliže su uređeni Poslovníkom o radu.³ Upravno vijeće radi na sjednicama, odluke donosi natpolovičnom većinom ukupnog broja članova, a u njegovom radu, bez prava odlučivanja, sudjeluju ravnatelj, zamjenik i pomoćnici ravnatelja.

¹ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju – Narodne novine, broj 76/2012

² Rješenje Vlade Republike Hrvatske – Narodne novine, br. 99/2012, 116/2013, 119/2013 i 140/2013

³ Poslovník o radu Upravnoga vijeća Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje od 15. veljače 2000., 6. srpnja 2000. i 10. studenoga 2005.

Važniji poslovi iz nadležnosti Upravnoga vijeća

U 2013. Upravno vijeće održalo je 16 sjednica (10 elektroničkim putem). Na sjednicama je od 9 članova bila nazočna većina članova Upravnoga vijeća, a razmotreno je ukupno 114 točaka dnevnog reda.

Tablica 1 - Pregled rada Upravnoga vijeća Zavoda u 2013.

Red. broj	Red. broj sjednice	Datum sjednice	Broj prisutnih na sjednici	Broj točaka dnevnog reda
0	1	2	3	4
1.	5.	3. siječnja 2013.	9	2
2.	6.	31. siječnja 2013.	7	16
3.	7.	26. veljače 2013.	9	1
4.	8.	11. ožujka 2013.	9	8
5.	9.	28. ožujka 2013.	5	11
6.	10.	3. travnja 2013.	8	4
7.	11.	17. svibnja 2013.	8	7
8.	12.	13. lipnja 2013.	7	13
9.	13.	20. lipnja 2013.	8	1
10.	14.	17. srpnja 2013.	6	5
11.	15.	1. kolovoza 2013.	9	1
12.	16.	29. kolovoza 2013.	8	3
13.	17.	19. rujna 2013.	8	5
14.	18.	13. studenoga 2013.	9	19
15.	19.	21. studenoga 2013.	7	7
16.	20.	19. prosinca 2013.	8	11
		UKUPNO		114

Napomena: zatamnjeno su označene sjednice održane elektroničkim putem

Od važnijih poslova iz nadležnosti Upravnoga vijeća u 2013. najčešće teme odnosile su se na opća pitanja iz mirovinskoga osiguranja, na rad i financijsko poslovanje Zavoda, normativnu djelatnost, kadrovsku problematiku (imenovanja, razrješenja, raspisivanje natječaja za vještake i više vještake) te na drugo.

U sklopu *općih pitanja* Upravno vijeće je donijelo Program rada Zavoda za 2013. kojim su, u skladu s djelatnošću te strateškim ciljevima, utvrđeni konkretni programski zadaci u 2013. Krajem 2013. godine donijelo je i Godišnji plan Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2014., koji se razlikuje od dosadašnjih zbog metodologije prema kojoj je sastavljen te je prihvatilo Plan restrukturiranja Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u razdoblju 2013.-2016. godina. Upravno vijeće usvojilo je Izvješće o radu i poslovanju Zavoda za 2012. koje je upućeno Hrvatskom saboru, nadležnom ministarstvu te umirovljeničkim udrugama.

U sklopu problematike *financijskog poslovanja Zavoda* Upravno vijeće donijelo je Financijski plan Zavoda za 2013., kao sastavni dio državnog proračuna Republike Hrvatske, a krajem godine donijelo je Financijski plan Zavoda za 2014. godinu. Razmotrilo je i usvojilo Izvješće o godišnjem financijskom poslovanju Zavoda za 2012. i kontinuirano nadziralo tekuće financijsko poslovanje Zavoda, uz ocjenu da se ono odvijalo u skladu i u okvirima Financijskog plana, planiranim mjerama štednje te osobito s mjerama smanjenja materijalnih rashoda Zavoda.

Upravno je vijeće donijelo i odluke o usklađivanju mirovina od 1. siječnja i 1. srpnja 2013., odluke o najnižoj mirovini za jednu godinu mirovinskog staža od 1. siječnja 2013. i 1. srpnja 2013., odluke o

osnovici za određivanje naknade zbog tjelesnog oštećenja i o usklađivanju novčanih naknada zbog tjelesnog oštećenja od 1. siječnja 2013. i 1. srpnja 2013., Odluku o visini najniže mirovine hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata za godinu 2013. te Odluku o osnovicama za utvrđivanje vrijednosnog boda prema osobnom činu, ustrojbenom mjestu i zvanju hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata za godinu 2012.

Upravno vijeće usvojilo je Tablice aktuarske matematike, donijelo je Pravilnik o vođenju matične evidencije Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, Odluku o izmjeni i dopuni Pravilnika o imovinsko-pravnim tražbinama, Odluku o visini i naplati troškova za davanje podataka o dužniku prema članku 18. stavku 1. Ovršnog zakona, Odluku o iznosu valuacijske kamatne stope te razmatralo i donijelo odluke (12) o davanju prethodne suglasnosti ravnatelju Zavoda za sklapanje ugovora.

U okviru *kadrovske problematike* Upravno vijeće donijelo je ukupno 107 odluka: o raspisivanju natječaja (19) te o imenovanju (30) i razrješenju (17) vještaka i viših vještaka u Zavodu, jedan javni poziv, Odluku o izmjeni Odluke o određivanju broja ovlaštenih vještaka te odluke u vezi sa zaštitom prava radnika (11). Tim povodom, Upravno vijeće nekoliko je puta bilo informirano i raspravljalo o problemu kontinuiranog nedostatka vještaka u Zavodu i njihove česte fluktuacije, o poteškoćama u pronalaženju zainteresiranih za taj posao i posljedicama na rješavanje o pravima iz mirovinskog osiguranja te o mjerama i aktivnostima koje se poduzimaju da se problem riješi.

Upravno je vijeće raspravljalo i donosilo odluke (4) iz svoje nadležnosti u vezi s problematikom upravljanja i gospodarenja dionicama i poslovnim udjelima iz portfelja Zavoda.

Sjednice Upravnog vijeća bile su prezentirane javnosti pisanim priopćenjima upućenim sredstvima javnog priopćavanja te objavom najave i priopćenja sa sjednica i donesenih općih akata na internetskoj stranici Zavoda.

V.

OSTVARIVANJE PRAVA I RAD STRUČNE SLUŽBE ZAVODA

1. RJEŠAVANJE O PRAVIMA IZ MIROVINSKOG OSIGURANJA I DOPLATKA ZA DJECU U UPRAVNOM POSTUPKU

Poslovi rješavanja o pravima iz mirovinskog osiguranja odnose se na rješavanje predmeta, odnosno donošenje rješenja kojima se odlučuje o pravima iz mirovinskog osiguranja – tuzemno osiguranje, o pravima iz mirovinskog osiguranja primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju te o pravima na doplatu za djecu.

Tablica 1 – Pregled ukupnog broja vođenih postupaka prema vrstama postupaka

Red. broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Riješeno do 2 mjeseca		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Mirovinsko osiguranje - tuzemno	141701	175412	144708	82,50	85974	59,41	30704
2.	Mirovinsko osiguranje - inozemno	50533	67373	49183	73,00	26970	54,84	18190
3.	Doplatu za djecu	257899	258990	257844	99,56	126650	49,12	1146
UKUPNO		450133	501775	451735	90,03	239594	53,04	50040

U izvještajnom razdoblju, u tuzemnom osiguranju u prvom i drugom stupnju, bila su ukupno na rješavanju 175 412 zahtjeva za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja. Tijekom izvještajnog razdoblja zaprimljen je 141 701 novi zahtjev, a od ukupnog broja zahtjeva na rješavanju u 2013. godini riješeno je 144 708 zahtjeva ili 82,50%, a na kraju godine na rješavanju je ostalo 30 704 zahtjeva.

Za prava iz inozemnog osiguranja, u prvom i drugom stupnju, podnesena su ukupno 50 533 zahtjeva, u koja su ubrojani i zahtjevi za određivanje mjerodavnog zakonodavstva prema propisima Europske unije i o priznanju prava na mirovinu prema propisima Europske unije pa su, s neriješenim zahtjevima iz ranijeg razdoblja, na rješavanju bila ukupno 67 373 zahtjeva. Od tog broja ukupno su riješena 49 183 zahtjeva ili 73,00% te je na kraju godine na rješavanju ostalo 18 190 zahtjeva.

Za doplatu za djecu je u izvještajnom razdoblju, u prvom i drugom stupnju, podneseno ukupno 257 899 zahtjeva u koje su ubrojani i zahtjevi za određivanje mjerodavnog zakonodavstva prema propisima Europske unije i o priznanju prava na mirovinu prema propisima Europske unije, pa je na rješavanju u 2013. bilo 258 990 zahtjeva. Od tog broja, ukupno su riješena 257 844 zahtjeva ili 99,56%, a na kraju godine na rješavanju je ostalo 1 146 zahtjeva.

Tablica 2 – Pregled ukupnog broja vođenih postupaka u Zavodu – upravni postupak (prvi i drugi stupanj), stanje na dan 31. prosinca 2013.

Red. broj	VRSTE POSTUPAKA	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Riješeno do 2 mjeseca		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	PRVI STUPANJ	429939	475119	431088	90,73	230157	53,39	44031
2.	DRUGI STUPANJ	20194	26656	20647	77,46	9437	45,71	6009
UKUPNO		450133	501775	451735	90,03	239594	53,04	50040

Dakle, tijekom 2013. u Zavodu je na rješavanju bilo ukupno 501 775 zahtjeva za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja (tuzemno i inozemno osiguranje i doplatak za djecu, prvi i drugi stupanj), a ukupno je riješeno 451 735 zahtjeva ili 90,03%.

S obzirom na uobičajenu „praksu“ raskida radnog odnosa i odlaska u mirovinu s 30. ili 31. prosincem, u Zavodu se tijekom studenoga i prosinca zaprimi veći broj zahtjeva koje, iz objektivnih razloga, nije moguće sve riješiti do kraja kalendarske godine, što bitno utječe na ažurnost u rješavanju predmeta.

Tijekom 2013. godine u Zavodu je doneseno i 1 646 privremenih rješenja u tuzemnom i inozemnom osiguranju koja nisu uključena u ukupan broj rješavanih i riješenih zahtjeva.

S obzirom na naglašen socijalno-zaštitni karakter doplatka za djecu, u razdoblju od veljače do lipnja 2013., uz referente doplatka za djecu, dio zaposlenih na rješavanju o pravima iz mirovinskog osiguranja privremeno je obavljao i poslove rješavanja zahtjeva za doplatku za djecu. Bez takve organizacije poslovanja ne bi bilo moguće obaviti najveći dio poslova vezanih uz rješavanje novih zahtjeva za priznanje prava na doplatku za djecu i poslove prevođenja prava postojećih korisnika doplatka za djecu od 1. ožujka 2013. u najkraćem mogućem roku. Stoga se navedenom preraspodjelom posla povećala ažurnost u rješavanju prava na doplatku za djecu, te su, s obzirom na udio ovih predmeta u ukupnom broju predmeta, postignuti i znatno bolji rezultati u rješavanju zahtjeva.

Kontrola i instruktaza

Poslovi kontrole rada i instruktaze područnih službi obavljani su prema planu rada. Koordinator i viši inspektori obavili su instruktazu u područnim službama Zavoda kojima je bila potrebna pomoć u rješavanju o pravima u tuzemnom osiguranju i primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju.

Rješavanje o pravima iz mirovinskog osiguranja

Tablica 3 - Pregled rješavanja o pravima iz mirovinskog osiguranja (tuzemno osiguranje)

Red. broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Riješeno do 2 mjeseca		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	PRVI STUPANJ	123993	152865	127350	83,31	77271	60,68	25515
2.	DRUGI STUPANJ	17708	22547	17358	76,99	8703	50,14	5189
	UKUPNO	141701	175412	144708	82,50	85974	59,41	30704

Iz podataka u *Tablici 3* vidi se je da su u izvještajnom razdoblju na rješavanju u tuzemnom osiguranju (bez doplatka za djecu) bila ukupno 175 412 predmeta. Od tog broja riješeno je 144 708 ili 82,50%, a na kraju izvještajnog razdoblja na rješavanju su ostala 30 704 predmeta.

Ostala prava iz mirovinskog osiguranja

U izvještajnom razdoblju na rješavanju je (zajedno s neriješenim zahtjevima te vrste iz 2012. godine) bilo ukupno 16 402 prvih i drugih zahtjeva za ostvarivanje ostalih prava iz mirovinskog osiguranja (zahtjevi za utvrđivanje stupnja i postotka tjelesnog oštećenja te ocjenu radne sposobnosti radi priznanja prava na profesionalnu rehabilitaciju), pri čemu je najveći broj, tj. 16 264 zahtjeva (više od 99%) bilo za utvrđivanje postojanja tjelesnog oštećenja, i to za potrebe ostvarivanja raznih prava koji osiguranici i korisnici ostvaruju izvan Zavoda. Od toga je u izvještajnom razdoblju riješeno ukupno 13 839 ili 84,37% zahtjeva, a na kraju godine na rješavanju su ostala 2 563 zahtjeva.

Rješavanje o pravima u drugom stupnju

Tablica 4 - Pregled rješavanja o pravima u drugom stupnju

Red. broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Riješeno do 2 mjeseca		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Mirovinsko osiguranje tuzemno	17708	22547	17358	76,99	8703	50,14	5189
2.	Mirovinsko osiguranje inozemno	1961	3463	2720	78,54	542	19,93	743
3.	Doplatka za djecu	525	646	569	88,08	192	33,74	77
4.	UKUPNO	20194	26656	20647	77,46	9437	45,71	6009

Tijekom 2013. godine u Zavodu su se vodila ukupno 26 656 drugostupanjska postupka, u koji broj su uključeni i podaci o priznanju prava na mirovinu prema propisima Europske unije.

Od ukupnog broja predmeta riješeno je 20 647 ili 77,46%.

Postupanje prema presudama Visokog upravnog suda Republike Hrvatske i regionalnih upravnih sudova

Presude Upravnog suda kojima su uvažene tužbe protiv drugostupanjskog rješenja Zavoda uglavnom su se ravnomjerno odnosile na postupanje u rješavanju zahtjeva o pravima iz Zakona o mirovinskom osiguranju, s time da je nešto veći broj tužbi u vezi s ostvarivanjem prava na invalidsku mirovinu. Kao posebnu kategoriju ističemo presude u predmetima u kojima je ostvareno pravo prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji.

Sve presude Visokog Upravnog suda Republike Hrvatske i regionalnih upravnih sudova kojima je poništeno drugostupanjsko rješenje Zavoda imaju prioritet u rješavanju te je njihovo brzo rješavanje uobičajena praksa Zavoda. U tim predmetima, a i u svim drugima u kojima se odmah može postupiti prema sudskoj odluci, žalbe se uvažavaju, a predmeti se ili meritorno rješavaju u Središnjoj službi ili se upućuju u područne službe na upotpunjavanje postupka i izvršenje presude.

Tablica 5 - Pregled odgovora na tužbe u Zavodu

Red. broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6
1.	Odgovori na tužbe (MIO,ME,INZ i DD)	1309	1633	1381	84,57	252

Stupanjem na snagu novog Zakona o upravnim sporovima, koji je uveo dvostupanjsko odlučivanje o upravnom sporu, povećan je opseg i složenost poslova Zavoda u drugostupanjskom postupku vezano uz upravne sporove na upravnim sudovima. Tijekom 2013. zaprimljeno je ukupno novih 1 309 tužbi na drugostupanjska rješenja Zavoda (tuzemno osiguranje i rješenja uz primjenu međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju te doplatka za djecu i matična evidencija). U ukupno 1 381 ili 84,57% predmeta odgovoreno je na tužbe i spisi su upućeni regionalnom upravnom sudu radi donošenja presude, a krajem izvještajnog razdoblja ostala su 252 predmeta na rješavanju.

Medicinsko vještačenje u mirovinskom osiguranju (tuzemno osiguranje)

Medicinsko vještačenje u mirovinskom osiguranju obuhvaća davanje nalaza i mišljenja zakonom određenih tijela Zavoda (vještaka, viših vještaka, Stručnog povjerenstva za reviziju, uz sudjelovanje i drugih stručnjaka) o postojanju temelja za stjecanje prava iz mirovinskog osiguranja (invalidnost-profesionalna nesposobnost za rad, opća nesposobnost za rad i dr.).

Poslove vještačenja u mirovinskom osiguranju obavljaju liječnici vještaci u prvom stupnju te viši vještaci u drugom stupnju (žalbe). Od 1. ožujka 2013. u Samostalnom sektoru za reviziju nalaza i mišljenja o invalidnosti Ministarstva rada i mirovinskoga sustava obavljaju se poslovi revizije nalaza i mišljenja o invalidnosti na temelju kojih se stječu prava prema Zakonu o mirovinskom osiguranju. Vještaci uz poslove utvrđene Zakonom o mirovinskom osiguranju i Uredbom o medicinskom vještačenju u mirovinskom osiguranju¹ obavljaju i druge poslove iz svoje nadležnosti.

¹ Uredba o medicinskom vještačenju u mirovinskom osiguranju – Narodne novine, broj 12/2013

Tablica 6 – Pregled medicinskog vještačenja (tuzemno osiguranje)

Red. broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6
1.	Prvi stupanj	56836	64186	59027	91,96	5159
2.	Drugi stupanj	8190	9167	7518	82,01	1649
3.	UKUPNO	65026	73353	66545	90,72	6808

U 2013. godini u postupku medicinskog vještačenja bila su ukupno na rješavanju 73 353 predmeta tuzemnog osiguranja. Od toga broja riješeno je, tj. dano nalaza i mišljenja u ukupno 66 545 predmeta ili 90,72%, a na kraju izvještajnog razdoblja na rješavanju je ostalo 6 808 predmeta.

Na ukupni broj neriješenih predmeta u 2013. utjecalo je i dalje veliko opterećenje vještaka u Zavodu zbog nedovoljnog broja u odnosu na postojeću sistematizaciju radnih mjesta i nemogućnosti popunjavanja potrebnim brojem kvalitetnih i stručnih vještaka.

U prvom stupnju na rješavanju je bilo ukupno 64 186 predmeta, riješeno je ukupno 59 027 predmeta ili 91,96%, a na kraju izvještajnog razdoblja na rješavanju je ostalo 5 159 predmeta.

U drugom stupnju je na rješavanju bilo 9 167 predmeta. Od tog broja riješeno je 7 518 predmeta ili 82,14%, a neriješeno je ostalo 1 649 predmeta, što je dobar učinak, osobito ako se uzme u obzir da su se stupanjem na snagu novog Zakona o upravnim sporovima povećale i obveze ovlaštenih viših vještaka tijekom upravnog spora.

Provedba uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju

U koordinaciji s Ministarstvom rada i mirovinskoga sustava u Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje obavljeni su sljedeći poslovi:

- sudjelovanja u radu na sastanku Administrativne komisije u Bruxellesu, Vilniusu i MISSOC grupe u Dublinu
- sudjelovanja u sklapanju prijelaznih ugovora o detašmanima s Njemačkim, Austrijom, Nizozemskom, Mađarskom, Italijom i Slovenijom
- organiziranje i provedba instruktaže u vezi s rješavanjem predmeta primjenom uredbi EU u Središnjoj službi i u svim područnim službama i uredima Zavoda
- sudjelovanje u radu Stalne međuresorske skupine za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti pri Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava (primjena propisa EU)
- ažuriranje podataka za Međunarodnu udruhu za socijalnu sigurnost (ISSA) – opis sustava mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu te sastavljanje izvješća o primjeni Konvencije MOR 102 o minimalnim standardima socijalne sigurnosti – za područje mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu
- sudjelovanje u radu Radne skupine za osnivanje One-stop-shopa, podskupina zakonodavstvo.

U okviru poslovanja Zavoda kao tijela za vezu obavljeno je sljedeće:

- u srpnju 2013. potpisan je Ugovor između R Hrvatske i Crne Gore o socijalnom osiguranju

- u siječnju 2013. u Zagrebu su održani razgovori hrvatskih i austrijskih tijela za vezu o provedbi Ugovora o socijalnom osiguranju između Republike Hrvatske i Republike Austrije
- u veljači 2013. u Parizu su održani razgovori tijela za vezu hrvatskog i francuskog nositelja mirovinskog osiguranja
- u ožujku 2013. u Zagrebu su održani razgovori tijela za vezu hrvatskog i njemačkog nositelja mirovinskog osiguranja
- u travnju 2013. u Zagrebu su održani razgovori tijela za vezu hrvatskog i srpskog nositelja mirovinskog osiguranja,
- u travnju 2013. održani su razgovori Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje s Glavnim savezom obveznog zdravstvenog osiguranja njemačkog tijela za vezu za zdravstveno osiguranje u inozemstvu
- u travnju 2013. održani su u Amsterdamu razgovori tijela za vezu hrvatskog i nizozemskog nositelja osiguranja
- u travnju 2013. u Zagrebu i Čakovcu održani su razgovorni dani s predstavnicima austrijskog mirovinskog osiguranja i hrvatskim osiguranicima koji su bili zaposleni u R Austriji
- u svibnju 2013. u Zagrebu i Splitu održani su razgovorni dani s predstavnicima srpskog mirovinskog osiguranja iz Beograda i Novog Sada i hrvatskim osiguranicima koji su bili zaposleni u Srbiji,
- u svibnju 2013. u Zagrebu i Čakovcu održani su razgovorni dani s predstavnicima slovenskog mirovinskog osiguranja i osiguranicima koji su bili zaposleni u Sloveniji
- u srpnju 2013. u Nürnbergu održani su razgovorni dani s predstavnicima mirovinskog osiguranja iz Landshuta, Münchena i Berlina i osiguranicima koji su bili zaposleni u R Hrvatskoj
- u rujnu 2013. u Varaždinu i Čakovcu održani su razgovorni dani s predstavnicima austrijskog mirovinskog osiguranja i hrvatskim osiguranicima koji su bili zaposleni u Austriji
- u rujnu 2013. u Beču i Klagenfurtu održani su razgovorni dani s predstavnicima austrijskog mirovinskog osiguranja i hrvatskim osiguranicima koji su bili zaposleni u R Austriji
- u listopadu 2013. u Subotici i Beogradu održani su razgovorni dani s predstavnicima srpskog mirovinskog osiguranja i hrvatskim osiguranicima koji su bili zaposleni u Srbiji
- u listopadu 2013. u Ljubljani održani su razgovorni dani s predstavnicima slovenskog mirovinskog osiguranja i hrvatskim osiguranicima koji su bili zaposleni u Sloveniji
- u listopadu 2013. u Beču održani su razgovori između predstavnika hrvatskog, austrijskog i slovenskog nositelja mirovinskog osiguranja radi unapređenja međusobne suradnje
- u studenome 2013. u Nürnbergu održani su razgovori tijela za vezu vezano uz obiteljska davanja (doplatak za djecu)
- u studenome 2013. u Skopju održani su razgovori tijela za vezu hrvatskog i makedonskog nositelja mirovinskog osiguranja
- obavljena je kontrola rada i instruktaza u područnim službama Zavoda.

Rješavanje zahtjeva

U provedbi međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju u 2013. godini, u prvom i drugom stupnju, bila su ukupno na rješavanju 67 373 zahtjeva. Od toga su riješena 49 183 zahtjeva ili 73,00%, a na kraju izvještajnog razdoblja, ostalo je na rješavanju 18 190 zahtjeva.

Postupci za priznavanje prava na mirovinu primjenom uredbi EU i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju traju znatno duže od postupaka u tuzemnom osiguranju jer je trajanje postupka uvjetovano i vođenjem postupka inozemnih nositelja osiguranja.

Pregled rješavanja o pravima u prvom stupnju

U 2013. godini u provedbi međunarodnih ugovora u prvom stupnju bilo je ukupno na rješavanju 51 520 zahtjeva, od toga su 36 182 zahtjeva zaprimljena u 2013. godini. Od ukupnog broja riješeno je 34 676 ili 67,32 %, a na kraju kalendarske godine na rješavanju su bila 16 844 zahtjeva.

Poslovi određivanja zakonodavstva koje se primjenjuje

Prema članku 9. stavku 3. Zakona o provedbi uredbi Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti, Zavod je nadležna ustanova za određivanje zakonodavstva o socijalnoj sigurnosti koje se primjenjuje prema uredbama EU o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti. Zavod provodi upravni postupak radi donošenja odluke o zakonodavstvu države članice koje se primjenjuje na osiguranika. Odluka, odnosno potvrda A1 izdaje se na zahtjev poslodavca ili osiguranika. U razdoblju od 1. srpnja 2013. do 31. prosinca 2013. Zavod je zaprimio 12 390 zahtjeva za izdavanje potvrde A1 i izdao ukupno 11 787 potvrda. Treba napomenuti da se svi kompletirani zahtjevi za određivanje zakonodavstva koje se primjenjuje rješavaju u roku 24 sata.

Poslovi rješavanja o pravu na doplatak za djecu

Prema članku 9. stavku 1. Zakona o provedbi uredbi Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti Zavod je nadležna ustanova za obiteljska davanja (doplatak za djecu).

U razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2013. zaprimljeno je 150 zahtjeva za ostvarivanje prava na doplatak za djecu primjenom propisa EU, od toga su riješena 32 zahtjeva, a u ostalim predmetima vodi se upravni postupak radi pribavljanja potrebnih podataka o svim članovima obitelji. Postupak rješavanja o pravu na doplatak za djecu primjenom propisa EU je dugotrajan i složen u svim nadležnim ustanovama država članica budući da je tijekom postupka potrebno kompletirati zahtjev u odnosu na primjenu nacionalnog propisa, ali istovremeno odrediti i primarno i sekundarno nadležnu državu, odnosno ustanovu mjerodavnu za obiteljska davanja.

Pregled rješavanja o pravima u drugom stupnju

Tijekom 2013. godine na rješavanju su bile ukupno 3 463 žalbe na rješenja donesena primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju. Riješeno je 2 720 žalbi ili 78,54%.

Revizija i instruktaža

Poslovi kontrole rada i instruktaže područnih službi obavljani su prema planu rada. Koordinator i unutarnji revizor obavili su više puta instruktažu u područnim službama Zavoda, kojima je bila potrebna pomoć u rješavanju o pravima primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju.

Pregled rada vještaka koji vještače na temelju medicinske dokumentacije primjenom međunarodnih ugovora

U sklopu medicinskog vještačenja primjenom međunarodnih ugovora, u 2013. godini ukupno na vještačenju bila su 5 564 zahtjeva, od toga su riješena 5 222 zahtjeva (93,85 %), odnosno 14,74%

više nego u 2012. godini Broj riješenih zahtjeva za medicinsko vještačenje povećan je u odnosu na 2012. prije svega jer su 2013. popunjena slobodna radna mjesta liječnika-vještaka.

Tablica 7 – Pregled rješavanja o pravima primjenom međunarodnih ugovora

Red. broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6
1.	Prvi stupanj	36182	51520	34676	67,31	16844
2.	Mjerodavno zakonodavstvo prema propisima EU	12390	12390	11787	95,13	603
3.	Drugi stupanj	1961	3463	2720	78,54	743
4.	Središnja služba INZ vještaci	3972	5564	5222	93,85	342
UKUPNO		54505	72937	54405	74,59	18532

Rješavanje o pravima na doplatku za djecu u tuzemnom osiguranju

U provedbi Zakona o doplatku za djecu u 2013. godini na rješavanju je u prvom i drugom stupnju zajedno s neriješenim zahtjevima iz prethodne godine bilo ukupno 258 840 zahtjeva, što pokazuje i dalje pad broja zahtjeva u odnosu na prethodno razdoblje. Od toga je ukupno riješeno 257 812 zahtjeva ili 99,60%, dakle, izvršenje je ostalo na istoj razini kao i u 2012. godini. Na kraju kalendarske godine na rješavanju je bilo 1 028 zahtjeva.

Tablica 8 – Pregled rješavanja o pravima na doplatku za djecu (tuzemno osiguranje)

Redni broj	Postupci	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Riješeno do 2 mjeseca		Broj zahtjeva na rješavanju krajem razdoblja
				Broj	%	Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Prvi stupanj	257224	258194	257243	99,63	126431	49,15	951
2.	Drugi stupanj	525	646	569	88,08	192	33,74	77
UKUPNO		257749	258840	257812	99,60	137580	53,36	1028

S obzirom na socijalno-zaštitni karakter doplatka za djecu, i dalje se daje poseban prioritet i značaj poslovima provedbe Zakona o doplatku za djecu.

Pregled rješavanja o pravima u prvom stupnju

U izvještajnom razdoblju u prvom stupnju, u tuzemnom osiguranju na rješavanju su bila 258 194 zahtjeva, od toga je samo 970 zahtjeva preneseno iz 2012. godine, a tijekom 2013. podnesena su 257 224 nova zahtjeva. Tijekom 2013. riješeno je 257 243 zahtjeva ili 99,63%, što pokazuje nastavak trenda poboljšanja ažurnosti u rješavanju zahtjeva za doplatku za djecu.

Pregled rješavanja o pravima u drugom stupnju

Tijekom 2013. godine ukupno je na rješavanju bilo 646 žalba na tuzemna prvostupanjska rješenja Zavoda o doplatku za djecu, a od toga je riješeno 569 žalba ili 88,08%.

2. MATIČNA EVIDENCIJA OSIGURANIKA I STAŽ OSIGURANJA KOJI SE RAČUNA S POVEĆANIM TRAJANJEM

Na temelju Zakona o mirovinskom osiguranju i Pravilnika o vođenju matične evidencije², Zavod je obavezan voditi matičnu evidenciju o osiguranicima, obveznicima plaćanja doprinosa i korisnicima prava iz mirovinskog osiguranja. Na dan 31. prosinca 2013. u matičnoj evidenciji evidentiran je 1 400 631 aktivni osiguranik.

Podaci koji se obrađuju u matičnoj evidenciji odnose se:

- na početak, prestanak i promjene tijekom poslovanja obveznika plaćanja doprinosa
- na početak, prestanak i promjene podataka tijekom osiguranja
- na podatke o utvrđenom stažu osiguranja, plaći, osnovici osiguranja, naknadi plaće za vrijeme bolovanja iz zdravstvenog osiguranja i stažu osiguranja nakon prestanka zaposlenja
- na promjene podataka o stažu osiguranja i plaći te osnovici osiguranja i naknadi plaće za vrijeme bolovanja iz zdravstvenog osiguranja
- na podatke o invalidima rada s pravom na profesionalnu rehabilitaciju.

Obveznici podnošenja prijava dužni su Zavodu dostavljati podatke za vođenje matične evidencije u Zakonom propisanim rokovima. U prvom stupnju obavljaju se poslovi koji obuhvaćaju kontrolu i obradu prijava na osiguranje, donošenje rješenja o stažu, kontrolu podataka o stažu osiguranja i plaćama osiguranika zaposlenih kod pravnih osoba, utvrđivanje beneficiranog staža, mikrofilmsku obradu i korištenje snimljene dokumentacije, izdavanje potvrda osiguranicima i stranim nositeljima osiguranja te kompletiranje spisa s podacima o utvrđenom stažu osiguranja, plaći, osnovicama osiguranja i naknadama plaće. Kontinuirano se obavljaju i poslovi prikupljanja podataka i ažuriranja Banke podataka aktivnih osiguranika vezanih uz razmjenu podataka s REGOS-om, Poreznom upravom te Zavodom za zapošljavanje.

Podaci obrađeni u matičnoj evidenciji Zavoda temeljni su podaci za vođenje objedinjene banke podataka REGOS-a te za vođenje podataka u Poreznoj upravi. Od pravodobno prikupljenih podataka ovise gotovo sve daljnje aktivnosti u provedbi osiguranja, kao što su priznanje svojstva osiguranika, zaduženje i kontrola doprinosa u Poreznoj upravi, utvrđivanje staža i plaća koje služe za izračun mirovine, pregledi i potvrde o stažu, koje se izdaju na zahtjev osiguranika te na zahtjev stranih nositelja osiguranja, kao i podaci za statistiku i druge strateške odluke vezane uz broj aktivnih osiguranika i osnove osiguranja.

² Pravilnik o vođenju matične evidencije – Narodne novine, br. 98/2005, 35/2006, 148/2009 i 142/2010.

Poslovi matične evidencije radnika

Budući da su tijekom 2012. godine obavljeni poslovi vezani uz uvođenje OIB-a u rad Zavoda, tijekom 2013. godine intenzivno su obavljeni poslovi usklađivanja podataka između povezanih institucija.

Pridruživanje RH u punopravno članstvo EU-a donijelo je određene promjene i u sustavu mirovinskog osiguranja. Izmjenama Zakona o radu³ te donošenjem Pravilnika o elektroničkom zapisu podataka iz područja radnih odnosa⁴, 1. srpnja 2013. ukinuta je radna knjižica te se podaci koji su se do tada vodili u papirnatom obliku, u radnoj knjižici vode u elektroničkom obliku, u bazama Zavoda.

Za potrebe izdavanja elektroničkog zapisa podataka, Zavod je svoje postojeće baze podataka dopunio i određenim podacima koje do tada nije vodio, jer nisu sastavni dio prijave za vođenje matične evidencije. Od 1. srpnja 2013., Zavod je prema odredbi članka 291.a Zakona o radu dužan, u okviru elektroničke baze podataka o osiguranicima, voditi elektroničke zapise s podacima o osiguranicima koji to svojstvo imaju po osnovi radnog odnosa. Na temelju navedenog, Zavod je, počevši od 1. srpnja 2013. korisnicima omogućio da putem internetske stranice (www.mirovinsko.hr) od Zavoda zatraže i dobiju elektronički zapis o podacima evidentiranim u elektroničkoj bazi podataka Zavoda. Nova usluga na internetskoj stranici Zavoda (ERPS – Elektronički Radno-Pravni Status) omogućava izdavanje elektroničkog zapisa te provjeru njegove vjerodostojnosti. Za korisnike koji ne koriste osobno računalo, Zavod je omogućio izdavanje potvrde u papirnatom obliku, s istovjetnim podacima onima koji se nalaze u elektroničkom zapisu izdanom putem web stranice. Navedenu potvrdu osiguranik može osobno zatražiti u svim ustrojstvenim jedinicama Zavoda (šalteri matične evidencije u svim područnim službama/uredima te ispostavama Zavoda). Važno je naglasiti da je Zavod omogućio izdavanje elektroničkog zapisa/potvrde svim osiguranicima kao i osobama koje još nisu u osiguranju.

Nakon donošenja Zakona o poticanju zapošljavanja⁵, u sustavu matične evidencije provedene su prilagodbe za podršku i provedbu navedenog propisa. Tijekom 2013. obavljeni su poslovi vezani uz provedbu spomenutog propisa u smislu utvrđivanja staža osiguranja sezonskih radnika u poljoprivredi te je do 31. prosinca 2013. bilo na rješavanju 4 197 zahtjeva za priznanje staža osiguranja sezonskog radnika u poljoprivredi.

Tijekom 2013. redovito su se obrađivale sve vrste prijave koje se odnose na osiguranje. Prijavno-odjavni podaci obrađeni su u matičnoj evidenciji u propisanim rokovima, a obuhvat prijave o stažu i plaći bio je jedan od prioritetnih poslova matične evidencije.

Prosječni obuhvat prijave za radnike zaposlene kod pravnih osoba za razdoblje 1970.-2002. je 96,5%, a tome je znatno pridonijelo provođenje mjera za povećanje ažurnosti Zavoda, a prosječni obuhvat za razdoblje 2003.-2012. je 95,5%. Problem predstavlja velik broj obveznika koji nisu poštovali propisane rokove za dostavu prijave M-4 i nisu ustrojavali propisane evidencije iz područja rada, a nepravodobne statusne promjene na Trgovačkom sudu otežavaju Zavodu obavljanje propisanih kontrola. Broj stečajnih postupaka u stalnom je porastu, kao i problemi pohranjivanja dokumentacije nakon okončanog stečaja, jer zbog nedostatka prostora državni arhivi nisu u mogućnosti preuzimati

³ Zakon o radu - Narodne novine br. 149/2009, 61/2011 i 73/2013

⁴ Pravilnik o elektroničkom zapisu podataka iz područja radnih odnosa - Narodne novine, broj 79/2013

⁵ Zakon o poticanju zapošljavanja - Narodne novine, br. 57/2012 i 120/2012

radnopravnu dokumentaciju, što objektivno stvara probleme u održavanju ažurnosti Banke podataka osiguranika. Značajan problem u prikupljanju podataka predstavlja i nedostupnost obveznika i dokumentacije za kontrolu. Tijekom 2013. u postupcima kontrole utvrđena su 754 obveznika kojima je dokumentacija trajno nedostupna.

Nastavljeno je s provođenjem mjera za postizanje ažurnosti Zavoda, u okviru kojih se prikupljaju nedostajuće prijave. Od siječnja do prosinca 2012. prikupljene su 108 442 prijave M-4 za razdoblje 1970-2002., što je u prosincu 2013. rezultiralo sljedećim obuhvatom: za 2000. – 94,60%, za 2001. – 94,76%, za 2002. – 94,31%. Od 2003. godine i dalje, podaci se u Zavodu izvode sistemskom obradom i uparivanjem podataka o plaći/osnovici/naknadi iz obrasca R-S/R-Sm i prijavno-odjavnih podataka iz evidencija Zavoda, uz obuhvat koji se kretao od 96,12% za 2003. do 93,66% za 2012. godinu. U prosjeku, obuhvat za razdoblje od 2000. do 2011. bilježi porast za 0,21%. U prosjeku se 2-3% tog obuhvata odnosi na prijave MPP prikupljene u postupku redovite kontrole ili u postupku kompletiranja.

U okviru nadležnosti Zavoda u obavljanju kontrole podataka o kojima ovise prava iz mirovinskog osiguranja, redovitom kontrolom prikupljene su 1 383 632 prijave MPP-1, odnosno 45 356 prijava o promjeni podataka o stažu osiguranja i plaći. Nadalje, u okviru kontrole obveznika, utvrđen je prestanak obavljanja poslovne djelatnosti za 20 obveznika te je u skladu s člankom 98. ZOMO-a o tome odlučeno rješenjem.

U okviru poslova matične evidencije ažurno su vođeni postupci donošenja rješenja o utvrđivanju svojstva osiguranika i prijavno-odjavni podaci. Tijekom 2013. riješeno je ukupno 5 335 zahtjeva za utvrđivanje staža.

Također je tijekom 2013. riješeno 1 305 zahtjeva za produženo osiguranje te 5 065 zahtjeva za utvrđivanje svojstva osiguranika. Valja napomenuti da je to znatan pad broja donesenih rješenja u postupcima koji se odnose na produženo osiguranje i utvrđivanje svojstva osiguranika. Naime, provodeći preporuke unutarnje revizije ukinuto je donošenje automatskih rješenja te je nadalje, u smislu racionalizacije postupanja i smanjivanja troškova, odlučeno da se napusti dosadašnja praksa donošenja rješenja o stjecanju svojstva osiguranika za samostalne obveznike, osim u slučajevima kada Zavod osigurava po službenoj dužnosti te je obvezan donijeti rješenje. Dakle, u skladu sa zakonskim propisima, svojstvo osiguranika stječe se uspostavom prijave na osiguranje i o tome se više ne donosi rješenje.

U Središnjoj službi izrađeno je 68 480 preslika prijava matične evidencije te je izrađeno ukupno 11 018 preslika osobnih listova i očevidnika.

U okviru poslova matične evidencije redovito su obavljani i poslovi kompletiranja podataka u Središnjoj službi i u područnim službama. Kompletiranje se obavljalo za potrebe tuzemnog osiguranja i za potrebe postupka inozemnog osiguranja ili u vezi sa zahtjevima za priznanje prava na mirovinu ili u povodu zahtjeva stranih nositelja osiguranja za izdavanje potvrda o navršenom stažu osiguranja u Republici Hrvatskoj. Također, obavljani su i poslovi kompletiranja podataka u povodu obavijesti osiguranika o namjeri podnošenja zahtjeva za priznanje prava na starosnu odnosno prijevremenu

starosnu mirovinu i tijekom 2013. riješeno je 15 467 zahtjeva (obavijesti) te se uočava trend porasta spomenutih zahtjeva u odnosu na prethodne godine.

Također je u nadležnosti odjela matične evidencije područnih službi/ureda izdano tijekom 2013. ukupno 364 196 ovršnih potvrda i 33 338 drugih potvrda.

Osiguranici-poljoprivrednici

Na dan 31. prosinca 2013. u matičnoj evidenciji bilo je ubilježeno 23 795 osiguranika poljoprivrednika. Uspoređujući kretanje broja osiguranika s podacima iz prethodnih godina uočava se stalan pad broja ove kategorije osiguranika. Primjerice, u 2006. godini bilo je evidentirano 43 219 osiguranika poljoprivrednika, u 2010. godini 31 703, a u 2012. godini 27 555 osiguranika poljoprivrednika.

Osiguranici-obrtnici

Na dan 31. prosinca 2013. evidentirano je 62 399 aktivnih osiguranika obrtnika. Tijekom 2012. godine redovito su se za ovu kategoriju osiguranika obrađivale prijave na osiguranje, a za određene kategorije osiguranika-samostalnih obveznika donosila su se rješenja o stjecanju svojstva osiguranja. Valja napomenuti da je uočljiv trend smanjivanja broja osiguranika i kod ove kategorije osiguranika te je tako primjerice 2006. godine bilo 82 736 osiguranika obrtnika, 2010. godine 70 616, a u 2012. su evidentirana 65 252 osiguranika obrtnika.

Poslovi staža osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem

Stož osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem utvrđen je zakonom i drugim općim aktima, a njegova primjena uvjetovana je osobitostima poslova, odnosno njihovom težinom i štetnim utjecajima za zdravlje i radnu sposobnost radnika, uz uvjet da se ti utjecaji ne mogu otkloniti primjenom zaštitnih mjera. Institut "beneficiranog staža" u svojoj je suštini preventivni institut zbog toga što omogućava stjecanje prava na starosnu mirovinu radnicima kod kojih bi zbog težine i štetnosti radnog mjesta, odnosno zbog nemogućnosti obavljanja profesionalne djelatnosti, navršenjem određenih godina života, nastupio potpuni i trajni gubitak sposobnosti za rad.

Nakon donošenja Zakona o stažu osiguranja s povećanim trajanjem⁶ uočena je pojava da se "povećani staž" za pojedine kategorije osiguranika (primjerice, vatrogasci i pirotehničari) rješava donošenjem posebnih zakonskih propisa. Prisutni su i određeni problemi vezani uz primjenu, odnosno tumačenje uvjeta iz članka 4. Zakona koji se odnose na primjenu općih i posebnih mjera zaštite na radu, odnosno tehničko-tehnološka primjena pravnih propisa koji se odnose na staž osiguranja s povećanim trajanjem.

⁶ Zakon o stažu osiguranja s povećanim trajanjem - Narodne novine, broj 71/99

Rješavanje zahtjeva u drugom stupnju

U 2013. u drugostupanjskom postupku u matičnoj evidenciji riješena su 873 predmeta, a u postupku revizije predmeta o priznatom svojstvu osiguranima odnosno mirovinskom stažu, koja se obavljala u skladu s bivšim člankom 123. Zakona o mirovinskom osiguranju, riješeno je ukupno 5 379 predmeta.

3. IMOVINSKOPRAVNO POSLOVANJE

Imovinskopravno poslovanje Zavoda obuhvaća rješavanje predmeta naknade štete u vezi s ozljedama na radu ili izvan rada, naknade štete kao posljedice rata (ratne štete), naplate odnosno povrata nepripadajućih isplata mirovinskih primanja i drugih stjecanja bez osnove, naplate doprinosa, raskida ugovora i povrata neopravdanih sredstava dodijeljenih za zapošljavanje invalida rada i djece sa smetnjama u psihičkom ili fizičkom razvoju, zastupanje Zavoda u predmetima koji se vode protiv Zavoda (tzv. pasivni sporovi), pružanje pravne pomoći stranim nositeljima osiguranja, radnje u vezi otpusta iz državljanstva Republike Hrvatske te obračun naknade štete na temelju Zakona o mirovinskom osiguranju.

U predmetima naknade štete u vezi s ozljedama na radu i izvan rada rješavaju se odštetni zahtjevi, odnosno tužbe prema odgovornima (osiguravajućim društvima, poslodavcima, fizičkim osobama) za štetu nanесenu Zavodu isplatom invalidske i obiteljske mirovine kada je invalidnost ili smrt osiguranika nastala štetnom radnjom treće osobe (npr. ozljeda na radu, prometna nesreća i sl.) i još uvijek se rješavaju predmeti naknade štete s osnove isplate za tjelesno oštećenje prema mirovinskim propisima koji su bili na snazi do 31. prosinca 1998.

U predmetima naknade štete s inozemnom oznakom (INZ) rješavaju se odštetni zahtjevi uz postojanje inozemnog elementa, tj. kada je ozljeda nastala u inozemstvu ili ju je u Republici Hrvatskoj uzrokovao strani državljanin – osiguranik inozemnog osiguravajućeg društva. Odštetni zahtjev podnosi se izravno stranom osiguravajućem društvu ili poslodavcu, odnosno Hrvatskom uredu za osiguranje ili nekom hrvatskom osiguravajućem društvu (ovisno o Zakonu o osiguranju).

Predmeti naknade štete kao posljedica rata (ratna šteta) rješavaju se na temelju Zakona o utvrđivanju ratne štete⁷. Ratnom se štetom smatra i šteta nanесena Zavodu priznanjem i isplatom obiteljskih i invalidskih mirovina te naknada za tjelesno oštećenje i ostalih davanja iz mirovinskog osiguranja kada su smrt, nesposobnost za rad i tjelesno oštećenje nastali kao posljedica ratnog stanja i neprijateljstava.

Na temelju propisa iz mirovinskog osiguranja Zavod ima pravo naplatiti štetu nastalu *nepripadnom isplatom svih mirovinskih primanja osiguranika* – korisnika, a nastoji se naplatiti prije svega izvansudskim putem te, u slučaju neuspjeha, tužbom na sudu.

U predmetima *naplate doprinosa* riječ je o naplati doprinosa sudskim putem (ovršnim postupcima, parničnim postupcima i u stečajnim ili likvidacijskim postupcima) prema propisima koji su bili na snazi

⁷ Zakon o utvrđivanju ratne štete – Narodne novine, br. 61/91 i 70/91

do 31. prosinca 2002., od kada je naplata u mjerodavnosti Porezne uprave prema Zakonu o doprinosima za obvezna osiguranja⁸.

U skupinu pasivnih sporova koji se vode protiv Zavoda, spadaju sporovi zbog neisplaćenih mirovina za vrijeme ratnih zbivanja na okupiranim područjima Republike Hrvatske, sporovi radi isplate mirovina neisplaćenih zbog prekida platnog prometa s republikama bivše Jugoslavije, sporovi u vezi s isplatom mirovina zbog neusklađenosti mirovina prema Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske od 12. svibnja 1998., nekoliko radnih sporova, sporovi zbog isplate razlike mirovine hrvatskim braniteljima i sporovi zbog isplate mirovine pripadnicima HVO-a.

Tablica 9 - Pregled imovinskopravnog poslovanja

Redni broj	VRSTE POSTUPAKA	Broj primljenih spisa tijekom godine	Ukupno na rješavanju tijekom godine	Ukupno riješeno		Broj spisa na rješavanju krajem godine
				Broj	%	
0	1	2	3	4	5	6
1.	Naknada štete u vezi s ozljedama	865	1 555	878	56,4	677
2.	Preplate MO i DD	2 003	3 256	1 765	54,2	1 491
3.	Ostalo (radni i pasivni sporovi)	194	204	204	100,0	-
UKUPNO		3 062	5 015	2 847	56,8	2 168

Specifičnosti imovinskopravnog poslovanja

Predmeti koje vode odjeli pravnih poslova Zavoda su u većem broju slučajeva vrlo složeni i sastoje se od više faza u rješavanju unutar Zavoda i na sudovima. Zbog sporosti rada sudova, postupci su u pravilu dugotrajni i rješavaju se uglavnom po nekoliko godina, pa čak i desetak godina. Zbog navedene specifičnosti imovinskopravnog poslovanja i trajanja postupka, prikazan je broj zaprimljenih i broj riješenih predmeta u tekućoj godini. Ako šteta nije naplaćivana kao kapitalizirana šteta, potraživanja s osnove naknade štete naplaćuju se sukcesivno sve dok korisnik ostvaruje pravo na mirovinu. U takvim predmetima, za buduća dospelja potraživanja Zavoda potrebno je ponovno pokretati postupak naplate štete, pa se u izvješću također prikazuju i predmeti u kojima se ponovno aktivira postupak za te naknade šteta.

4. JAVNOST RADA ZAVODA I ODNOSI S JAVNOŠĆU

Javnost rada Zavoda, uređena Zakonom i Statutom Zavoda, osigurava se obvezom izvješćivanja Hrvatskog sabora, osiguranika i korisnika prava o radu Zavoda te dostupnošću podataka sredstvima javnog priopćavanja i objavom Statuta i općih akata Zavoda kojima se uređuju prava i obveze osiguranika i korisnika prava iz mirovinskog osiguranja, u Narodnim novinama. Poslovi koji proizlaze iz javnosti rada Zavoda u 2013. godini obuhvaćali su suradnju s medijima, komunikaciju s osiguranicima i korisnicima prava putem infotelefona i interneta, objavu podataka i informacija u Narodnim novinama, u publikacijama i na internetskoj stranici, rješavanje zahtjeva za pristup informacijama te izdavanje stručno-informativnih publikacija Zavoda (pisanih i elektroničkih). Interno obavješćivanje radnika

⁸ Zakon o doprinosima za obvezna osiguranja – Narodne novine, br. 147/2002, 175/2003 i 177/2004

Zavoda obavljalo se preko oglasnih ploča, izdavanjem internih glasila namijenjenih radnicima Zavoda (info), dostupnošću informacija preko intranetske mreže u Zavodu i sl.

U sklopu odnosa s *medijima* Zavod je javnosti priopćavao aktualne informacije o radu i poslovanju, o radu njegovih tijela te o radu stručne službe. Na svakodnevne upite iz medija odgovaralo se isti ili sljedeći dan, odnosno prema traženju, dogovarali i organizirali su se nastupi čelnika i stručnjaka Zavoda u medijima, itd. Medijski su promovirane značajnije aktivnosti Zavoda, kao što je pojačana kampanja „Prethodno utvrđivanje staža“ (dva puta godišnje) i druge aktivnosti i događanja u Zavodu. Medijske objave pratile su se radi bolje pripreme tema značajnih za javnost te zbog ocjene medijske uspješnosti Zavoda u javnosti, a prema analizama Zavod je u 2013. postigao pozitivan medijski (PR) učinak.

Posebne medijske i informativne aktivnosti (nastupi na radiju i televiziji, sudjelovanje na okruglim stolovima i posebnim skupovima) vodile su se u vezi s javnom raspravom i donošenjem novog Zakona o mirovinskom osiguranju.

Komunikacija s osiguranicima odvijala se preko redovitih komunikacijskih kanala Zavoda, tj. preko infotelefona, internetske stranice Zavoda te pisanim i elektroničkim putem, a dinamika i intenzitet bili su vezani uz aktualnost problematike. Putem *infotelefona* (dostupni svakog radnog dana u vremenu od 8 do 16 sati) u 2013. godini primljeno je približno 60 890 poziva, a u 2012. primljena su 35 442 poziva, odnosno primljeno je 25 448 ili 71,84% poziva više u odnosu na 2012. godinu, što je rezultat osnivanja Korisničkog infocentra. Na svaki upit, pozivatelju je odgovoreno odmah, a kada je trebalo provjeriti i utvrditi činjenično stanje, odgovoreno je u kratkom roku. Najveći broj upita odnosio se na pitanja u vezi s korištenjem elektroničkih usluga Zavoda („Korisničke stranice Zavoda“, informativni izračun mirovine, prijave/odjave, pretkompletiranje dokumentacije, dostava OIB-a), ostvarivanjem prava na doplatak za djecu (potrebna dokumentacija, visina cenzusa), te u vezi s problematikom isplate mirovina (provjera ustega na kredite, alimentacije i osobito provedba ovrha, doprinosi za zdravstveno osiguranje, visina poreza i prireza, provjera posebnog poreza na mirovine i sl.).

Internetsku stranicu Zavoda, kao jedan od značajnih načina informiranja, preko koje se najšira javnost informira o radu Zavoda, o aktualnim događajima vezanim uz mirovinsko osiguranje i doplatak za djecu, objavljuju se osnovne informacije i podaci o Zavodu te pružaju usluge korištenjem, već niz godina, dostupnih web-servisa preko korisničkog imena i lozinke, u 2013. posjetilo je približno 1 961 605 posjetitelja, koji su pregledali približno 7 699 587 stranica. Do kraja 2013. zatraženo je 106 178 lozinki za pristup "Korisničkim stranicama", a tijekom cijele godine te stranice su posjećene više od 460 tisuća puta. Za dobivanje "Novosti-Newsletter" elektroničkom poštom bila su predbilježena 1 714 korisnika, a za "Statističke informacije HZMO" 409 korisnika. Uz Korisničke stranice, najzanimljivije su bile rubrike: Kada mogu u mirovinu, Tiskanice, Najčešća pitanja, Doplatak za djecu, Podnošenje zahtjeva, Prava iz mirovinskog osiguranja te Kontakti i e-Prijave. U rubrici Pitanja bilo je postavljeno 4 488 pitanja. Početkom 2013. godine najveći broj pitanja odnosio se na ostvarivanje prava na doplatak za djecu korisnika koji i dalje ostvaruju pravo na doplatak za djecu te korisnika koji prvi put podnose zahtjev. Nadalje, pitanja su se odnosila na ostvarivanje prava na starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu te na primjenu Ovršnog zakona. Od mjeseca studenoga 2013. povećao se broj pitanja vezanih uz neisplatu mirovine zbog nedostajućih podataka OIB-a za korisnika mirovine.

Pisanim putem odgovaralo se na *predstavke i pritužbe* te na *zahtjeve za pristup informacijama*. U 2013. zaprimljeno je ukupno 115 predstavki. Najveći broj predstavki bio je upućen zbog nezadovoljstva ocjenom radne sposobnosti, zatim u vezi s matičnom evidencijom (nedostatak podataka za osiguranike koji se spremaju u mirovinu, nemogućnost kompletiranja podataka o stažu i plaći koji nedostaju iz ranijih razdoblja te u vezi s produljenjem uvjeta starosne dobi i mirovinskog staža). Osiguranici su najviše podnosili pritužbe zbog dugotrajnosti postupka priznanja prava primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju koje je uvjetovano dužinom vođenja postupka inozemnih nositelja osiguranja. Sve predstavke i pritužbe obrađene su u skladu sa zakonskim propisima i odgovori su dani pisano i usmeno.

U 2013. Zavodu je bilo podneseno i riješeno je 37 *zahtjeva vezano uz Zakon o pravu na pristup informacijama*. Najveći broj zahtjeva odnosio se na traženje informacije vezane uz stanje, odnosno dužinu rješavanja konkretnog mirovinskog predmeta te na traženje podataka radi vođenja sudskog postupka. Svi zahtjevi obrađeni su i odgovori dani na način i u roku (15 dana) utvrđenom zakonom. Zavod je donio rješenja o odbijanju dva zahtjeva, na koja su podnositelji u roku podnijeli žalbe.

U ostvarivanju javnosti rada, značajno mjesto i u 2013. godini imalo je *izdavanje stručno-informativnih publikacija* Zavoda u sklopu kojih su redovito izdavane "Statističke informacije HZMO" (tromjesečno), kao digitalna publikacija, zatim mjesečna digitalna publikacija „Novosti-Newsletter HZMO“, mjesečni prilog "Mirovinski vodič HZMO" u "Hrvatskom umirovljeničkom listu" i stalni mjesečni prilog "info.HZMO" u publikaciji "SUH". Za potrebe informiranja radnika Zavoda izdavan je "INFO" - interni bilten, digitalnim putem (u pravilu mjesečno). I dalje je u javnosti dobro prihvaćena brošura „Vodič o pravima iz mirovinskog osiguranja“, dostupna kao i ostali promotivni materijal Zavoda (letci) na infošalterima u područnim službama/uredima i Središnjoj službi te na internetskoj stranici Zavoda.

Iz navedenoga se može zaključiti da je u 2013. godini u Zavodu dana velika pozornost unapređivanju javnosti rada i odnosa Zavoda s javnošću. Osobita pozornost bila je usmjeravana jačanju i unapređivanju otvaranja i približavanja Zavoda osiguranicima, korisnicima prava i medijima, odnosno ukupnoj javnosti, osiguravanjem dostupnosti aktualnih i traženih informacija izravnim kontaktom s osiguranicima i preko internetskih stranica – odgovarajućih web-servisa, od kojih je najznačajniji, već niz godina, onaj koji pruža mogućnost besplatnog izračuna mirovine bez dolaska u Zavod, izdavanjem stručno-informativnih publikacija, te brošura i letaka, a sve radi transformacije Zavoda u modernu javnu ustanovu i servis koji je bio na usluzi građanima.

VI. FINANCIJSKO POSLOVANJE

1. FINANCIJSKO POSLOVANJE ZAVODA

Poslovanje Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u 2013. odvijalo se u skladu s Financijskim planom Zavoda za 2013. godinu¹, koji je sastavni dio Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2013. godinu, u skladu s preraspodjelom sredstava na temelju Suglasnosti ministra financija od 24. rujna i 18. prosinca 2013. Poslovanje Zavoda obuhvaćalo je sve poslovne događaje u vezi sa sustavom mirovinskog osiguranja planirane unutar Razdjela 086 - Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava Glava 20.

Izvješće o financijskom poslovanju Zavoda za 2013. izrađeno je u skladu s odredbama proračunskog računovodstva, pri čemu se rashodi i izdaci utvrđuju prema načelu nastanka događaja, a prihodi i primici prema načelu mjerljivosti i raspoloživosti. Izvješće obuhvaća detaljan prikaz ukupnih prihoda i primitaka te rashoda i izdataka koji se odnose na sve aktivnosti mirovinskog osiguranja planirane u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2013.² Svi prihodi i primici uplaćuju se na jedinstveni račun Državne riznice, a svi rashodi i izdaci plaćaju se s računa Državne riznice.

PRIHODI I PRIMICI, RASHODI I IZDACI ZAVODA

Ukupni prihodi Zavoda za 2013. ostvareni su u svoti od 36.594.846.108 kn, a ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u svoti od 36.603.807.693 kn.

Tablica 1 – Prihodi i primici, rashodi i izdaci Zavoda za 2013. i 2012.

	Plan za 2013.	Ostvarenje za 2013.	% Ostv. 2013. Plan 2013.	Struktura ostvarenja u %	Ostvarenje za 2012.	Indeks Ostv.2013. Ostv.2012.
0	1	2	3 (2/1)	4	5	6 (2/5)
PRIHODI						
1. Prihodi iz proračuna	36.545.729.826	36.528.489.405	99,95	99,82	35.624.957.523	102,5
- od doprinosa za mirovinsko osiguranje	19.599.133.138	19.281.047.614	98,38	52,69	19.290.518.027	100,0
- ostali prihodi iz proračuna	16.946.596.688	17.247.441.791	101,78	47,13	16.334.439.496	105,6
2. Vlastiti prihodi	3.800.000	3.316.364	87,27	0,01	3.363.211	98,6
3. Ostali prihodi	0	63.040.339	0,00	0,17	71.751.472	87,9
UKUPNI PRIHODI I PRIMICI (1. - 3.)	36.549.529.826	36.594.846.108	100,12	100,00	35.700.072.206	102,5
RASHODI I IZDACI						
1. Rashodi za zaposlene	287.400.000	285.582.761	99,37	0,78	328.506.629	86,9
2. Materijalni rashodi	91.184.000	88.581.370	97,15	0,24	96.228.673	92,1
3. Financijski rashodi	82.550.800	85.495.537	103,57	0,23	90.442.639	94,5
4. Mirovine i mirovinska primanja	36.061.246.876	36.120.200.711	100,16	98,68	35.197.618.707	102,6
5. Nabava nefinancijske imovine	14.818.150	11.818.405	79,76	0,03	6.043.361	195,6
6. Obvezno osiguranje posebnih kategorija osiguranika (II. stup)	12.200.000	11.808.613	96,79	0,03	10.699.506	110,4
7. Ostali rashodi	130.000	72.960	56,12	0,00	13.500	540,4
8. Izdaci	0	247.336	0,00	0,00	1.928.121	12,8
UKUPNI RASHODI I IZDACI (1.- 8.)	36.549.529.826	36.603.807.693	100,15	100,00	35.731.481.136	102,4
Manjak, višak	0	-8.961.585			-31.408.930	
Višak prihoda i primitaka - preneseni		22.877.613			52.127.670	
Višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju		13.916.028			20.718.740	

¹ Financijski plan Zavoda za 2013. godinu – Narodne novine, br. 139/2012, 53/2013 i 145/2013

² Državni proračun Republike Hrvatske za 2013. godinu – Narodne novine, br. 139/2012, 53/2013 i 145/2013

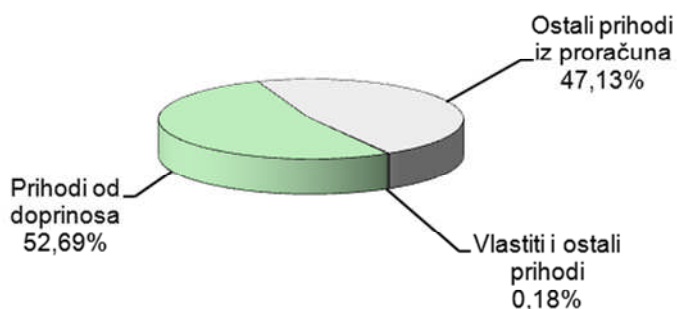
1. Prihodi

Ukupni prihodi za 2013. ostvareni su u svoti od 36.594.846.108 kn, što iznosi 100,12% planiranih prihoda.

Prihodi su namijenjeni za financiranje sustava mirovinskog osiguranja, a odnosili su se:

- na prihode iz proračuna u svoti od 36.528.489.405 kn, i to:
 - na prihode od doprinosa za mirovinsko osiguranje u svoti od 19.281.047.614 kn, što iznosi 52,69% ukupnih prihoda ostvarenih u 2013. te
 - na ostale prihode iz proračuna za obveze države za mirovine ostvarene prema posebnim propisima i povoljnijim uvjetima i na ostale prihode iz proračuna, u svoti od 17.247.441.791 kn, što iznosi 47,13% ukupnih prihoda
- na vlastite prihode u svoti od 3.316.364 kn, što iznosi 0,01% ukupnih prihoda
- na ostale prihode u svoti od 63.040.339 kn, što iznosi 0,17% ukupnih prihoda.

Slika 1- Struktura ostvarenih prihoda

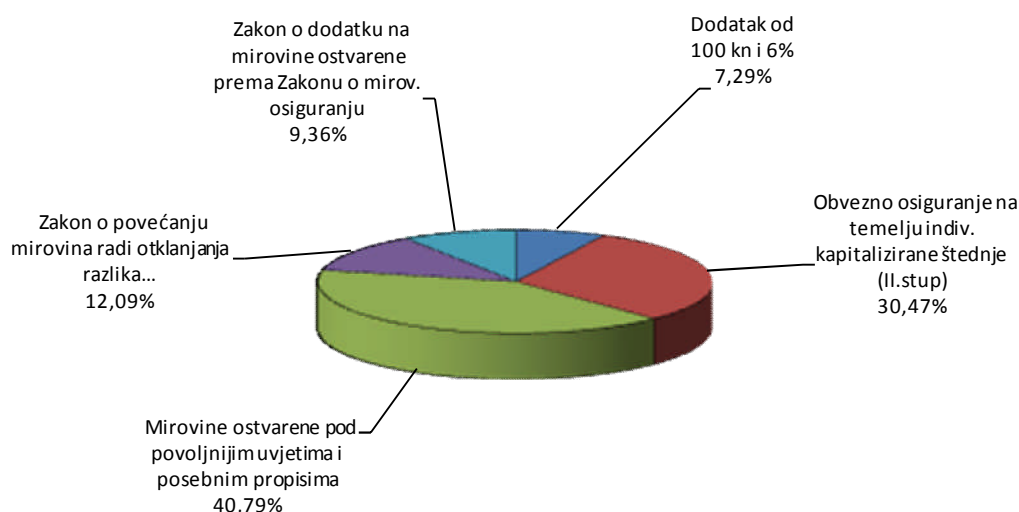

Tablica 2 - Prihodi od doprinosa prema mjesecima u 2013. i u 2012.

	2013.	2012.	Indeks
0	1	2	3 (1/2)
siječanj	1.535.328.885	1.524.880.400	100,7
veljača	1.568.710.958	1.521.962.850	103,1
ožujak	1.576.826.294	1.549.413.907	101,8
travanj	1.559.718.338	1.563.651.083	99,7
svibanj	1.577.389.244	1.750.723.300	90,1
lipanj	1.594.999.914	1.618.033.575	98,6
srpanj	1.685.906.307	1.670.003.723	101,0
kolovoz	1.643.472.566	1.633.054.562	100,6
rujan	1.626.868.046	1.601.322.006	101,6
listopad	1.647.383.485	1.589.656.805	103,6
studeni	1.605.113.423	1.619.969.507	99,1
prosinac	1.659.330.154	1.647.846.310	100,7
Ukupno	19.281.047.614	19.290.518.027	100,0

Tablica 3 – Ostali prihodi iz proračuna za 2013. i 2012.

	Ostvarenje 2013.	Struktura 2013.	Ostvarenje 2012.	Indeks 2013. 2012.
0	1	2	3	4(1/3)
1. Dodatak od 100 kn i 6%	1.257.426.118	7,29	1.309.989.371	96,0
2. Obvezno osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (II. stup)	5.255.586.318	30,47	4.598.824.752	114,3
3. Mirovine ostvarene pod povoljnijim uvjetima i posebnim propisima	7.035.117.428	40,79	6.849.738.711	102,7
4. Zakon o povećanju mirovina radi otklanjanja razlika u razini mirovina ostvarenih u različitim razdobljima	2.085.228.059	12,09	2.156.887.198	96,7
5. Zakon o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju	1.614.083.868	9,36	1.418.999.464	113,7
UKUPNO (1. - 5.)	17.247.441.791	100,00	16.334.439.496	105,6

Slika 2 – Struktura ostalih prihoda iz proračuna

2. Rashodi i izdaci

Ukupni rashodi i izdaci za 2013. ostvareni su u svoti od 36.603.807.693 kn, što iznosi 100,15% planiranih rashoda i veći su za 2,4% od ukupnih rashoda za 2012.

Rashodi za mirovine i mirovinska primanja

Rashodi za mirovine i mirovinska primanja iznosili su 36.120.200.711 kn, što iznosi 100,16% planiranih rashoda za 2013., a u strukturi ostvarenih ukupnih rashoda iznose 98,68%.

U 2013. su redovitim usklađivanjem mirovine i mirovinska primanja povećana za 2,26%, i to:

- 1,25% za ožujak, mirovine isplaćene u travnju (usklađene od 1. siječnja 2013.)
- 1,00% za kolovoz, mirovine isplaćene u rujnu (usklađene od 1. srpnja 2013.).

Prosječna mirovina prema Zakonu o mirovinskom osiguranju u 2013. iznosila je 2.215,06 kn za prosječno 1 120 561 korisnika (u ovaj broj nisu uključeni korisnici mirovina kojima je obustavljena isplata mirovine zbog nedostavljenog OIB-a) i veća je za 2,29% od prosječne mirovine u 2012. koja je iznosila 2.165,65 kn.

Starosnu mirovinu, bez prijevremene starosne mirovine, s mirovinskim stažem od 40 i više godina ostvarila su 91 793 korisnika ili 14,32% od ukupnog broja korisnika starosnih mirovina, odnosno 7,71% od sveukupnog broja korisnika mirovina. Prosječna mirovina za ove korisnike iznosila je 3.479,08 kn, što iznosi 62,62% prosječne netoplaće za prosinac 2013. (5.556 kn).

Tablica 4 - Struktura broja korisnika mirovina prema grupama svota mirovina kojima je mirovina određena prema Zakonu o mirovinskom osiguranju u prosincu 2013.

Grupe svota mirovina	Broj korisnika	% broja korisnika
0	1	2
do 500,00	70 382	6,45
500,01 - 1.000,00	84 894	7,78
1.000,01 - 1.500,00	128 426	11,77
1.500,01 - 2.000,00	232 328	21,29
2.000,01 - 3.000,00	315 689	28,93
3.000,01 - 4.000,00	163 494	14,98
4.000,01 - 5.000,00	59 940	5,49
5.000,01 - 6.000,00	21 404	1,96
6.000,01 - 8.000,00	12 691	1,16
veće od - 8.000,00	1 880	0,17
UKUPNO	1 091 128	100,00

U broj korisnika nisu uključeni korisnici kojima je obustavljena isplata mirovine zbog nedostavljenog OIB-a HZMO-u (Uredba o dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju³).

Tablica 5 - Rashodi za mirovine i mirovinska primanja prema mjesecima za 2013. i 2012.

	2013.	2012.	Indeks
0	1	2	3 (1/2)
siječanj	2.966.853.370	2.898.727.407	102,4
veljača	2.965.366.549	2.899.899.869	102,3
ožujak	2.966.620.040	2.908.821.828	102,0
travanj	3.074.422.611	2.973.769.457	103,4
svibanj	3.000.478.792	2.920.505.231	102,7
lipanj	3.000.707.735	2.917.886.411	102,8
srpanj	3.008.095.712	2.917.466.339	103,1
kolovoz	2.997.570.791	2.912.663.437	102,9
rujan	3.068.377.485	2.983.805.174	102,8
listopad	3.035.857.976	2.960.325.734	102,6
studenj	3.001.031.988	2.954.442.189	101,6
prosinac	3.034.817.662	2.949.305.631	102,9
Ukupno	36.120.200.711	35.197.618.707	102,6

Tablica 6 - Ukupni rashodi za mirovinsko osiguranje prema mjesecima za 2013. i 2012.

	2013.	2012.	Indeks
0	1	2	3 (1/2)
siječanj	3.005.354.318	2.946.867.215	102,0
veljača	2.997.688.477	2.945.413.237	101,8
ožujak	3.000.522.908	2.952.269.105	101,6
travanj	3.105.624.534	3.022.146.013	102,8
svibanj	3.033.403.107	2.966.260.260	102,3
lipanj	3.032.903.730	2.964.114.882	102,3
srpanj	3.040.798.938	2.967.346.385	102,5
kolovoz	3.030.135.498	2.956.145.465	102,5
rujan	3.103.241.764	3.027.334.184	102,5
listopad	3.068.893.813	3.003.232.567	102,2
studenj	3.033.742.341	2.997.532.874	101,2
prosinac	3.151.498.265	2.982.818.949	105,7
Ukupno	36.603.807.693	35.731.481.136	102,4

³ Uredba o dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju – Narodne novine, broj 112/2013

Financijski rashodi

Financijski rashodi za 2013. ostvareni su u svoti od 85.495.537 kn, od toga se 85.135.181 kn odnosi na financijske rashode za isplatu mirovina, a 360.356 kn su ostali financijski rashodi Zavoda. U strukturi ukupnih rashoda financijski rashodi iznose 0,23% ili 103,57% planiranih financijskih rashoda, a u odnosu na 2012. godinu manji su za 5,5%.

Obvezno osiguranje za pojedine kategorije osiguranika

Obvezno osiguranje pojedinih kategorija osiguranika (II. stup) ostvareno je u svoti od 11.808.613 kn, što iznosi 96,79% planiranih rashoda, a u odnosu na 2012. godinu rashodi su veći za 10,4%.

Ostali rashodi i izdaci

Ostali rashodi ostvareni su u svoti od 72.960 kn i odnose se na stipendije i školarine, a izdaci ostvareni u svoti od 247.336 kn odnose se na otplatu ostatka duga robnog kredita iz 2011. za nabavku središnjeg računala radi modernizacije postojećeg poslovnog sustava.

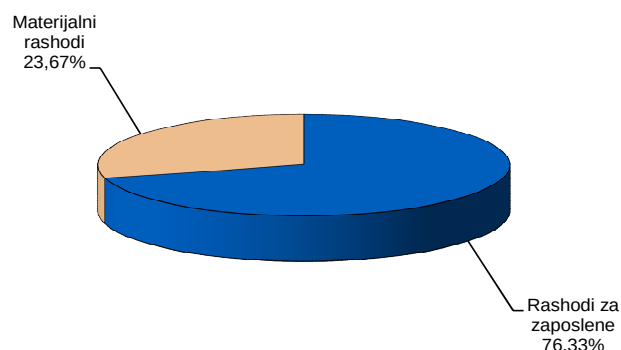
3. Rashodi poslovanja stručne službe**Tablica 7 - Rashodi poslovanja za 2013. i 2012.**

Redni broj	Vrsta rashoda	Plan za 2013.	Ostvarenje za 2013.	<u>Ostv. 2013.</u> Plan za 2013.	Ostvarenje za 2012.	Indeks <u>Ostv.2013.</u> Ostv.2012.
0	1	2	3	4 (3/2)	5	6 (3/5)
	RASHODI POSLOVANJA	378.584.000	374.164.131	98,83	424.735.302	88,1
1.	Rashodi za zaposlene	287.400.000	285.582.761	99,37	328.506.629	86,9
2.	Materijalni rashodi	91.184.000	88.581.370	97,15	96.228.673	92,1

Rashodi poslovanja stručne službe (rashodi za zaposlene i materijalni rashodi) za 2013. iznosili su 374.164.131 kn, odnosno 98,83% planiranih rashoda poslovanja, a u odnosu na 2012. manji su za 11,9%, tj. 50.571.171 kn.

Tablica 8 - Ostvareni rashodi poslovanja prema vrstama i njihov udjel u ukupnim rashodima poslovanja

Vrsta rashoda	Svota	Struktura u %
0	1	2
1. Rashodi za zaposlene	285.582.761	76,33
2. Materijalni rashodi	88.581.370	23,67
Ukupno rashodi poslovanja	374.164.131	100,00

Slika 3 - Struktura rashoda poslovanja**Rashodi za zaposlene**

Rashodi za zaposlene u 2013. iznosili su 285.582.761 kn i čine 99,37% planiranih rashoda za zaposlene, odnosno 0,78% ukupnih rashoda Zavoda.

Rashodi za zaposlene odnose se na:

- plaće	244.792.437 kn
- ostale rashode za zaposlene	3.581.774 kn
- doprinose na plaće	37.208.550 kn.

U odnosu na 2012. manji su za 13,1% ili 42.923.868 kn, a najveće smanjenje ostvareno je na ostalim rashodima za zaposlene, i to za 63,4%. Smanjeni su i doprinosi na plaće za 15,5% zbog smanjenja stope doprinosa za zdravstveno osiguranje s 15% na 13% od 1. svibnja 2012. Smanjeni su i rashodi za plaće za 10,9% zbog ukidanja dodatka na staž zaposlenima prema Kolektivnom ugovoru za HZMO od 7. prosinca 2012., zbog smanjivanja koeficijenta složenosti poslova radnog mjesta za 3% od 1. ožujka 2013. i zbog smanjenja prosječnog broja zaposlenih za 116 radnika u odnosu na 2012.

Isplata plaća radnicima Zavoda za 2013. provodila se prema Zakonu o plaćama u javnim službama⁴, Uredbi o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama⁵, prema Pravilniku o radu⁶ i prema Kolektivnom ugovoru za Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje⁷.

Tablica 9 - Prosječna mjesečna brutoplaća za 2013. i 2012.

	2013.	2012.	Indeks <u>2013.</u> <u>2012.</u>
0	1	2	3 (1/2)
Prosječna mjesečna bruto plaća	7.102	7.657	92,8

⁴ Zakon o plaćama u javnim službama – Narodne novine, br. 27/2001, 39/2009 (Odluka o visini osnovice ...)

⁵ Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama – Narodne novine, br. 38/2001, 112/2001, 62/2002, 156/2002, 162/2003, 39/2005, 82/2005, 133/2005, 30/2006, 118/2006, 22/2007, 127/2007 i 25/2013

⁶ Pravilnik o radu od 26. siječnja 2004., 18. studenoga 2004., 15. veljače 2005., 16. prosinca 2009., 18. lipnja 2010., 14. prosinca 2010. i 31. prosinca 2012.

⁷ Kolektivni ugovor za HZMO od 3. rujna 2009. i Kolektivni ugovor HZMO – Narodne novine, broj 146/2012

Materijalni rashodi

Materijalni rashodi za 2013. iznosili su 88.581.370 kn odnosno 97,15% planiranih materijalnih rashoda za 2013. U odnosu na 2012. godinu manji su za 7,9%. Smanjenje rashoda ostvareno je na rashodima za materijal i energiju za 0,3%, na rashodima za usluge za 8,1% i ostalim nespomenutim rashodima poslovanja za 41,4%. Povećanje rashoda ostvareno je na naknadama troškova zaposlenima za 1,2%.

Materijalni rashodi odnose se:

– na naknade troškova zaposlenima (prijevoz na posao i s posla, stručno usavršavanje, službena putovanja)	13.387.741 kn
– na rashode za materijal i energiju	15.592.654 kn
– na rashode za usluge (tekuće i investicijsko održavanje, komunalne usluge, usluge telefona, pošte i prijevoza i druge usluge)	54.251.653 kn
– na naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	561.726 kn
– na ostale nespomenute rashode poslovanja (premije osiguranja, putni troškovi i dnevnice u vezi s ostvarivanjem prava i ostali rashodi)	4.787.596 kn.

4. Rashodi za nabavu nefinancijske imovine

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 2013. iznosili su 11.818.405 kn (79,76% planiranih rashoda), a odnose se:

– na nematerijalnu imovinu	776.696 kn
– na postrojenja i opremu	9.701.668 kn
– na nematerijalnu proizvedenu imovinu	169.446 kn
– na dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini	1.170.595 kn.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine u odnosu na 2012. veći su za 95,6% ili 5.775.044 kn. Od ukupnih rashoda za nefinancijsku imovinu (11.818.405 kn) najveći se dio (10.217.905 kn) odnosi na troškove za informatizaciju, što iznosi 86,46% ovih rashoda.

**2. POSLOVANJE SREDSTVIMA ZA FINANCIRANJE
DOPLATKA ZA DJECU**

Izvještaj o poslovanju Sredstvima za financiranje doplatka za djecu za 2013. izrađen je na temelju sustava proračunskog računovodstva.

Zakonom o doplatku za djecu⁸ propisani su uvjeti za stjecanje prava na doplatka za djecu i visina doplatka za djecu.

Osnovica za obračun naknada i drugih primanja za 2013. iznosi 3.326,00 kn (članak 20. stavak 2. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2013.⁹). Prema odredbama članka 31. Zakona o doplatku za djecu, sredstva za financiranje doplatka za djecu osiguravaju se u državnom

⁸ Zakon o doplatku za djecu – Narodne novine, br. 94/2001, 107/2007, 37/2008, 61/2011 i 112/2012

⁹ Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2013. – Narodne novine, br. 139/2012, 53/2013 i 145/2013

proračunu. U skladu s tim osnovni izvor financiranja za 2013. bio je državni proračun Republike Hrvatske. Sredstva za doplatka za djecu za 2013. planirana su u okviru Ministarstva socijalne politike i mladih, a poslovanje Sredstava doplatka za djecu odvijalo se u skladu s planiranim sredstvima.

Pregled određivanja dohodovnog cenzusa i svota doplatka za djecu od 1. siječnja 2013.

PRORAČUNSKA OSNOVICA (PO) ZA GODINU		2013.	3.326,00 kn
DOHODOVNI CENZUS 2013.			
Prvi cenzus	16,33% PO	543,14 kn	
Drugi cenzus	16,34% - 33,66% PO	543,15 - 1.119,53 kn	
Treći cenzus	33,67% - 50% PO	1.119,54 - 1.663,00 kn	

Svote doplatka za djecu u 2013.

		Svota doplatka u 2013.
Za prvi cenzus (PC)	9%	299,34 kn
Za drugi cenzus (DC)	7,5%	249,45 kn
Za treći cenzus (TC)	6%	199,56 kn
Invalidno dijete	25%	831,50 kn
Za dijete smrtno stradalog, zatočenog ili nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata	299,34 kn + 25%	374,18 kn
Za dijete s teškoćama u razvoju ili bez oba roditelja	299,34 kn + 25%	374,18 kn
	249,45 kn + 25%	311,81 kn
	199,56 kn + 25%	249,45 kn
Za dijete s jednim roditeljem	299,34 kn + 15%	344,24 kn
	249,45 kn + 15%	286,87 kn
	199,56 kn + 15%	229,49 kn
Za treće i za četvrto dijete doplatka se povećava po 500,00 kn		

Prosječan broj korisnika doplatka za djecu za 2013. bio je 204 941
 Prosječan broj djece koja primaju doplatka za djecu za 2013. bio je 383 199
 Prosječna svota doplatka za djecu za 2013. iznosila je 367,40 kn.

PRIHODI I RASHODI

Tablica 10 - Prihodi i rashodi Sredstava doplatka za djecu za 2013.

	Plan 2013.	Ostvarenje 2013.	Ostv. 2013. Plan 2013.	Ostvarenje 2012.	Indeks 2013. 2012.
0	1	2	3(2/1)	4	5(2/4)
PRIHODI					
1. Prihod iz proračuna	1.691.485.299	1.690.566.618	99,9	1.709.667.271	98,9
UKUPNI PRIHODI	1.691.485.299	1.690.566.618	99,9	1.709.667.271	98,9
RASHODI					
1. Doplatka za djecu	1.691.135.299	1.690.382.874	100,00	1.709.413.645	98,9
2. Financijski rashodi	10.000	0	-	0	-
3. Rashodi za usluge	340.000	183.744	54,0	253.626	72,4
UKUPNI RASHODI	1.691.485.299	1.690.566.618	99,9	1.709.667.271	98,9

Tablica 11 - Kretanje broja korisnika doplatka za djecu, broja djece i prosječna svota doplatka za djecu

	2013.	2012.	Indeks 2013. 2012.
0	1	2	3
Prosječan broj korisnika doplatka za djecu	204 941	206 110	99,4
Prosječan broj djece koja primaju doplatka za djecu	383 199	386 516	99,1
Prosječna svota doplatka za djecu u kn	367,40	368,41	99,7

Izvor: Automatska obrada podataka Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje

1. Prihodi

Ukupni prihodi u 2013. ostvareni su u svoti od 1.690.566.618 kn i manji su za 1,1% u odnosu na 2012., a odnosili su se na prihode iz državnog proračuna.

2. Rashodi

Ukupni rashodi za 2013. ostvareni su u svoti od 1.690.566.618 kn i u odnosu na 2012. manji su za 1,1%, a odnosili su se:

- na rashode za doplatka za djecu
- na ostale rashode.

Rashodi za doplatka za djecu za 2013. ostvareni su u svoti od 1.690.382.874 kn i u strukturi ukupnih rashoda sudjeluju s 99,99%, a u odnosu na 2012. manji su za 1,1% jer je smanjen prosječan broj korisnika doplatka za djecu za 0,6%, smanjen je prosječan broj djece koja primaju doplatka za djecu za 0,9% i smanjena je prosječna svota doplatka za djecu za 0,3%.

Rashodi za usluge za 2013. ostvareni su u svoti od 183.744 kn, a odnose se na troškove za rad članova prvostupanijskih i drugostupanijskih tijela vještačenja u postupku ostvarivanja prava na doplatka za djecu.

VII.

PORTFELJ ZAVODA

1. PORTFELJ ZAVODA NA DAN 31. PROSINCA 2013.

Dana 1. siječnja 2011. stupio je na snagu Zakon o upravljanju državnom imovinom¹. Na temelju navedenog Zakona Hrvatski fond za privatizaciju prestao je s radom, a od 1. travnja 2011. sve ovlasti u vezi s upravljanjem državnom imovinom preuzela je Agencija za upravljanje državnom imovinom. Na dan stupanja na snagu Zakona o upravljanju državnom imovinom prestali su važiti svi zakoni vezani uz privatizaciju, a to su: Zakon o privatizaciji², Zakon o pretvorbi društvenih poduzeća³ i Zakon o Hrvatskom fondu za privatizaciju⁴.

Na zahtjev Agencije za upravljanje državnom imovinom Zavod je 15. rujna 2011. preko društva Hrvatsko mirovinsko osiguranje d.o.o. (HMO) Agenciji dostavio isprave za upis na zastupnički račun koji se vodi u Središnjem klirinško-depozitarnom društvu. Dostavljene isprave omogućavale su Agenciji upravljanje dionicama i poslovnim udjelima društava iz portfelja Zavoda, bez pribavljanja bilo kakve daljnje suglasnosti.

Zakon o upravljanju državnom imovinom prestao je važiti 30. srpnja 2013. kada je na snagu stupio Zakon o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske⁵. Na temelju navedenoga Zakona prestala je s radom Agencija za upravljanje državnom imovinom, a sve njene poslove preuzeo je Državni ured za upravljanje državnom imovinom, kao središnje tijelo za upravljanje, raspolaganje i koordinaciju upravljanja i raspolaganja državnom imovinom od strateškog i posebnog interesa za Republiku Hrvatsku i Centar za restrukturiranje i prodaju kao pravni sljednik Agencije u odnosu na sva prava i obveze Agencije, sklopljene ugovore i pokrenute sudske i druge postupke u kojima je Agencija jedna od stranaka nadležna za državnu imovinu koja nije od strateškog i posebnog interesa za Republiku Hrvatsku. Centar kao zakonski zastupnik na temelju toga Zakona upravlja dionicama i poslovnim udjelima u trgovačkim društvima čiji je imatelj Republika Hrvatska, a koja nisu utvrđena kao društva od strateškog i posebnog interesa za Republiku Hrvatsku te dionicama i poslovnim udjelima u trgovačkim društvima čiji su imatelji Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka za dionice i poslovne udjele u trgovačkim društvima koje je stekla u postupku sanacije i privatizacije banaka, osim onih trgovačkih društava čije je upravljanje i raspolaganje uređeno posebnim zakonom te je zadužena za restrukturiranje trgovačkih društava i drugih pravnih osoba koje nisu od strateškog i posebnog interesa za Republiku Hrvatsku.

¹ Zakon o upravljanju državnom imovinom - Narodne novine, br. 145/2010 i 70/2012

² Zakon o privatizaciji - Narodne novine, br. 21/96, 71/97, 16/98 i 71/97

³ Zakon o pretvorbi društvenih poduzeća - Narodne novine, br. 19/91, 83/92, 94/93, 2/94, 9/95 i 118/99

⁴ Zakon o Hrvatskom fondu za privatizaciju - Narodne novine, br. 84/92, 70/93, 76/93, 19/94, 52/94 i 87/96

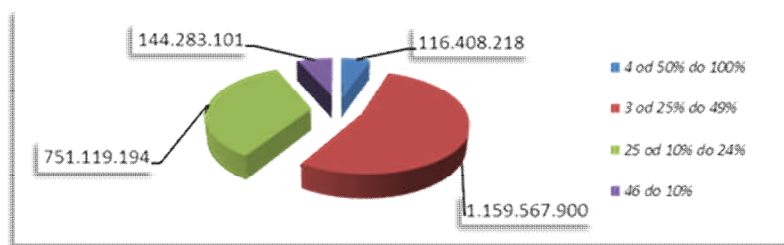
⁵ Zakon o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske - Narodne novine, broj 91/2013

Struktura i vrijednost portfelja

Nominalna vrijednost ukupnog portfelja Zavoda na dan 31. prosinca 2012. iznosila je 2.520.548.239 kn. Tijekom 2013. smanjena je nominalna vrijednost portfelja za 349.169.826 kn te je stanje portfelja na dan 31. prosinca 2013. po nominalnoj vrijednosti iznosilo 2.171.378.413,00 kn.

Tablica 1 – Struktura vlasništva Zavoda 31. prosinca 2013.

Redni broj	% vlasništva HZMO-a	Broj društava	-u kn	
			Nominalna vrijednost	%
0	1	2	3	4
1.	od 50% do 100%	4	116.408.218	5,36
2.	od 25 do 49%	3	1.159.567.900	53,40
3.	od 10 do 24%	25	751.119.194	34,59
4.	do 10%	46	144.283.101	6,64
UKUPNO		78	2.171.378.413	100,00

Slika 1 – Struktura vlasništva Zavoda**Tablica 2 – Struktura smanjenja portfelja Zavoda u 2013.**

-u kn		
Red. br.	Opis	Nominalna vrijednost
A	Društva u stečaju	
1	Bizovačke toplice d.d. Bizovac	-129.829.500,00
2	IPK Osijek d.d. Osijek	-106.334.000,00
3	Slavonija MK d.d. Osijek	-2.934.000,00
4	Univerzal d.o.o. Zagreb	-7.900,00
5	Visokogradnja d.d. Split	-63.600,00
UKUPNO DRUŠTVA U STEČAJU		239.169.000,00
B	Likvidirana društva	
1	Auto škola centar d.o.o. Rijeka	-26.826,00
2	Moderna d.d. Pakrac	-834.900,00
UKUPNO LIKVIDIRANA DRUŠTVA		861.726,00
C	Prodana društva	
1	Brodograđevna industrija 3. Maj d.d. Rijeka	-17.803.900,00
2	Brodograđevna industrija Split d.d. Split	-54.869.640,00
3	Brodotrogir d.d. Trogir	-3.570.600,00
4	Industrogradnja grupa d.d. Zagreb	-95.000,00
5	Infosistem d.d. Zagreb	-72.400,00
6	Marin TZ d.o.o. Split	-79.400,00
7	PIK Vinkovci d.d. Vinkovci (djelomična prodaja)	-88.000,00
8	Znanje d.o.o. Zagreb	-316.500,00
UKUPNO PRODANA DRUŠTVA		76.895.440,00
D	Smanjenje temeljnog kapitala	
1	Adriadiesel d.d. Karlovac	-882.450,00
2	Panturist d.d. Osijek	-94.250,00
3	Podravka d.d. Koprivnica	-57.559.800,00
UKUPNO SMANJENJE TEM. KAPITALA		58.536.500,00
E	Povećanje temeljnog kapitala	
1	Jadranski naftovod d.d. Zagreb	26.280.800,00
2	GP Krk d.d. Krk	12.040,00
UKUPNO POVEĆANJE TEM. KAPITALA		26.292.840,00
SVEUKUPNO		349.169.826

Tijekom 2013. objavljeno je pet Javnih poziva za iskazivanje interesa za kupnju dionica odnosno poslovnih udjela trgovačkih društava iz portfelja Zavoda, a prodane su dionice i poslovni udjeli u samo dva društva. Na temelju četiri odluke Vlade Republike Hrvatske prodane su dionice tri brodogradilišta, a Hrvatska poštanska banka d.d. nije prodana. Na burzi su prodane dionice četiri društva iz portfelja Zavoda.

U 2013. od gospodarenja portfeljem naplaćeno je ukupno 14.221.650,97 kn, od toga s osnove naplate dividende 13.638.953,96 kn te od prodaje portfelja 582.697,01 kn.

Na dan 31. prosinca 2013. ukupna potraživanja Zavoda vezana uz portfelj Zavoda iznosila su 55.105.109,78 kn, od toga se 45.963.993,67 kn odnosilo na potraživanja po osnovi prodaje dionica ili udjela, 1.574.152,69 kn na potraživanja po osnovi dividendi te 7.566.963,42 kn na potraživanja po osnovi odobrenih zajmova trgovačkim društvima radi osiguranja redovitog poslovanja.

Za sporne slučajeve pokrenuti su odgovarajući sudski postupci radi naplate.

Radi pokrića troškova po osnovi sudskih sporova koji se odnose na portfelj Zavoda, društvo Hrvatsko mirovinsko osiguranje d.o.o. obvezno je, na temelju odredbi Međunarodnog računovodstvenog standarda 37 (MRS 37), na svojim računima osigurati potrebna sredstva, što je činilo i tijekom 2013.

Posljednjeg dana burzovnog trgovanja u 2013. tržišna vrijednost dionica 24 društva iz portfelja Zavoda iznosila je 1.668.635.298,13 kn i u odnosu na 2012. manja je za 258.077.910,63 kn odnosno 13,39%, a s 54 društva iz portfelja RH-Zavoda nije se trgovalo na Zagrebačkoj burzi.

2. HRVATSKO MIROVINSKO INVESTICIJSKO DRUŠTVO d.o.o. i Kapitalni fond d.d.

Hrvatsko mirovinsko investicijsko društvo d.o.o. (HMID), za upravljanje investicijskim fondovima, tvrtka je u 100% vlasništvu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (HZMO). Društvo je osnovano 1997. godine, a posluje od 1998. godine. Do 1. srpnja 2013. djelovalo je u skladu sa Zakonom o investicijskim fondovima⁶, a od 1. srpnja 2013. na snazi je Zakon o alternativnim investicijskim fondovima⁷. Svrha i djelatnost Društva je osnivanje i upravljanje investicijskim, odnosno alternativnim investicijskim fondom u koji je preniyet dio portfelja Zavoda. HMID upravlja jednim investicijskim fondom – Kapitalnim fondom d.d., zatvorenim investicijskim fondom s javnom ponudom. Nadzor nad radom HMID-a i Kapitalnog fonda obavlja HANFA.

Ukupno djelovanje HMID-a u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2013. može se odrediti kao nastavak provedbe strategije upravljanja Kapitalnim fondom d.d., a to je dugoročni rast vrijednosti imovine Fonda, odnosno očuvanje vrijednosti imovine u tržišnim i makroekonomskim teškim uvjetima, ulaganjem u dionice na domaćem i stranom tržištu kapitala. Osnovni prihod HMID-a je naknada za

⁶ Zakon o investicijskim fondovima - Narodne novine, broj 150/2005

⁷ Zakon o alternativnim investicijskim fondovima - Narodne novine, broj 16/2013

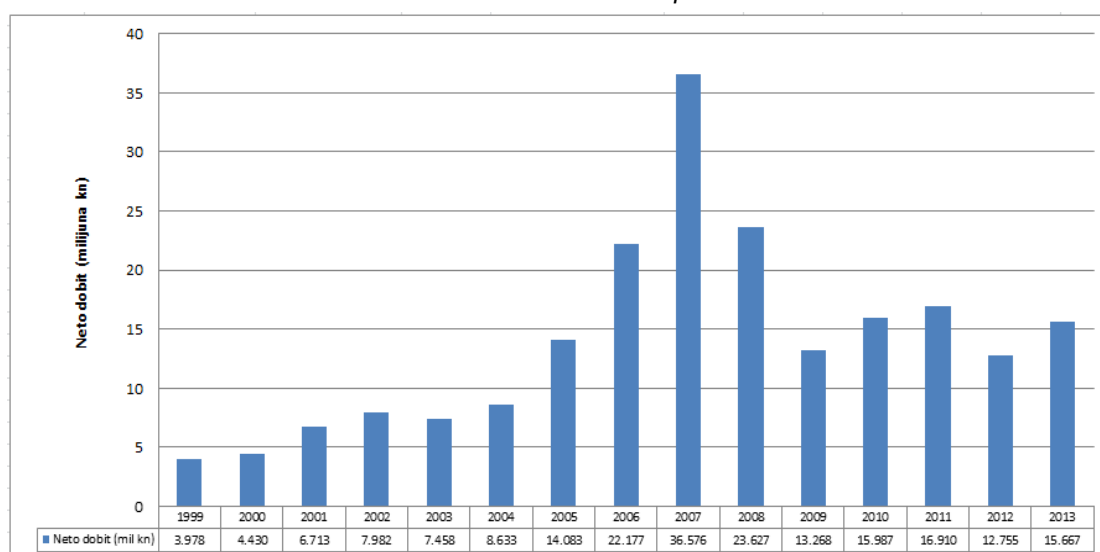
upravljanje Kapitalnim fondom koja iznosi 2% godišnje od prosječne vrijednosti imovine Fonda, umanjene za financijske obveze.

Tablica 3 – Račun dobiti i gubitka HMID-a za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2013.

	31.12.2013.	31.12.2012.	2013./2012. (%)
Prihodi od naknada od upravljanja investicijskim fondovima	24.520.069 kn	21.418.158 kn	14,48%
Financijski prihodi i rashodi	134.265 kn	107.490 kn	24,91%
Opći i administrativni troškovi poslovanja	-4.931.643 kn	-5.160.421 kn	-4,43%
Amortizacija i vrijednosno usklađivanje ostale imovine	-324.759 kn	-483.977 kn	-32,90%
Rezerviranja	0 kn	0 kn	
Ostali prihodi i rashodi poslovanja	179.154 kn	60.823 kn	194,55%
Dobit ili gubitak prije oporezivanja	19.577.087 kn	15.942.074 kn	22,80%
Porez na dobit	3.909.592 kn	3.187.004 kn	22,67%
Dobit ili gubitak	15.667.495 kn	12.755.070 kn	22,83%

U 2013. HMID je ostvario neto dobit u iznosu od 15.667.495 kn.

Slika 2 – Neto dobit HMID-a od početka rada

Od početka rada HMID-a do danas vlasniku (HZMO-u) je isplaćeno sveukupno 159,7 milijuna kuna dobiti iz poslovanja HMID-a.

Kapitalni fond d.d. je zatvoreni investicijski fond, osnovan 26. ožujka 1999. prijenosom dijela dionica iz portfelja Zavoda, koji je Zavodu pripao na temelju Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Stoga je Zavod 100% vlasnik Kapitalnog fonda. Prvenstveni cilj Fonda je ostvarivanje rasta vrijednosti imovine koja je u njegovom portfelju.

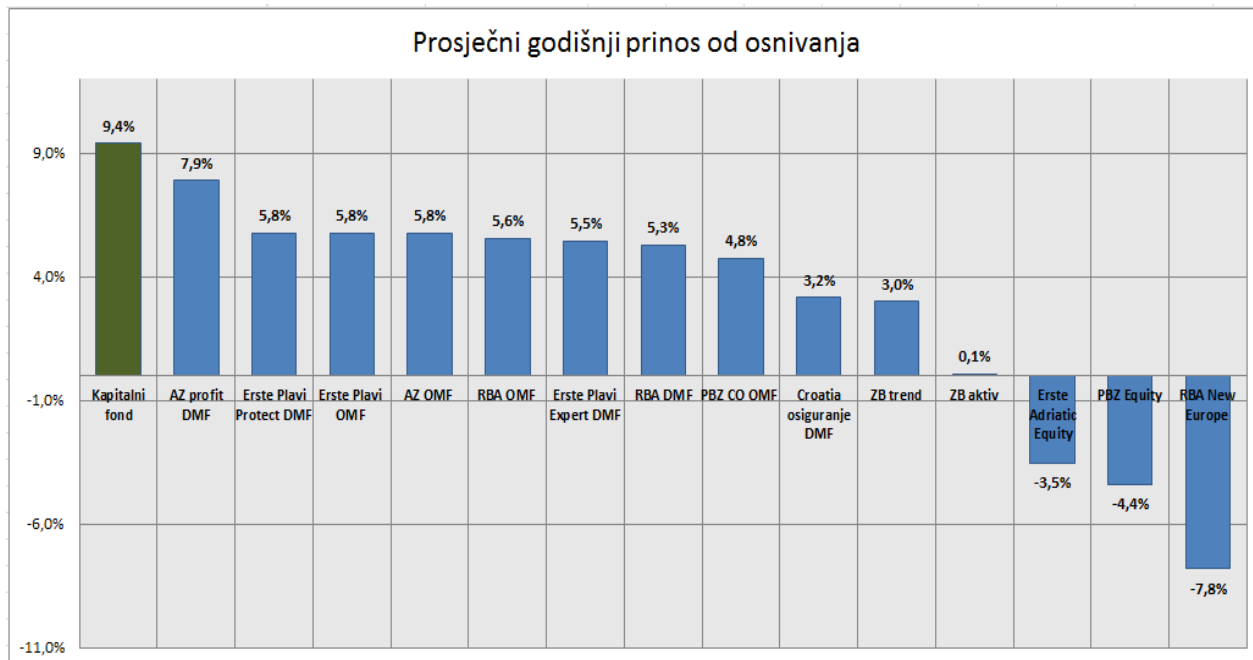
Neto imovinska vrijednost (NIV) Kapitalnog fonda na dan 31. prosinca 2013. iznosila je 1.077.710.131 kunu. U 2013. godini Kapitalni fond ostvario je neto dobit od 7.105.724 kune i nerealizirani dobitak u iznosu od 69.130.411 kuna. Vrijednost imovine Fonda porasla je za 61,4 milijuna kuna ili 6,0%.

Tablica 4 – Kretanje vrijednosti neto imovine Kapitalnog fonda od njegova osnutka

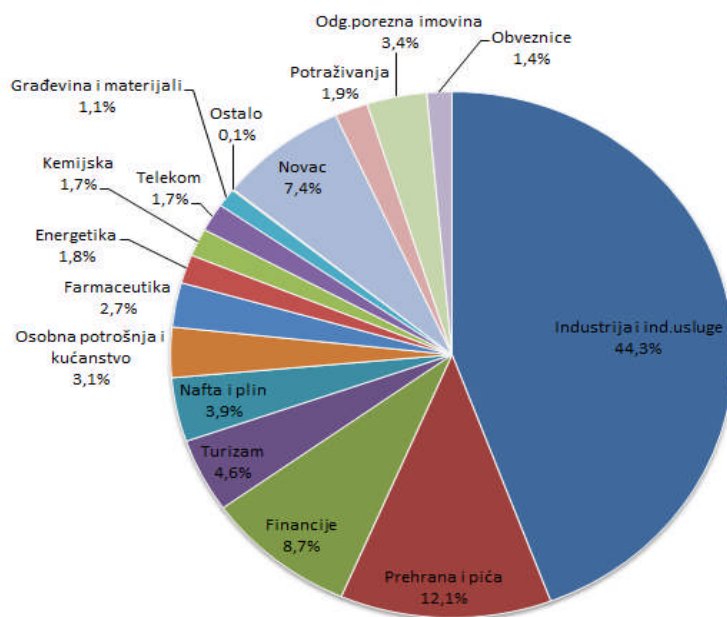
Rezultati Kapitalnog fonda od početka rada	
Rast neto imovine Fonda	191,4%
Rast neto imovine Fonda na godišnjoj razini, uključujući isplaćenu dividendu (total return)	9,4%
Rast neto imovine Fonda na godišnjoj razini	7,5%
Rast neto imovine Fonda (mil. kn)	707,9
Isplaćena dividenda (mil. kn)	166,34
Starost Fonda u godinama	14,8

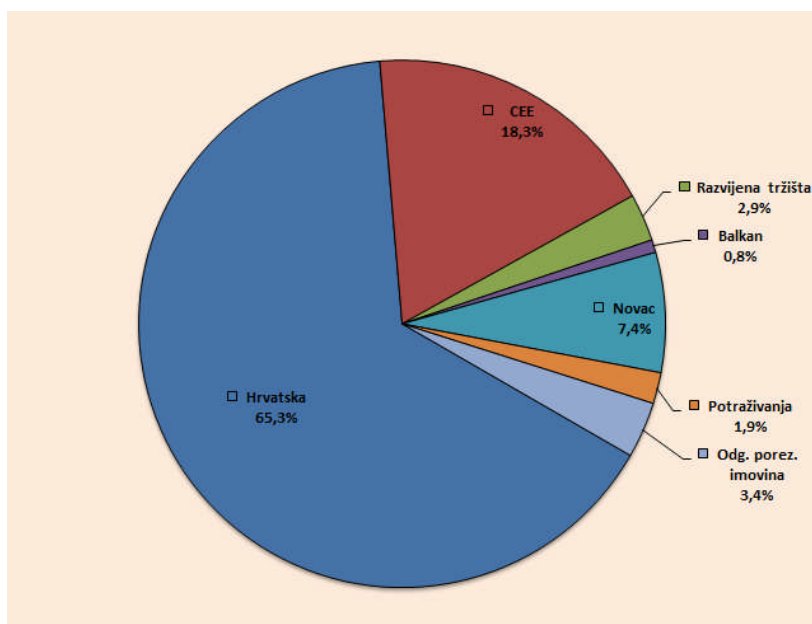
Od početka poslovanja neto imovina Kapitalnog fonda rasla je po prosječnoj godišnjoj stopi od 9,4 posto. Ukupno je od početka rada Kapitalni fond povećao svoju imovinu za 191,4 posto ili za 707,9 milijuna kuna i isplatio vlasniku 166,3 milijuna kuna dividende.

Slika 3 - Usporedba rezultata s najvećim hrvatskim fondovima

Slika 4 - Struktura portfelja Kapitalnog fonda prema djelatnostima na dan 31. prosinca 2013.

Slika 5 - Struktura portfelja Kapitalnog fonda prema zemljama na dan 31. prosinca 2013.

Dividenda Kapitalnog fonda i udio u dobiti HMID-a uplaćuje se vlasniku na račun državnog proračuna: od početka poslovanja uplaćeno je ukupno 326 milijuna kuna.

VIII.

OSVRT NA IZVRŠENJE PROGRAMA RADA ZAVODA ZA 2013.

Programom rada Zavoda za 2013. planirano je obavljanje poslova u sljedećim ključnim područjima: izrada strateških dokumenata, provedba projekata vezanih uz zakonske izmjene i za unapređenje rada i poslovanja Zavoda te redovito poslovanje (mirovinsko osiguranje, ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu, provedba međunarodnih ugovora i propisa Europske unije koji se odnose na mirovinsko osiguranje i doplatka za djecu, pravni poslovi, uredsko poslovanje i normativna djelatnost u mjerodavnosti Zavoda, kadrovska politika i ljudski potencijali, upravljanje i gospodarenje imovinom Zavoda, ekonomsko-financijsko poslovanje Zavoda i financijsko upravljanje, nabava i investicije te održavanje i zaštita na radu, unutarnja revizija, kontrola i nadzor, informatički sustav Zavoda, javnost rada Zavoda).

Svi ključni i planirani poslovi obavljeni su predviđenom dinamikom i u utvrđenim rokovima.

I. Strateški dokumenti

Plan restrukturiranja Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za razdoblje 2013. – 2016.

Najvažniji strateški dokument usvojen u 2013. godini je Plan restrukturiranja Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za razdoblje 2013. – 2016. Svrha je toga dokumenta utvrditi ciljeve, način i plan za restrukturiranje Zavoda u navedenom razdoblju. Dokument je strukturiran tako da su u prvom dijelu, u tabličnom prikazu, navedene ključne promjene i rezultati koji će se postići na kraju restrukturiranja u odnosu na postojeće stanje, i to po procesima rada, odvojeno za temeljne i potporne poslove. U drugom dijelu navedena je dinamika promjena po godinama od 2013. do 2016., a u trećem dijelu detaljnije su obrazložene planirane promjene.

Prema planiranoj dinamici promjena, u 2013. obavljeni su sljedeći najznačajniji poslovi:

1. mirovinsko osiguranje

- uveden je projekt zamjene radne knjižice – ERPS (s primjenom od 1. srpnja 2013.)
- pružena je stručna potpora i sudjelovanje u pripremi novog Zakona o mirovinskom osiguranju te je u Zavodu uspješno obavljena priprema za njegovu primjenu
- pripremljen je normativni okvir na temelju kojeg će svi poslodavci biti obvezni prijave podnositi elektroničkim putem u roku kraćem od dosadašnjeg i kojim će se osigurati brže i kvalitetnije prikupljanje podataka o osiguranicima.

2. ostvarivanje prava

- uspješno su obavljene pripreme za osnivanje i početak rada Centra za medicinsko vještačenje
- uspješno su obavljene pripreme za uvođenje ESUD-a u temeljno poslovanje u područnim ustrojstvenim jedinicama

3. informatizacija

- razvijen je potpuno nov i tehnološki napredniji sustav za e-prijave uz smanjene troškove održavanja

4. zaposlenici i kadrovska politika

- broj zaposlenih smanjen je prirodnim odljevom na 2 947 zaposlenih
- provedene su organizacijske promjene propisane Statutom Zavoda koji je stupio na snagu 24. listopada 2012.: uvedena je regionalizacija – podjela područnih ustrojstvenih jedinica Zavoda na dvije razine (5 područnih službi kao regionalni centri i 14 područnih ureda)
- zaposlen je dio deficitarnog kadra (vještaci, informatičari, statističari)

5. upravljanje imovinom i zajednički poslovi

- kontinuirano se radilo na sređivanju registra nekretnina
- donesena je strategija:
 - upravljanja i raspolaganja nekretninama
 - zaštite osoba i imovine
 - zaštite i čuvanja arhivskog i registraturnog gradiva.

Strategija upravljanja i raspolaganja nekretninama Zavoda u razdoblju 2014. – 2017.

Ovim dokumentom postavljene su smjernice za racionalno i učinkovito upravljanje i gospodarenje nekretninama u vlasništvu Zavoda, polazeći od namjene, kvalitete i broja nekretnina (stanovi, poslovni prostori, apartmani u vlasništvu Zavoda). Ova Strategija oslanja se na Strategiju upravljanja i raspolaganja imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 76/2013) i načela koja su propisana za upravljanje i raspolaganje državnom imovinom jer su i nekretnine Zavoda dio državne imovine prema Zakonu o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske¹.

Strategija zaštite osoba i imovine u razdoblju 2014. – 2017.

Strategijom se određuju srednjoročni ciljevi u području zaštite osoba i imovine Zavoda. Riječ je o zaštiti koja se odnosi na ono područje zaštite koje ne osigurava država i iznad opsega koji ne osigurava država - zaštita ljudi, objekata, stvari i materijalnih dobara te podataka u Zavodu - uspostava sustava zaštite i zaštite od požara te organizacije čuvarske službe na razini Zavoda, u svim ustrojstvenim jedinicama prema prioritetima i raspoloživim financijskim sredstvima (sustav vatrodojave, sustav videonadzora, spajanje sustava u centre za praćenje itd.).

Strategija zaštite i čuvanja arhivskog i registraturnog gradiva u razdoblju 2014. – 2017.

Strategijom je određena dugoročna politika obrade, čuvanja, odabira i izlučivanja arhivskog i registraturnog gradiva, u skladu s tehničko-tehnološkim mogućnostima, a radi osiguranja kvalitete postupanja, uz smanjene potrebe za arhivskim prostorom. Strateški cilj Zavoda je izgradnja sustava uspostavom kojeg će se stvoriti uvjeti da se poslovni procesi Zavoda odvijaju tako da se što više gradiva stvara i preuzima u elektroničkom obliku.

¹ Zakon o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske - Narodne novine, broj 94/2013

Nakon donošenja svakog pojedinog strateškog dokumenta usvojen je **akcijski plan** za ostvarivanje utvrđenih strateških ciljeva s aktivnostima, rokovima i zaduženjima.

II. Projekti za provedbu zakonskih izmjena te unapređenje rada i poslovanja Zavoda

Tijekom 2013. nastavljen je rad na daljnjem unapređenju rada i poslovanja Zavoda. Dovođeni su i stavljani u produkciju sljedeći projekti:

1. E-radna knjižica - pojmom "e-radna knjižica" obuhvaćeni su određeni strukturirani podaci u elektroničkom obliku, vezano uz radnopravni status osiguranika, koji se prikazuju na potvrdama i elektroničkom zapisu. S obzirom na to da je s danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji radna knjižica u dotadašnjem papirnatom obliku ukinuta, bilo je potrebno osigurati elektroničko vođenje podataka koji su se vodili u radnoj knjižici te elektroničku razmjenu tih podataka između nadležnih institucija.
2. Razvoj sustava e-prijave u Zavodu - e-prijave su web-aplikacija koja korisnicima omogućava prijave/odjave na mirovinsko osiguranje, prijave o promjeni statusa tijekom osiguranja, prijave o početku/prestanku poslovanja obveznika doprinosa i o promjenama podataka obveznika doprinosa. Tijekom 2013. obavljene su sve organizacijsko-tehničke pripreme za primjenu novog Zakona o mirovinskom osiguranju i novog Pravilnika o vođenju matične evidencije Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, kojima se od 1. siječnja 2014. za poslodavce, odnosno druge obveznike podnošenja prijave uvode dvije bitne novine, a to je obveza podnošenja prijave/odjava na mirovinsko osiguranje u roku 24 sata i obveza poslodavaca s više od tri osiguranika da prijave podnose elektroničkim putem. Radi usklađivanja s elektroničkim načinom predaje prijave utvrđen je prijelazni rok od tri mjeseca od dana stupanja na snagu Pravilnika o vođenju matične evidencije Zavoda kako bi obveznici imali dovoljno vremena za registraciju usluge e-prijave te se u tom razdoblju prijave mogu predavati i u papirnatom obliku na šalterima Zavoda. Predaja prijave u roku od 24 sata nema prijelazno razdoblje i bez iznimke se primjenjuje od 1. siječnja 2014.
3. Osnivanje Centra za medicinsko vještačenje i pripreme za njegov rad u 2014. - vještačenje u postupku utvrđivanja invalidnosti, tjelesnog oštećenja ili opće nesposobnosti za rad člana obitelji od 1. siječnja 2014. obavlja se, na temelju medicinske dokumentacije nastale u sustavu zdravstvenog osiguranja, u Centru za medicinsko vještačenje Zavoda.
4. Priprema za provedbu novog Zakona o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 157/2013) – omogućavanje donošenja automatskih rješenja za priznanje prava na mirovinu i određivanje predujma mirovine, izmjene u bazama podataka koji se odnose na izračun mirovine, razdvajanje mirovina na opći i posebni dio radi novog načina usklađivanja mirovina.
5. Evidentiranje osobnog identifikacijskog broja (OIB-a) korisnika mirovina kojima se mirovina isplaćuje u RH i korisnika kojima se mirovina isplaćuje a prebivalište im je izvan RH. Nakon

stupanja na snagu Uredbe o dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju 14. rujna 2013. Zavod je obustavio isplatu mirovinskih primanja korisnicima kojima nije ažuriran OIB. Stoga je više puta tijekom 2013. Zavod pozivao sve svoje korisnike za koje nije imao podatak o OIB-u da podnesu zahtjev Poreznoj upravi za dodjelu OIB-a. Zavod je obustavio isplatu mirovinskih primanja u mjesecu studenome 2013. (mirovina za listopad) za sve korisnike za koje nije pribavljen OIB (49 586 korisnika). Isplata mirovina uspostavljena je nakon ažuriranja podatka o OIB-u (uz isplatu neisplaćenih svota mirovine) te je na obradi mirovina za prosinac 2013. (isplata u siječnju 2014.) obustavljena isplata mirovina za 26 932 korisnika. Budući da je velikom broju korisnika mirovinskih primanja tijekom studenoga i prosinca 2013. dodijeljen OIB i ažuriran u bazama podataka Zavoda, u prosincu 2013. prvi put omogućena je naknadna automatska doznaka mirovinskih primanja u inozemstvo.

6. Migracija segmenata BPU 6A i 7 iz IMS-a u relacijski model - projektom su pojedini segmenti Baze podataka umirovljenika migrirani iz hijerarhijskog modela podataka u moderniji, relacijski model baze podataka, što će omogućiti lakše održavanje i širenje Baze umirovljenika.
7. Migracija Lotus aplikacija Uputa za rad, Baza akata i Team Rooms na Microsoft Sharepoint platformu.
8. U sklopu rada na ostalim projektima završene su pojedine faze projekta odnosno izrađena je projektna dokumentacija za sljedeće projekte: Osposobljavanje radnika Zavoda za primjenu propisa EU na području koordinacije sustava mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu koji su vezani uz proces ostvarivanja prava na doplatka za djecu; e-arhiv; Uvođenje jedinstvenog obrasca poreza, prireza i doprinosa na dohodak (JOPPD).
9. Poseban značaj imali su poslovi na uspostavi odnosno proširenju elektroničke razmjene podataka s državnim i javnim institucijama, kao i s inozemnim nositeljima mirovinskog osiguranja. Tijekom 2013. potpisan je Sporazum o razmjeni podataka s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i sporta o statusu redovitog učenika za djecu korisnike doplatka za djecu. Nastavljeni su pregovori s inozemnim nositeljima osiguranja radi razmjene podatka o činjenici smrti korisnika mirovine, čime bi se smanjio broj nepripadno isplaćenih mirovinskih primanja. U sklopu toga, započeti su razgovori vezano uz razmjenu podataka o činjenici smrti s nositeljem osiguranja u Sloveniji te je 29. prosinca 2013. potpisan Sporazum o elektroničkoj razmjeni podataka potrebnih za redovitu isplatu mirovina radi sprječavanja nepripadne isplate zbog smrti korisnika mirovina, a nakon toga potpisan je i Tehnički protokol o elektroničkoj razmjeni podataka. U 2014. planirano je uspostaviti razmjenu podataka s državama u koje se isplaćuje najveći broj mirovina iz hrvatskog osiguranja.
10. Nastavljene su aktivnosti na racionalizaciji mreže ispostava Zavoda u sklopu kojih je izrađena analiza broja ispostava s obzirom na vlasništvo ili zakup poslovnog prostora koji koriste ispostave te analiza više drugih parametara bitnih za donošenje poslovne odluke u vezi s tim.
11. Tijekom 2013. započele su pripremne aktivnosti na uvođenju ESUD-a (Elektroničkog sustava za upravljanje dokumentacijom) u preostale ustrojstvene jedinice Zavoda koje su uključivale nabavu

potrebne informatičke opreme za rad s aplikacijom. Implementacija poslovnog procesa pretkompletiranja i početak rada s aplikacijom u područnim službama (Osijek, Rijeka) i uredima (Bjelovar, Dubrovnik, Gospić, Koprivnica, Osijek, Požega, Pula, Rijeka, Sisak, Slavonski Brod, Šibenik, Virovitica, Zadar, Karlovac i Vukovar) planirana je za 2014.

III. Redovito poslovanje

Mirovinsko osiguranje

Kako je i planirano, u okviru poslova matične evidencije obavljani su poslovi vezani uz povezivanje Zavoda s drugim institucijama, prije svega s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje da bi se razmjenjivali podaci o stečenom temeljnom i dodatnom obrazovanju za potrebe evidentiranja radno-pravnog status osiguranika te s informatičkim sustavom Ministarstva financija – Porezne uprave radi učinkovitije primjene i provedbe Zakona o osobnom identifikacijskom broju (u tu svrhu Zavod je s MF-PU povezan putem web-servisa). U skladu s novim Zakonom o mirovinskom osiguranju izrađen je novi Pravilnik o vođenju matične evidencije Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje².

U okviru poslova mirovinskog osiguranja i matične evidencije obavljani su planirani poslovi kontrole staža, plaća i osnovica za pravne i fizičke osobe prema odredbama Pravilnika o postupku i načinu kontrole podataka o kojima ovise prava iz mirovinskog osiguranja. U sklopu redovitih poslova obavljena je kontrola obveznika i sastavljeni su zapisnici, te su prikupljane prijave M-4 za razdoblje od 1970. do 2002. godine. Isto tako, nedostajuće prijave o stažu osiguranja i plaći prikupljane su u postupcima pretkompletiranja u okviru provedbe mjera za poboljšanje ažurnosti Zavoda, s osobitim osvrtom na osiguranike II. mirovinskog stupa. Kako je i planirano, tijekom 2013. izvedeni su podaci o stažu osiguranja i osnovicama za radnike zaposlene kod fizičkih i pravnih osoba za 2012. godinu te su izvedene planirane obrade za samostalne obveznike doprinosa za 2010., 2011. i 2012. godinu.

Ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu

U pripremi za provedbu Zakona o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 157/2013) izmijenjene su i dopunjene logičke i formalne kontrole u bazi podataka umirovljenika, tehnički je omogućeno donošenje rješenja o priznanju prava i određivanju predujma mirovina korisnicima kojima se pravo priznaje od 1. siječnja 2014. i kasnije, osigurana je obavezna isplata mirovine preko banaka za korisnike kojima mirovina nije isplaćivana do 31. prosinca 2013., izrađene su izmjene u projektu sprječavanja neprikladnih isplata te automatske obustave isplate mirovine zaposlenim korisnicima. Omogućena je automatska isplata naknade plaće zbog profesionalne rehabilitacije. Zbog razdvajanja mirovina na dio mirovine ostvaren prema posebnom propisu i dio mirovine ostvaren na temelju staža osiguranja iz članka 25. ZOMO-a, obavljene su prilagodbe baze podataka umirovljenika (migracija segmenata BPU u relacijski model).

² Pravilnik o vođenju matične evidencije Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje – Narodne novine, broj 159/2013

U provedbi Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 157/2013) obavljene su izmjene i dopune logičkih i formalnih kontrola u bazi podataka umirovljenika zbog smanjenja mirovina od 1. siječnja 2014. te su izrađeni zadaci za provedbu grupne obrade za smanjenja mirovina korisnicima kojima je pravo priznato prije 31. prosinca 2013.

U provedbi Zakona o doplatku za djecu obavljeno je prevođenje doplatka za djecu od 1. ožujka 2013., izrađena su automatska rješenja o prevođenju, izrađene su nove te prilagođene postojeće transakcije u BPDD-u te su izrađene provedbene upute. Realizirano je povezivanje s HZZ-om i HZZO-om radi neposredne razmjene podataka o relevantnim naknadama kako bi se ubrzala obrada podataka za potrebe nastavnog korištenja ranije stečenog prava na doplatku za djecu.

U provedbi Zakona o provođenju Odluke Ustavnog suda i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o provođenju Odluke Ustavnog suda tijekom 2013. godine obavljene su dvije obrade podataka za izračun svote obeštećenja za korisnike koji su tijekom drugostupanjskog postupka ili po sudskoj presudi otvorili pravo na obeštećenje. Također, za Upravni odbor Umirovljeničkog fonda izrađeni su statistički pokazatelji sa stanjem na dan 30. lipnja 2013. i 31. prosinca 2013.

Provedba propisa Europske unije i međunarodnih ugovora koji se odnose na mirovinsko osiguranje i doplatku za djecu

Provedba uredbi Europske unije od 1. srpnja 2013. i međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, kao jedna od temeljnih djelatnosti Zavoda, odvijala se prema usvojenom Programu rada Zavoda za 2013. Stupanjem Republike Hrvatske u Europsku uniju Zavod je postao nadležan za nove poslove koji se odnose na primjenu propisa Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti vezano uz ostvarivanje prava na doplatku za djecu te na određivanje zakonodavstva koje se primjenjuje. Zavod provodi upravni postupak radi donošenja odluke o zakonodavstvu države članice koje se primjenjuje na osiguranika, a potvrda A1 izdaje se na zahtjev poslodavca ili osiguranika. U razdoblju od 1. srpnja 2013. do 31. prosinca 2013. Zavod je izdao ukupno 11 787 potvrda A1. Potrebno je napomenuti da se svi kompletirani zahtjevi za određivanje zakonodavstva koje se primjenjuje rješavaju u roku 24 sata.

Ured za europske integracije u 2013. surađivao je s Ministarstvom rada i mirovinskoga sustava u području svih poslova i projekata vezanih za pristupanje RH u članstvo EU, koji su bili planirani za 2013. godinu.

Pravni poslovi i normativna djelatnost

Pravni poslovi obavljali su se u planiranim rokovima, uz dinamiku i intenzitet uvjetovan radom sudova i drugih državnih tijela. U okviru pravnih poslova, obavljeni su poslovi zastupanja Zavoda u izvansudskim i sudskim postupcima za naknadu štete i povrat nepripadno isplaćenih mirovinskih primanja odnosno za stjecanja bez osnove, u vezi s naplatom dividende, poslovi zastupanja u ostalim postupcima u kojima je Zavod stranka, pružanja pravne pomoći u izvansudskom postupku stranim nositeljima socijalnog osiguranja u vezi s preplatom renti (mirovina), izrade aktuarskih obračuna i

obračuna na temelju Zakona o mirovinskom osiguranju (razmjerni iznos mirovine), poslovi u vezi s popisom i prijavom ratne štete, vođenje registra i evidencija sklopljenih ugovora Zavoda te poslovi kontrole i instruktaže imovinskopravnog poslovanja Zavoda.

Tijekom 2013. usklađivani su opći akti Zavoda (Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta u Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje, Opis poslova, Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu) sa Statutom koji je stupio na snagu 24. listopada 2012. Također, radi nastavka preustroja i restrukturiranja Zavoda nastavilo se s radom na izradi novog akta o unutarnjem ustrojstvu i novoj sistematizaciji radnih mjesta s opisom poslova.

Kadrovska politika i ljudski potencijali

U vezi s Nacionalnim planom za poticanje zapošljavanja u 2013. Zavod je nastavio suradnju s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje u provedbi mjere stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa. Objavljen je jedan javni poziv za prijam osoba na stručno osposobljavanje na temelju kojeg se u Zavodu na stručnom osposobljavanju nalazi ukupno 55 polaznika prve i druge razine visokog obrazovanja. Osim toga, provedeno je stručno usavršavanje radnika Zavoda te određeni oblici izobrazbe radnika pohađanjem seminara, konferencija i savjetovanja kao i polaganje državnih stručnih ispita i drugih ispita, provedena je kontrola bolovanja kao mjera suzbijanja neopravdanog korištenja bolovanja, provedeni su natječajni postupci za imenovanje radnika na položajna radna mjesta na kojima je radnicima istekao mandat. Također, obavljani su poslovi u vezi s prijenosom podataka u Registar zaposlenih u javnom sektoru, u skladu s Uredbom o sadržaju, načinu prikupljanja i obrade te mjerama zaštite podataka.

Tijekom 2013. u Zavodu je zaposleno ukupno 27 radnika, uglavnom deficitarnih struka – vještaka, informatičara i statističara.

Ekonomsko – financijsko poslovanje Zavoda i financijsko upravljanje

Financijsko poslovanje i provedba financijske politike Zavoda u 2013. odvijali su se u skladu sa Zakonom o proračunu (Narodne novine, broj 87/2008), Zakonom o izvršavanju državnog proračuna Republike Hrvatske za 2013. (Narodne novine, broj 139/2012) te podzakonskim aktima. Izvršenje financijskog plana u 2013. kontinuirano se pratilo preko propisanih knjigovodstvenih evidencija, a provodile su se i redovite mjesečne i polugodišnje financijske analize. Zavod je izradio sva propisana statistička izvješća, kao i veći broj izvanrednih izvješća za potrebe povezanih institucija, lokalne uprave i samouprave, u skladu sa Zakonom o državnoj statistici i Godišnjim provedbenim planom statističkih aktivnosti Republike Hrvatske.

U provedbi propisa koji se odnose na mirovinsko osiguranje i doplatka za djecu obavljani su planirani poslovi u vezi s isplatom mirovinskih i invalidskih primanja i doplatka za djecu. Obavljani su poslovi vezani uz izradu projekata radi prilagodbe isplate doplatka za djecu u države članice EU, kao i poslovi vezani za uspostavu jedinstvenog obrasca poreza, prireza i doprinosa na dohodak prema Pravilniku o

porezu na dohodak (Narodne novine, br. 95/2005, 96/2006, 68/2007, 146/2008, 2/2009, 146/2009, 123/2010, 137/2011, 61/2012, 79/2013 i 160/2013).

Za samostalne obveznike obavljani su poslovi kontrole i utvrđivanja staža osiguranja i osnovica za ostvarivanje prava prema Pravilniku o utvrđivanju staža osiguranja na temelju plaćenih doprinosa za mirovinsko osiguranje (Narodne novine, br. 57/2011 i 145/2012). U skladu s Pravilnikom o postupku i načinu kontrole podataka o kojima ovise prava iz mirovinskog osiguranja (Narodne novine, br. 69/2003 i 98/2005) obavljani su poslovi kontrole staža osiguranja, plaća i osnovica za radnike zaposlene kod samostalnih obveznika.

Za osiguranike za koje je Zavod obveznik doprinosa (roditelji iz članka 15. Zakona o mirovinskom osiguranju, korisnici invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad, invalidne osobe, samostalni umjetnici iz članka 5. Zakona o pravima samostalnih umjetnika i poticanju kulturnog i umjetničkog stvaralaštva i korisnike naknade plaće s osnove profesionalne rehabilitacije) Zavod je u 2013. obračunao i uplatio doprinos za mirovinsko osiguranje za starost na temelju individualne kapitalizirane štednje u iznosu od 11.825.074,46 kn.

Obavljani su i poslovi kontrole financijskih poslova, pravilnost i ažurnost obračuna i isplate doplatka za djecu, obračuna, evidentiranja i naplate potraživanja za nepripadno isplaćena mirovinska primanja, kontrola procesa i procedura po proračunskim područjima potrebnim za popunjavanje Upitnika o fiskalnoj odgovornosti za 2013. te praćenje mjera štednje na razini ustrojstvenih jedinica Zavoda u dijelu rashoda za službena putovanja.

Poslovi nabave u 2013. obavljali su se prema planskim dokumentima za 2013. - Planu nabave i Financijskom planu Zavoda, u skladu sa Zakonom o javnoj nabavi (Narodne novine, br. 90/2011, 83/2013 i 143/2013). U 2013. pokrenuta su 122 postupka nabave i sklopljeno je 120 ugovora o nabavi robe i usluga. Posebna pozornost posvećena je provedbi aktivnosti vezanih uz racionalno korištenje sredstava i usvojenih mjera štednje. U skladu s obvezom koja proizlazi iz izmjena i dopuna Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine, broj 143/2013) izrađen je nacrt akta kojim se uređuje pitanje nabave bagatelne vrijednosti.

Donesen je Plan uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola za 2013. kojim su utvrđene aktivnosti koje se planiraju provesti radi rješavanja uočenih nedostataka i daljnjeg razvoja sustava financijskog upravljanja i kontrola, s planiranim rokovima provedbe i odgovornim osobama za njihovu provedbu. U skladu s Planom poduzimane su mjere radi rješavanja uočenih nedostataka pri izradi Godišnjeg izvješća o sustavu financijskog upravljanja i kontrola, aktivnosti za realizaciju planova za provedbu preporuka iz izvješća Ureda unutarnje revizije, aktivnosti radi provedbe prijedloga Državnog ureda za reviziju te druge mjere radi daljnjeg razvoja financijskog upravljanja i kontrola. Izrađeno je godišnje izvješće o sustavu financijskog upravljanja i kontrola, ispunjen obrazac GIFUIK i dostavljen Ministarstvu financija, Upravi za harmonizaciju unutarnje revizije i financijske kontrole.

Za potrebe popunjavanja Upitnika o fiskalnoj odgovornosti i sastavljanja Izjave o fiskalnoj odgovornosti za proračunsku godinu 2012. koordinirane su radnje testiranja dokumentacije i postupanja iz područja planiranja, izvršavanja, javne nabave, računovodstva i izvještavanja te je sastavljeno izvješće o

otklonjenim nepravilnostima utvrđenim prethodne godine koje je zajedno sa Izjavom o fiskalnoj odgovornosti dostavljeno Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava. Poduzimane su aktivnosti za uspostavu procesa upravljanja rizicima te je ažuriran Registar rizika Zavoda i sastavljeno godišnje izvješće o upravljanju rizicima.

Unutarnja revizija

Planiranje poslova unutarnje revizije na trogodišnjoj i godišnjoj razini obavljeno je prema zadanim rokovima te je donesen Strateški plan rada za razdoblje 2013. - 2015. i Godišnji plan rada za 2013. Godišnjim planom za 2013. utvrđen je popis revizija i terminski plan rada prema raspoloživim radnim danima u godini.

Osim planiranih pet revizija iz poslovnih područja ekonomsko-financijskog poslovanja, informatičkog sustava, javne nabave, obavljena je i jedna ad hoc revizija iz područja utvrđivanja i naplate nepripadnih isplata mirovinskih primanja. U izvještajima unutarnje revizije dano je više od četrdeset preporuka za unapređenje poslovanja. Unutarnja revizija pratila je provedbu preporuka iz konačnih revizijskih izvještaja te je o tome sastavljen izvještaj u kojem je iznesen pregled provedbe preporuka u izvještajnom razdoblju (2009.-2012.), pregled predloženih novih rokova i prijedlog mjera za poboljšanje. Radi praćenja poslova i aktivnosti unutarnje revizije na godišnjoj razini izrađeno je Godišnje izvješće za Ministarstvo financija. Kao dio Izjave o fiskalnoj odgovornosti, sastavljeno je Mišljenje unutarnjih revizora o sustavu financijskog upravljanja i kontrola.

Radi provedbe Programa osiguranja kvalitete i unapređenja poslova unutarnje revizije, obavljena je unutarnja procjena kvalitete, o čemu je sastavljen Izvještaj s Akcijskim planom za provedbu preporuka. Nakon provedenog unutarnjeg ocjenjivanja, zaključak je da rezultati unutarnjeg ocjenjivanja daju razumnu mjeru sigurnosti da su organizacija i rad/aktivnosti Ureda za unutarnju reviziju usklađeni s međunarodnim standardima, Etičkim kodeksom, Poveljom unutarnjih revizora koji uređuju unutarnju reviziju u javnom sektoru kao i u unutarnjim politikama i procedurama.

Kontrola i nadzor

Postupcima kontrole obuhvaćen je nadzor nad obavljanjem svih segmenata poslovanja Zavoda radi ispitivanja pravilnosti obavljanja poslova iz djelatnosti Zavoda i radi otklanjanja uočenih nepravilnosti. Postupci nadzora provodili su se po nalogu ravnatelja, na zahtjev osobe zadužene za nepravilnosti, na prijedlog Stručnog povjerenstva za reviziju nalaza i mišljenja o invalidnosti, na traženje državnih institucija (MUP, USKOK, Državno odvjetništvo i dr.) ili prema neposrednoj dojavi građana. Tijekom 2013. zaprimljeno je 626 predmeta, što je za 68,3% više nego u 2012., od toga se čak 335 (53,5%) odnosilo na anonimne prijave.

Svi poslovi vezani uz nadzor obavljani su u zakonskim rokovima. Ured za kontrolu redovito je pratio i koordinirao postupanje po predstavkama Pučkog pravobranitelja. Tijekom 2013. zaprimljene su 64 predstavke (20 predstavki manje nego u 2012.) na koje je pravodobno odgovoreno. Obavljali su se i poslovi koordinacije i dodjele ovlaštenja za pristup bazama podataka Zavoda kako bi se kontrolom

raspodjele dužnosti i odgovornosti dodijeljenih pojedinom radniku rizici smanjili na najmanju moguću mjeru. Tijekom 2013. zaprimljeno je i obrađeno 1180 zahtjeva za dodatne transakcije, a u 356 zahtjeva odobrena je promjena grupa poslova za pojedine radnike. Ured je također koordinirao i pratio provedbu prijedloga danih u Izvješću Državnog ureda za reviziju o obavljenoj reviziji financijskih izvješća i poslovanja Zavoda za 2012.

Poslovi kontrole utvrđuju se godišnjim programom rada koji mora sadržavati terminski plan sastavljen u skladu s načelom ekonomičnosti troškova i vremena. Unutarnje ustrojstvene jedinice koje u Zavodu obavljaju poslove kontrole program rada i terminski plan obavljanja kontrola dostavljaju Uredu za kontrolu. Tijekom 2013. godine obavljene su 23 kontrole u sljedećim poslovnim područjima: provedba međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju (17 kontrola), ekonomsko-financijski poslovi (četiri redovite kontrole i jedna izvanredna kontrola pravilnosti postupaka provedenih pri rekonstrukciji zgrade PU Karlovac), imovinskopравни poslovi (dvije kontrole). S obzirom na mjere štednje koje se u Zavodu provode, smanjen je iznos novčanih sredstava raspoloživih za službena putovanja. Radi navedenog, tijekom 2013. nije obavljena kontrola poslova uredskog poslovanja odlaskom u područne službe, već je poslovanje praćeno kroz mjesečne i tjedne tablice trajanja postupka i kroz različite ispise iz BPUP-a. Na isti način obavljena je kontrola dijela poslova provedbe. Zaprimljeni izvještaji kontinuirano su analizirani kako bi se utvrdile slabosti i propusti u kontroliranim unutarnjim ustrojstvenim jedinicama te procijenila učinkovitost kontrola unutarnjih ustrojstvenih jedinica koje obavljaju kontrolu.

Osim redovitih poslova koji su planirani Programom rada Ureda za 2013., u 2013. obavljeni su i poslovi revizije predmeta u kojima je ostvareno pravo na temelju invalidnosti. Postupak kontrole i nadzora proveden je u 485 predmeta u kojima je pravo ostvareno na temelju invalidnosti.

Upravljanje i gospodarenje imovinom Zavoda

U 2013. godini za dodatna ulaganja na nekretninama utrošeno je 1.191.210,99 kn. Realizirani su radovi i nadzor nad izvođenjem I. i II. faze klimatizacije PS u Zagrebu, Tvrtkova 5; projektna dokumentacija, izvođenje i nadzor nad izvođenjem instalacije vatrodojavnih sustava u PS Karlovac, PS Zagreb, Tvrtkova 5 i Trpimirova 4 i u Središnjoj službi, A. Žaje 44; sanacija nadstrešnice u PU Slavonski Brod; radovi na ravnom krovu PU u Dubrovniku; sanacija elektroinstalacija i povećanje priključne snage u Ispostavi u Poreču, Područnog ureda u Puli te u PS u Rijeci.

Uz navedeno, obavljeni su energetske pregledi i izrađeni energetske certifikati za poslovne zgrade PU u Bjelovaru, Područne službe u Zagrebu, u Tvrtkovoju 5 i Trpimirovoj 4 te poslovne zgrade Dom Sv. Nikola u Krapini. Dovršena je parcelacija i upis građevine u zemljišne knjige zajedničke poslovne zgrade Zavoda i HZZO-a u Zadru i time je ostvaren preduvjet za dobivanje građevinske dozvole za rekonstrukciju zgrade.

Javnost rada Zavoda

U 2013. osobita pozornost bila je usmjerena otvaranju i približavanju Zavoda osiguranicima, korisnicima prava i medijima, odnosno ukupnoj javnosti. Javnost rada Zavoda osigurana je dostupnošću informacija, a najčešće: izravnim kontaktom s osiguranicima, preko internetske stranice – odgovarajućih web-servisa, izdavanjem stručno-informativnih publikacija, brošura i letaka. Najznačajnija aktivnost bila je osnivanje Korisničkog infocentra kojim je omogućeno da se na svaki upit pozivatelja odgovori odmah, a kada je potrebno provjeriti i utvrditi činjenično stanje, odgovara se u kratkom roku. Medijski su promovirane značajnije aktivnosti Zavoda, kao što je pojačana kampanja „Prethodno utvrđivanje staža“ (dva puta godišnje) i druge aktivnosti i događanja u Zavodu. Medijske objave pratile su se radi bolje pripreme tema značajnih za javnost te zbog ocjene medijske uspješnosti Zavoda u javnosti, a prema analizama Zavod je u 2013. postigao pozitivan medijski (PR) učinak.

IX. SAŽETAK

1. Uvod

Predmet ovoga izvješća je obvezno mirovinsko osiguranje na temelju međugeneracijske solidarnosti i rad Zavoda. U 2013. poslovi su se obavljali u skladu s propisima, Financijskim planom i prema Programu rada Zavoda. Na dan 31. prosinca 2013. evidentirano je ukupno 1 400 631 osiguranik i 1 190 815 korisnika mirovine, što čini omjer od 1,18:1. Ukupni prihodi Zavoda iznosili su 36,595 milijardi kn, a rashodi 36,604 milijarde kn. Prosječna mirovina ostvarena prema Zakonu o mirovinskom osiguranju za prosinac 2013. (umanjena za porez i prirez) iznosila je 2.266,29 kn, a udjel prosječne mirovine u prosječnoj neto plaći iznosio je 40,79%. Prosječna starosna mirovina za prosinac 2013. (umanjena za porez i prirez) iznosila je 2.523,38 kn, a udjel prosječne starosne mirovine u prosječnoj netoplaći za prosinac 2013. iznosio je 45,42%.

Osim mirovinskog osiguranja na temelju međugeneracijske solidarnosti, Zavod provodi i postupke ostvarivanja prava na doplatak za djecu. U 2013. doplatak za djecu koristio je prosječno 204 941 korisnik, za prosječno 383 199 djece. Doplatak za djecu iznosio je prosječno 367,40 kn po djetetu, a za njegovo financiranje u 2013. utrošeno je ukupno 1,691 milijarda kn.

Tijekom 2013. u Zavodu su podnesena ukupno 450 133 zahtjeva, od toga 429 939 zahtjeva u prvom stupnju i 20 194 zahtjeva u drugom stupnju, zahtjeva za doplatak za djecu u prvom stupnju bilo je ukupno na rješavanju 258 344, a u drugom stupnju 646. Zajedno s neriješenim predmetima iz prethodnog razdoblja, u Zavodu je u 2013. ukupno bilo na rješavanju 501 775 zahtjeva o pravima iz mirovinskog osiguranja (tuzemno i inozemno osiguranje) i doplatka za djecu, od kojih je riješeno 451 735 zahtjeva ili 90,03%.

Na kraju 2012. u Zavodu je bilo 3 009 zaposlenih, a na kraju 2013. zaposlenih je bilo 2 947 odnosno, 62 manje, što znači da je navedene poslove u 2013. godini Zavod obavio s 2,06% manje zaposlenih nego u 2012.

2. Stanje sustava mirovinskog osiguranja međugeneracijske solidarnosti

U godini 2013. mirovinu je ostvario ukupno 48 761 novi umirovljenik (33 644 starosnih i prijevremenih starosnih, 2706 invalidskih i 12 411 obiteljskih mirovina), što je više za 2,74% u odnosu na 2012.

Prosječni mirovinski staž korisnika starosne mirovine iznosi 32 godine, korisnika prijevremene starosne mirovine 36 godina, korisnika invalidske mirovine 23 godine, obiteljske mirovine 28 godina, a prosjek mirovinskog staža svih korisnika mirovine iznosi 30 godina, odnosno u posljednjih petnaestak godina povećao se za jednu godinu.

U 2013. prosječno korištenje starosne mirovine iznosilo je 19 godina i 7 mjeseci (7 mjeseci duže nego u 2012.), invalidske 20 godina i 4 mjeseca, a obiteljske 17 godina i 3 mjeseca.

Najveći broj umirovljenika u dobnoj je skupini od 65 do 69 godina: 209 485, odnosno 19,06%, a smanjuje se udio umirovljenika u mlađim dobnim skupinama.

Od ukupno 1 190 815 umirovljenika, u koji broj su uključeni i korisnici mirovina Hrvatske vojske, hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i Hrvatskog vijeća obrane, njih 644 165 (54,10%) korisnici su starosne mirovine. Invalidsku mirovinu ostvarilo je 305 008 korisnika (25,61%), a obiteljsku mirovinu 241 642 korisnika (20,29%). Starosna mirovina određena na temelju mirovinskog staža od 40 i više godina na dan 31. prosinca 2013. iznosila je prosječno 3.479,08 kn, odnosno 62,62% prosječne netoplaće. Prosječna mirovina ostvarena prema Zakonu o mirovinskom osiguranju za prosinac 2013., umanjena za porez i prirez, iznosila je 2.266,29 kn, udjel te mirovine u prosječnoj netoplaći u RH iznosio je 40,79%, a prosječna mirovina, bez mirovina ostvarenih prema međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju, iznosila je 2.466,80 kn ili 44,40% prosječne netoplaće.

U 2013. mirovine su usklađene ukupno za 2,26%, a udio mirovinskih rashoda u bruto domaćem proizvodu u 2013. povećao se na 11%.

3. Ustrojstvo Zavoda, ljudski potencijali i informacijska tehnologija Zavoda

Zavodom, prema Zakonu, upravlja Upravno vijeće koje imenuje Vlada Republike Hrvatske, a djelokrug, ovlaštenja i odgovornosti utvrđeni su Statutom koji donosi Upravno vijeće, a potvrđuje Vlada Republike Hrvatske. Zavodom rukovodi ravnatelj, koji je odgovoran za zakonitost rada Zavoda. Ravnatelj ima šest pomoćnika (za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu, za mirovinsko osiguranje, za provedbu međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju i pravnih propisa Europske unije, za pravne, kadrovske i opće poslove, za ekonomske poslove i za informatiku) i zamjenika ravnatelja. Stručna služba Zavoda obavlja poslove u Središnjoj i područnim ustrojstvenim jedinicama te je organizirana na teritorijalnom načelu u Središnjoj službu, smještenu u Zagrebu, područne službe (5) i područne urede (14), uglavnom smještene u gradovima – sjedištima županija i ispostave (92) smještene u gradovima i općinama u Republici Hrvatskoj.

U 2013. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje u suradnji s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje nastavio je provedbu mjere stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa.

U 2013. je u odnosu na 2012. u Zavodu zabilježen pad broja zaposlenih za 2,06%. Broj zaposlenih smanjen je zbog odlaska radnika u mirovinu te sporazumnog prestanka ugovora o radu.

Na dan 31. prosinca 2013. u stručnoj službi Zavoda - područnim službama i Središnjoj službi bila su zaposlena **2942** radnika na neodređeno vrijeme i **5** radnika na određeno vrijeme – ukupno **2947** radnika.

Tijekom 2013. informatički su podržavani postupci zaprimanja zahtjeva, kompletiranja spisa, izračuna mirovina, automatskog donošenja rješenja, automatske naknadne doznake i redovitih doznaka preko pošte i banaka. Informatička projektna rješenja usklađivala su se s informacijskim sustavom REGOS-a i Porezne uprave te drugim aspektima ostvarivanja prava proizašlih iz mirovinske reforme. Sudjelovanjem na seminarima, konferencijama i tečajevima s tematikom vezanom uz informatičke tehnologije nastojalo se radnike svih razina organiziranom izobrazbom osposobiti za primjenu suvremenih informatičkih tehnologija radi povećanja učinkovitosti pri obavljanju operativnih aktivnosti podržanih informacijsko-komunikacijskim tehnologijama. Na temelju registriranih prijava Servisnom centru, tijekom 2013. godine realizirana su 16 222 zahtjeva korisnika informatičke opreme Zavoda, koji obuhvaćaju instalaciju, podešavanje, rukovanje i premještanje korisničke informatičke opreme, otklanjanje zastoja u radu korisnika, detekciju i otklanjanje kvarova, pomoć pri uporabi aplikacija i informatičke opreme, otvaranje korisničkih računa i dodjelu ovlasti za informatičke usluge. Od rujna do kraja 2013. godine nabavljeno je i isporučeno 779 osobnih računala, 200 monitora, 132 prijenosna i tabletna računala, 475 laserskih pisaača te periferna oprema za potrebe ESUD projekta – 150 skenera, 100 čitača barkoda i 150 pisaača barkoda.

4. Upravljanje Zavodom - rad Upravnog vijeća Zavoda

U 2013. Upravno vijeće održalo je 16 sjednica (10 elektroničkim putem). Na sjednicama je od 9 članova bila nazočna većina članova Upravnoga vijeća, a razmotreno je ukupno 114 točaka dnevnog reda. Od važnijih poslova iz nadležnosti Upravnoga vijeća u 2013. najčešće teme odnosile su se na opća pitanja mirovinskoga osiguranja, na rad i financijsko poslovanje Zavoda, na normativnu djelatnost, kadrovsku problematiku (imenovanja, razrješenja, raspisivanje natječaja za vještake i više vještake). U sklopu *općih pitanja* Upravno vijeće je donijelo Program rada Zavoda za 2013. kojim su utvrđeni konkretni programski zadaci u 2013. Krajem 2013. godine donijelo je i Godišnji plan Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2014., koji se razlikuje od dosadašnjih zbog metodologije prema kojoj je sastavljen te je prihvatilo Plan restrukturiranja Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u razdoblju 2013.-2016. Upravno vijeće usvojilo je Izvješće o radu i poslovanju Zavoda za 2012. koje je upućeno Hrvatskom saboru, nadležnom ministarstvu te umirovljeničkim udrugama.

U sklopu problematike *financijskog poslovanja Zavoda* Upravno vijeće donijelo je Financijski plan Zavoda za 2013., kao sastavni dio državnog proračuna Republike Hrvatske. Razmotrilo je i usvojilo Izvješće o godišnjem financijskom poslovanju Zavoda za 2012., periodična izvješća o financijskom poslovanju Zavoda i time kontinuirano nadziralo tekuće financijsko poslovanje Zavoda.

Sjednice Upravnog vijeća bile su prezentirane javnosti pisanim priopćenjima te objavom najave i donesenih općih akata na internetskoj stranici Zavoda.

5. Ostvarivanje prava i rad stručne službe Zavoda

Rješavanje o pravima iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu u upravnom postupku

Tijekom 2013. u Zavodu je na rješavanju bilo ukupno 501 775 zahtjeva za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja (tuzemno i inozemno osiguranje i doplatka za djecu, prvi i drugi stupanj), a ukupno je riješeno 451 735 zahtjeva ili 90,03%.

Rješavanje o pravima iz mirovinskog osiguranja (tuzemno osiguranje)

Tijekom 2013. u Zavodu je vođeno ukupno 26 656 drugostupanjskih postupaka u koji broj su uključeni i podaci o priznanju prava na mirovinu prema propisima Europske unije, od toga je riješeno 20 647 predmeta ili 77,46%. Tijekom 2013. zaprimljeno je ukupno novih 1 309 tužbi na drugostupanjska rješenja Zavoda (ukupno tuzemno osiguranje i rješenja uz primjenu međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju te doplatka za djecu).

U 2013. u postupku medicinskog vještačenja bila su ukupno na rješavanju 73 353 predmeta iz tuzemnog osiguranja. Od toga broja riješeno je, tj. dano nalaza i mišljenja u ukupno 66 545 predmeta ili 90,72%.

Provedba međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju

U provedbi međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju u 2013., u prvom i drugom stupnju bila su ukupno na rješavanju 67 373 zahtjeva. Od toga su riješena 49 183 zahtjeva ili 73,00%. Postupci za priznavanje prava na mirovinu primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju traju znatno dulje od postupaka u tuzemnom osiguranju jer je trajanje uvjetovano i vođenjem postupka inozemnih nositelja osiguranja.

U 2013. u provedbi međunarodnih ugovora u prvom stupnju bilo je ukupno na rješavanju 51 520 zahtjeva, od toga riješeno je 34 676 ili 67,32% zahtjeva.

Tijekom 2013. na rješavanju su bile ukupno 3 463 žalbe na rješenja donijeta primjenom međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju i propisa EU. Riješeno je 2 720 žalbi (78,54%).

U sklopu medicinskog vještačenja primjenom međunarodnih ugovora, u 2013. ukupno je na vještačenju bilo 5 564 zahtjeva, od toga su riješena 5 222 zahtjeva (93,85%).

Rješavanje o pravima na doplatku za djecu

U provedbi Zakona o doplatku za djecu u 2013. na rješavanju je bilo (u prvom i drugom stupnju zajedno s neriješenim zahtjevima iz prethodne godine) ukupno 258 840 zahtjeva. Od toga je riješeno 257 812 zahtjeva ili 99,60%.

Matična evidencija osiguranika i staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem

Tijekom 2013. intenzivno su obavljani poslovi usklađivanja podataka između povezanih institucija i redovito su obrađivane sve vrste različitih prijava koje se odnose na osiguranje. Prijavno-odjavni podaci obrađeni su u propisanim rokovima, a obrada prijava o stažu i plaći bio je jedan od prioriternih poslova matične evidencije. Na dan 31. prosinca 2013., u matičnoj evidenciji bio je evidentiran 1 400 631 osiguranik. Od 1. srpnja 2013. Zavod je prema odredbi članka 291. Zakona o radu dužan, u okviru elektroničke baze podataka o osiguranicima, voditi elektroničke zapise s podacima o osiguranicima koji to svojstvo imaju po osnovi radnog odnosa. Tijekom 2013. redovito su se obrađivale sve vrste prijava koje se odnose na osiguranje.

Tijekom 2013. godine riješeno je ukupno 5 335 zahtjeva za utvrđivanje staža. U Središnjoj službi izrađeno je 68 480 preslika prijava matične evidencije te je izrađeno ukupno 11 018 preslika osobnih listova i očevidnika.

Imovinskoopravno poslovanje

Imovinskoopravno poslovanje Zavoda obuhvaća rješavanje predmeta naknade štete u vezi s ozljedama na radu ili izvan rada, kao posljedice rata (ratne štete), nepripadajućim isplatama mirovinskih primanja, naplatom doprinosa, radnim i ostalim pasivnim sporovima, raskidom ugovora i povratom neopravdanih sredstava dodijeljenih za zapošljavanje invalida rada i djece sa smetnjama u psihičkom

ili fizičkom razvoju, pravnom pomoći njemačkom nositelju osiguranja, postupcima vezano uz otpust iz državljanstva Republike Hrvatske te obračunom jednokratne naknade štete i obračunom naknade štete na temelju Zakona o mirovinskom osiguranju.

Javnost rada Zavoda i odnosi s javnošću

Poslovi koji proizlaze iz javnosti rada Zavoda u 2013. obuhvaćali su suradnju s medijima, komunikaciju s osiguranicima i korisnicima prava preko infotelefona i interneta, objavu podataka i informacija u Narodnim novinama, u publikacijama i na internetskoj stranici, rješavanje zahtjeva za pristup informacijama te izdavanje stručno-informativnih publikacija Zavoda (pisanih i elektroničkih). Interno obavješćavanje radnika Zavoda obavljalo se preko oglasnih ploča, izdavanjem internih glasila namijenjenih radnicima Zavoda (info), dostupnošću informacija preko intranetske mreže Zavoda i sl. *Komunikacija s osiguranicima* odvijala se preko redovitih komunikacijskih kanala Zavoda, tj. preko info telefona, internetske stranice Zavoda te pisanim i elektroničkim putem, a dinamika i intenzitet bili su vezani uz aktualnost problematike.

Preko *infotelefona* u 2013. primljeno je približno 60 890 poziva, a u 2012. primljena su 35 442 poziva odnosno primljeno je 25 448 ili 71,84% poziva više, što je rezultat osnivanja i jačanja Korisničkog info centra. *Internetsku stranicu* Zavoda posjetilo je približno 1 961 605 posjetitelja koji su pregledali približno 7 699 587 stranica. Do kraja godine zatraženo je 106 178 lozinki za pristup Korisničkim stranicama, a tijekom cijele godine te stranice su posjećene više od 460 tisuća puta.

6. Financijsko poslovanje

Financijsko poslovanje Zavoda

Ukupni prihodi Zavoda za 2013. ostvareni su u svoti od 36.594.846.108 kn, a ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u svoti od 36.603.807.693 kn.

Rashodi za mirovine i mirovinska primanja iznosili su 36.120200.711 kn, što je 100,16% od planiranih rashoda za 2013., a u strukturi ostvarenih ukupnih rashoda iznose 98,68%.

Financijski rashodi za 2013. ostvareni su u svoti od 85.495.537 kn, od toga se 85.135.181 kn odnosi na financijske rashode za isplatu mirovina, a 360.356 kn su ostali financijski rashodi Zavoda.

Ostali rashodi ostvareni su u svoti od 72.960 kn i odnose se na stipendije i školarine, a izdaci ostvareni u svoti od 247.336 kn odnose se na otplatu ostatka robnog kredita iz 2011. za kupnju središnjeg računala radi modernizacije postojećeg poslovnog sustava.

Rashodi poslovanja stručne službe (rashodi za zaposlene i materijalni rashodi) za 2013. iznosili su 374.164.131 kn, što je 98,83% od planiranih rashoda poslovanja i u odnosu na 2012. manji su za 11,9%, tj. za 50.571.171 kn. Rashodi za zaposlene u 2013. iznosili su 285.582.761 kn, što je 99,37% od planiranih rashoda za zaposlene, odnosno 0,78% od ukupnih rashoda Zavoda.

Materijalni rashodi iznosili su 88.581.370 kn, što je 97,15% od planiranih materijalnih rashoda u odnosu na 2012. godinu i manji su za 7,9%. Rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 2013. iznosili su 11.818.405 kn (79,76% od planiranih rashoda).

Poslovanje sredstvima za financiranje doplatka za djecu

Sredstva za doplatu za djecu za 2013. planirana su u okviru Ministarstva socijalne politike i mladih, a poslovanje Sredstava doplatka za djecu odvijalo se u skladu s planiranim sredstvima. Ukupni prihodi u 2013. ostvareni su u svoti od 1.690.566.618 kn i u odnosu na 2012. manji su za 1,1%.

Ukupni rashodi za 2013. ostvareni su u svoti od 1.690.566.618 kn.

7. Portfelj Zavoda

Tijekom 2013. smanjena je nominalna vrijednost portfelja za 349.169.826 kn te je stanje portfelja na dan 31. prosinca 2013. po nominalnoj vrijednosti iznosilo 2.171.378.413,00 kn.

Objavljeno je pet Javnih poziva za iskazivanje interesa za kupnju dionica odnosno poslovnih udjela trgovačkih društava iz portfelja Zavoda, a prodane su dionice i poslovni udjeli u samo dva društva.

Od gospodarenja portfeljem Zavoda u 2013. naplaćeno je ukupno 14.221.650,97 kn, od toga s osnove naplate dividende 13.638.953,96 kn te od prodaje portfelja 582.697,01 kunu.

Ukupno djelovanje HMID-a u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2013. može se odrediti kao nastavak provedbe strategije upravljanja Kapitalnim fondom d.d., a to je dugoročni rast vrijednosti imovine Fonda odnosno očuvanje vrijednosti imovine u tržišnim i makroekonomskim teškim uvjetima ulaganjem u dionice na domaćem i stranom tržištu kapitala. Osnovni prihod HMID-a je naknada za upravljanje Kapitalnim fondom koja iznosi 2% godišnje od prosječne vrijednosti imovine Fonda, umanjene za financijske obveze. U 2013. HMID je ostvario neto dobit u iznosu od 15.667.495 kn.

8. Osvrt na izvršenje Programa rada Zavoda za 2013.

Programom rada Zavoda za 2013. planirane su aktivnosti vezane uz provedbu mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu, rješavanje o pravima osiguranika, unapređenje rada i poslovanja Zavoda, pravne poslove i normativnu djelatnost, kadrovsku politiku i ljudske potencijale, ekonomsko-financijsko poslovanje Zavoda, gospodarenje i upravljanje imovinom Zavoda, financijsko upravljanje i kontrolu i unutarnju reviziju, informatički sustav, javnost rada te suradnju Zavoda s tijelima državne uprave, ustanovama i drugim institucijama. Svi ključni, planirani poslovi obavljani su predviđenom dinamikom i u utvrđenim rokovima.

* * *

X.

TABLIČNI PRILOG – POPIS TABLICA

	Redni broj tablice
<i>Stanje općih podataka o Zavodu (stanje 31. prosinca 2013.)</i>	1
<i>Pregled broja osiguranika i korisnika mirovina prema godinama i vrstama osiguranja</i>	2
<i>Pregled broja korisnika i prosječnih svota mirovina (korisnici mirovina prema Zakonu o mirovinskom osiguranju)</i>	3
<i>Bruto domaći proizvod i izdaci za mirovinsko osiguranje prema godinama</i>	4
<i>Shema teritorijalne organizacije stručne službe</i>	5
<i>Pregled ukupno vođenih postupaka (prvi i drugi stupanj)</i>	6
<i>Pregled ukupnog rješavanja zahtjeva u upravnom postupku prema područnim službama</i>	7
<i>Pregled rješavanja zahtjeva prema vrstama mirovina i mirovinskim primanjima</i>	8
<i>Pregled medicinskog vještačenja (tuzemno osiguranje)</i>	9
<i>Pregled rješavanja o pravima primjenom međunarodnih ugovora</i>	10
<i>Pregled rješavanja o pravima u prvom stupnju primjenom međunarodnih ugovora prema vrstama prava</i>	11
<i>Pregled rješavanja zahtjeva za ostvarivanje prava na doplatak za djecu (prvi zahtjevi, drugi zahtjevi i prevođenje)</i>	12

* * *

STANJE OPĆIH PODATAKA O ZAVODU
stanje: 31. prosinca 2013.

Tablica 1

Redni broj	Područna služba / područni ured	OSIGURANICI		KORISNICI MIROVINA					Broj korisnika mirovna na 1000 osiguranika	DOPLATAK ZA DJECU	
		Broj	Indeks <u>31.12.2013.</u> 31.12.2012.	UKUPNO		Starosna	Invalidska	Obiteljska		Broj djece	Broj korisnika
				Broj	Indeks <u>31.12.2013.</u> 31.12.2012.						
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	BJELOVARU	30623	95,2	32675	99,8	18025	7276	7374	1067	14486	7689
2.	DUBROVNIKU	38344	95,8	29846	98,3	19148	4724	5974	778	10771	5811
3.	GOSPIĆU	13167	96,8	15409	99,1	8566	2912	3931	1170	4152	2261
4.	KARLOVCU	33303	95,7	36068	99,3	22836	5394	7838	1083	10214	5683
5.	KOPRIVNICI	32956	95,1	27933	99,9	16098	6039	5796	848	13811	7357
6.	OSIJEKU - PS	81520	95,0	80128	96,9	44816	16472	18840	983	34591	19167
7.	POŽEGI	17355	98,8	19315	97,9	9788	4927	4600	1113	11023	5739
8.	PULI - POLI	78139	98,7	53546	99,5	35488	7637	10421	685	12418	7257
9.	RIJECI - PS	106616	96,9	84850	98,4	54642	14142	16066	796	15632	9282
10.	SISKU	38645	97,2	49411	98,8	26425	9949	13037	1279	17256	9326
11.	SL. BRODU	33824	97,1	34142	97,6	17993	6905	9244	1009	23100	12017
12.	SPLITU - PS	134467	97,4	105599	98,8	55305	28759	21535	785	45921	24746
13.	ŠIBENIKU	26912	97,9	30353	98,2	16558	6079	7716	1128	10249	5619
14.	VARAŽDINU - PS	97559	99,1	65544	99,3	34639	18343	12562	672	30670	16084
15.	VIROVITICI	19393	98,1	15081	99,3	8074	2889	4118	778	11689	6467
16.	VUKOVARU	38850	95,6	34821	98,9	19952	6795	8074	896	24612	12842
17.	ZADRU	46119	99,4	39869	99,9	24645	7068	8156	864	16699	8902
18.	ZAGREBU - PS	532839	98,8	326720	96,7	194278	73049	59393	613	81550	43613
19.	SREDIŠNJA SLUŽBA	-	-	18045	69,8	13807	2139	2099	-	-	-
UKUPNO		1400631	97,8	1099355	97,4	641083	231498	226774	785	388844	209862
20.	HRVATSKA VOJSKA			12230	101,9	2615	8898	717			
21.	HRVATSKI BRANITELJI			72333	102,5	467	58278	13588			
22.	HRVATSKO VIJEĆE OBRANE			6897	101,3		6334	563			
SVEUKUPNO		1400631	97,8	1190815	97,8	644165	305008	241642	850	388844	209862

NAPOMENA:

Prema Statutu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (NN, 117/2012.) status područne službe imaju: Osijek, Rijeka, Split, Varaždin i Zagreb (**dodatna oznaka - PS**).

Ostale ustrojstvene jedinice Zavoda imaju status područnog ureda.

PREGLED BROJA OSIGURANIKA I KORISNIKA MIROVINA PREMA GODINAMA I VRSTAMA OSIGURANJA

stanje: 31. prosinca

Tablica 2

	izjednačene osobe			Obrtnici			Poljoprivrednici			UKUPNO		
Godine	Osiguranci	Korisnici mirovina *	Odnos	Osiguranci	Korisnici mirovina *	Odnos	Osiguranci	Korisnici mirovina *	Odnos	Osiguranci	Korisnici mirovina *	Odnos
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1999.	1239200	924749	1,34	76629	20160	3,80	90262	72892	1,24	1406091	1017801	1,38
2000.	1224178	917283	1,33	77331	20273	3,81	79001	80948	0,98	1380510	1018504	1,36
2001.	1249709	929371	1,34	78783	20355	3,87	73610	82394	0,89	1402102	1032120	1,36
2002.	1274293	939214	1,36	80471	20737	3,88	67217	82241	0,82	1421981	1042192	1,36
2003.	1301994	948523	1,37	82775	21355	3,88	59226	84671	0,70	1443995	1054549	1,37
2004.	1324474	958810	1,38	83840	21958	3,82	51791	84887	0,61	1460105	1065655	1,37
2005.	1368402	973793	1,41	83749	22528	3,72	46726	84250	0,55	1498877	1080571	1,39
2006.	1412215	993460	1,42	82736	23476	3,52	43219	83150	0,52	1538170	1100086	1,40
2007.	1457676	1015766	1,44	81963	24252	3,38	39824	81522	0,49	1579463	1121540	1,41
2008.	1488922	1043262	1,43	79149	25299	3,13	36777	79729	0,46	1604848	1148290	1,40
2009.	1421376	1069059	1,33	75051	26433	2,84	33806	78322	0,43	1530233	1173814	1,30
2010.	1373044	1095354	1,25	70616	27924	2,53	31703	77108	0,41	1475363	1200386	1,23
2011.	1369757	1109336	1,23	67998	29100	2,34	30378	74685	0,41	1468133	1213121	1,21
2012.	1339933	1115867	1,20	65252	29767	2,19	27555	72058	0,38	1432740	1217692	1,18
2013.*	1314437	1091008	1,20	62399	30402	2,05	23795	69405	0,34	1400631	1190815	1,18

NAPOMENA :

Do 31.12.1998. u podatke **su uključeni** fondovi mirovinskog i invalidskog osiguranja, a od 1.1.1999. podaci iz svih fondova (ZOMO, HV, ZOPHBDR i HVO).

Od obrade mirovina **za prosinac 2013. (isplata u siječnju 2014.) zbog nedostavljenog OIB-a HZMO-u** (Uredba o dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju - NN 112/2013.) **obustavljena je isplata mirovina za 26 932 korisnika** (1 058 korisnika mirovina s prebivalištem u Republici Hrvatskoj i 25 874 u inozemstvu).

PREGLED BROJA KORISNIKA I PROSJEČNIH SVOTA MIROVINA
(korisnici mirovina prema Zakonu o mirovinskom osiguranju)

stanje:31. prosinca 2013.

Tablica 3

Vrste mirovina	Broj korisnika mirovina	Prosječna mirovina umanjena za porez i prirez	Udio prosječne mirovine umanjene za porez i prirez u neto plaći za prosina 2013.
0	1	2	3
Starosna	494377	2.523,38	45,42
Prijevremena starosna	146706	2.361,42	42,50
Ukupno	641083	2.486,32	44,75
Invalidska	231498	1.989,71	35,81
Obiteljska	226774	1.926,61	34,68
SVEUKUPNO	1099355	2.266,29	40,79

Od obrade mirovina za **prosina 2013. (isplata u siječnju 2014.)** zbog nedostavljenog OIB-a HZMO-u (Uredba o dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju - NN 112/13) **obustavljena je isplata mirovina za 26 932 korisnika** (1 058 korisnika mirovina s prebivalištem u Republici Hrvatskoj i 25 874 u inozemstvu).

BRUTO DOMAĆI PROIZVOD I IZDACI ZA MIROVINSKO OSIGURANJA PREMA GODINAMA

Tablica 4
u 000 000 kn

Red. broj	O P I S	G O D I N E															
		1997.	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.
0	1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1.	Bruto domaći proizvod Republike Hrvatske (BDP) tržišne cijene - tekuće (godišnji obračun*)	145.394	160.603	164.054	178.118	192.289	208.796	228.932	247.428	266.652	291.044	318.308	343.412	328.672	323.807	330.171	330.232
2.	Ukupni rashodi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje	15.448	16.536	19.047	20.225	22.967	23.723	24.691	26.011	27.298	28.919	30.519	33.515	35.072	35.477	35.555	35.731
3.	Udio rashoda Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u BDP-u (%)	10,62	10,30	11,61	11,35	11,94	11,36	10,79	10,51	10,24	9,94	9,59	9,76	10,67	10,96	10,77	10,82
4.	Rashodi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za mirovine i mirovinska primanja	13.154	15.535	18.296	19.470	22.281	23.090	24.111	25.412	26.703	28.270	29.865	32.783	34.399	34.877	34.952	35.198
5.	Udio rashoda Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za mirovine i mir. primanja u BDP u %	9,05	9,67	11,15	10,93	11,59	11,06	10,53	10,27	10,01	9,71	9,38	9,55	10,47	10,77	10,59	10,66

IZVOR PODATAKA: Državni zavoda za statistiku i Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje.

NAPOMENA:

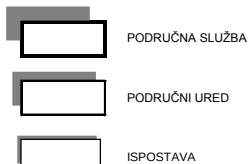
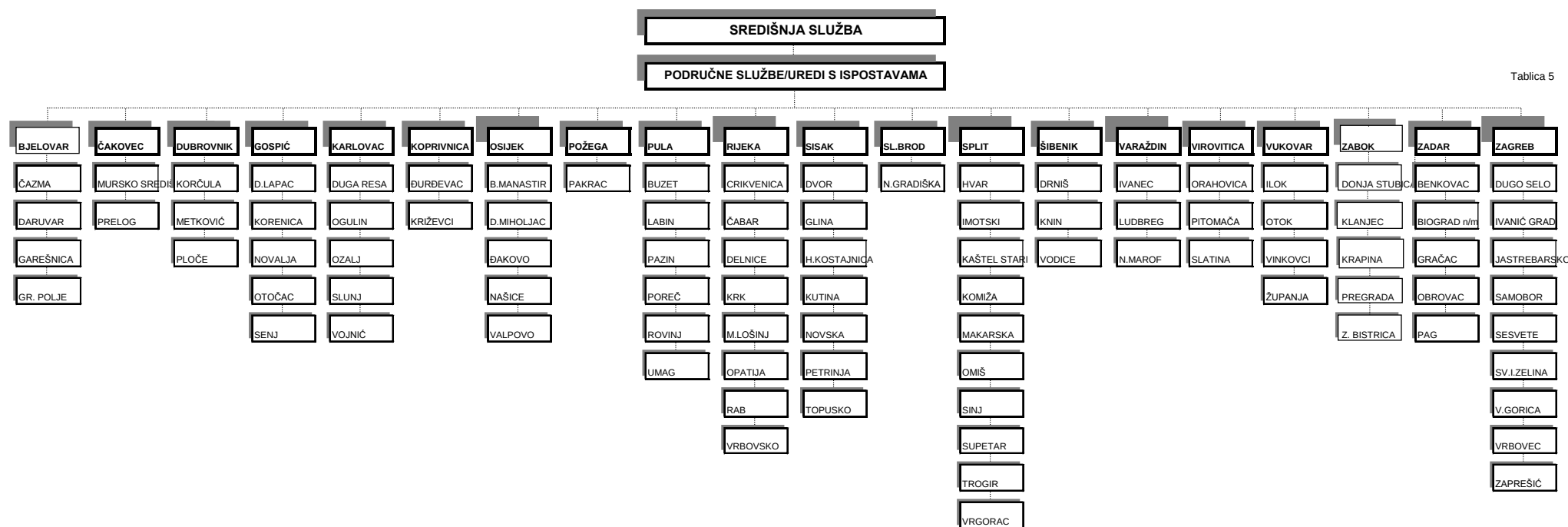
* Podaci za bruto domaći proizvod za godine od 2005. do 2010. konačni su, dok su za 2011. i 2012. privremeni (izračunani su kao zbroj četiri tromjesečnih podataka).
Navedeni podaci objavljeni su u Statističkom ljetopisu Republike Hrvatske 2013.

HRVATSKI ZAVOD ZA MIROVINSKO OSIGURANJE

2013.

Središnja služba, 5 područnih službi, 15 područnih ureda i 91 ispostava

HEMA TERITORIJALNE ORGANIZACIJE STRUČNE SLUŽBE

Napomena: Područni ured u Zaboku nije u funkciji - djeluje kao ispostava Područne službe u Zagrebu, jednako kao i njemu pripadajuće ispostave.

Statut NN, 117/12.

PREGLED UKUPNO VOĐENIH POSTUPAKA (PRVI I DRUGI STUPANJ)

Tablica 6

Tablica 3											
Redni broj	Vrste postupaka	Razdoblje	Broj neriješenih zahtjeva početkom razdoblja	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju =100%	Ukupno riješeno		Riješeno do 2 mjeseca		Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja	
						Broj	%	Broj	%	Broj	%
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	PRVI STUPANJ	I. - XII. 2012.	41870	446068	487938	442758	90,74	259356	58,58	45180	9,26
		I. - XII. 2013.	45180	429939	475119	431088	90,73	230157	53,39	44031	9,27
2.	DRUGI STUPANJ	I. - XII. 2012.	8069	18599	26668	20206	75,77	10993	54,40	6462	24,23
		I. - XII. 2013.	6462	20194	26656	20647	77,46	9437	45,71	6009	22,54
U K U P N O (1 + 2)		I. - XII. 2012.	49939	464667	514606	462964	89,96	270349	58,40	51642	10,04
		I. - XII. 2013.	51642	450133	501775	451735	90,03	239594	53,04	50040	9,97

PREGLED UKUPNOG RJEŠAVANJA ZAHTEVA U UPRAVNOM POSTUPKU PREMA PODRUČNIM SLUŽBAMA

Tablica 7

Redni broj	Područna služba / područni ured u	Broj neriješenih zahtjeva početkom godine	Broj podnesenih zahtjeva tijekom godine	Ukupno na rješavanju (2 + 3)	Broj riješenih zahtjeva		Riješeno do 2 mjeseca		Broj neriješenih zahtjeva	
					Broj	Postotak	Broj	Postotak	Broj	Postotak
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	BJELOVARU	1627	15048	16675	15263	91,53	7188	47,09	1412	8,47
2.	DUBROVNIKU	1735	11528	13263	11818	89,11	6729	56,94	1445	10,89
3.	GOSPIĆU	645	5128	5773	5202	90,11	2920	56,13	571	9,89
4.	KARLOVCU	1371	12150	13521	12083	89,36	5870	48,58	1438	10,64
5.	KOPRIVNICI	734	12986	13720	13347	97,28	7354	55,10	373	2,72
6.	OSIJEKU - PS	2606	36339	38945	36523	93,78	20954	57,37	2422	6,22
7.	POŽEGI	484	9894	10378	10022	96,57	5441	54,29	356	3,43
8.	PULI - POLI	2220	16572	18792	16723	88,99	10291	61,54	2069	11,01
9.	RIJECI - PS	2576	24214	26790	24869	92,83	15157	60,95	1921	7,17
10.	SISKU	2429	19634	22063	19917	90,27	10071	50,56	2146	9,73
11.	SL.BRODU	1241	22488	23729	22040	92,88	11796	53,52	1689	7,12
12.	SPLITU - PS	3585	46038	49623	46248	93,20	27736	59,97	3375	6,80
13.	ŠIBENIKU	959	11450	12409	11514	92,79	6797	59,03	895	7,21
14.	VARAŽDINU - PS	1997	29338	31335	28793	91,89	15995	55,55	2542	8,11
15.	VIROVITICI	603	10198	10801	10387	96,17	5098	49,08	414	3,83
16.	VUKOVARU	1882	21685	23567	21802	92,51	10725	49,19	1765	7,49
17.	ZADRU	2057	17123	19180	17280	90,09	9736	56,34	1900	9,91
18.	ZAGREBU - PS	14790	102817	117607	102822	87,43	47660	46,35	14785	12,57
19.	SREDIŠNJA SL.*	0	2127	2127	1603	75,36	1591	99,25	524	24,64
U K U P N O		43541	426757	470298	428256	91,06	229109	53,50	42042	8,94
SRED. SL. - I. stupanj		1639	3182	4821	2832	58,74	1048	37,01	1989	41,26
SRED. SL. - II. stupanj		6462	20194	26656	20647	77,46	9437	45,71	6009	22,54
S V E U K U P N O		51642	450133	501775	451735	90,03	239594	53,04	50040	9,97

* **Uključeni su i podaci o:** zahtjevima doplatka za djecu prema propisima Europske unije te zahtjevima za određivanje mjerodavnog zakonodavstva prema propisima Europske unije.

PREGLED RJEŠAVANJA ZAHTJEVA PREMA VRSTAMA MIROVINA I MIROVINSKIM PRIMANJIMA

Tablica 8

Red. broj	Vrste prava	Broj neriješenih zahtjeva početkom razdoblja	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju (2 + 3)	Broj riješenih zahtjeva (7+8+9)	Postotak riješenih zahtjeva	BROJ RIJEŠENIH ZAHTJEVA						Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja (4 - 5)	Postotak neriješenih zahtjeva
							Do 2 mjeseca	Od 2 - 6 mjeseci	Više od 6 mjeseci	Pozitivno	Negativno	UKUPNO (10 + 11)		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	Starosna mirovina	4264	22118	26382	21434	81,24	11882	8644	908	18170	3264	21434	4948	18,76
2.	Prijevremena starosna mir.	3126	17525	20651	17568	85,07	8932	7989	647	16059	1509	17568	3083	14,93
UKUPNO STAROSNA		7390	39643	47033	39002	82,92	20814	16633	1555	34229	4773	39002	8031	17,08
3.	Invalidska mirovina	11592	38598	50190	40668	81,03	22519	10369	7780	15500	25168	40668	9522	18,97
4.	Obiteljska mirovina	3174	21455	24629	22101	89,74	18307	2877	917	18165	3936	22101	2528	10,26
SVEUKUPNO MIROVINE (1. - 4.)		22156	99696	121852	101771	83,52	61640	29879	10252	67894	33877	101771	20081	16,48
5.	Zaštitni dodatak uz mirovinu	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	
6.	Tjelesno oštećenje	2704	13560	16264	13835	85,07	6273	6462	1100	10383	3452	13835	2429	14,93
7.	Dopl. za tuđu pomoć i njegu	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0	0	
8.	Profesionalna rehabilitacija	134	4	138	4	2,90	4	0	0	2	2	4	134	97,10
SVEUKUPNO (1. - 8.)		24994	113260	138254	115610	83,62	67917	36341	11352	78279	37331	115610	22644	16,38

PREGLED MEDICINSKOG VJEŠTAČENJA (TUZEMNO OSIGURANJE)

Tablica 9

Redni broj	Vrste postupaka	Broj neriješenih zahtjeva početkom razdoblja	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Riješeno do 2 mjeseca		Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja	
					Broj	%	Broj	%	Broj	%
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prvi stupanj	7350	56836	64186	59027	91,96	56112	95,06	5159	8,04
2.	Drugi stupanj - viši vještaci	977	8190	9167	7518	82,01	2506	33,33	1649	17,99
U K U P N O		8327	65026	73353	66545	90,72	58618	88,09	6808	9,28

PREGLED RJEŠAVANJA O PRAVIMA PRIMJENOM MEĐUNARODNIH UGOVORA

Tablica 10

Redni broj	Vrste postupaka	Broj neriješenih zahtjeva početkom razdoblja	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju	Ukupno riješeno		Riješeno do 2 mjeseca		Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja	
					Broj	%	Broj	%	Broj	%
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prvi stupanj	15338	36182	51520	34676	67,31	14655	42,26	16844	32,69
2.	Mjerodavno zakonodavstvo prema propisima EU	0	12390	12390	11787	95,13	11773	99,88	603	4,87
3.	Drugi stupanj	1502	1961	3463	2720	78,54	542	19,93	743	21,46
4.	Središnja služba INZ vještaci	1592	3972	5564	5222	93,85	5222	100,00	342	6,15
U K U P N O		18432	54505	72937	54405	74,59	32192	59,17	18532	25,41

PREGLED RJEŠAVANJA O PRAVIMA U PRVOM STUPNJU PRIMJENOM MEĐUNARODNIH UGOVORA PREMA VRSTAMA PRAVA

Tablica 11

Redni broj	Vrste prava	Broj neriješenih zahtjeva početkom razdoblja	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju (2 + 3)	Broj riješenih zahtjeva (7+8+9)	Postotak riješenih zahtjeva	BROJ RIJEŠENIH ZAHTJEVA						Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja (4 - 5)	Postotak neriješenih zahtjeva
							Do 2 mjeseca	Od 2 - 6 mjeseci	Više od 6 mjeseci	Pozitivno	Negativno	UKUPNO (10 + 11)		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	Starosne mirovine	7692	22367	30059	20564	68,41	8761	7403	4400	13175	7389	20564	9495	31,59
2.	Invalidske mirovine	5048	5541	10589	6340	59,87	1449	1104	3787	1890	4450	6340	4249	40,13
3.	Obiteljske mirovine	2597	8266	10863	7767	71,50	4440	1924	1403	5532	2235	7767	3096	28,50
U K U P N O		15337	36174	51511	34671	67,31	14650	10431	9590	20597	14074	34671	16840	32,69
4.	Ostala prava	1	8	9	5	55,56	5	0	0	0	5	5	4	44,44
5.	Mjerodavno zakonodavstvo prema propisima EU	0	12390	12390	11787	95,13	11773	14	0	10227	1560	11787	603	4,87
S V E U K U P N O		15338	48572	63910	46463	72,70	26428	10445	9590	30824	15639	46463	17447	27,30

**PREGLED RJEŠAVANJA ZAHTJEVA ZA OSTVARIVANJE PRAVA NA DOPLATAK ZA DJECU - UKUPNO
(PRVI ZAHTJEVI, PREVOĐENJE, ZAHTJEVI PRIMJENOM PROPISA EUROPSKE UNIJE I DRUGI ZAHTJEVI)**

Tablica 12

Redni broj	Područna služba / područni ured u	Broj neriješenih zahtjeva početkom razdoblja	Broj podnesenih zahtjeva tijekom razdoblja	Ukupno na rješavanju (2 + 3)	Broj riješenih zahtjeva (7+8+9)	Postotak riješenih zahtjeva	BROJ RIJEŠENIH ZAHTJEVA						Broj neriješenih zahtjeva krajem razdoblja (4 - 5)	Postotak neriješenih zahtjeva
							Do 2 mjeseca	Od 2 - 6 mjeseci	Više od 6 mjeseci	Pozitivno	Negativno	UKUPNO (10 + 11)		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	BJELOVARU	2	9569	9571	9555	99,83	4572	4922	61	8799	756	9555	16	0,17
2.	DUBROVNIKU	127	7089	7216	7092	98,28	3981	3032	79	6550	542	7092	124	1,72
3.	GOSPIČU	4	2682	2686	2675	99,59	1469	1197	9	2518	157	2675	11	0,41
4.	KARLOVCU	5	6770	6775	6759	99,76	2935	3767	57	6350	409	6759	16	0,24
5.	KOPRIVNICI	31	8853	8884	8863	99,76	4283	4577	3	8359	504	8863	21	0,24
6.	OSIJEKU - PS	45	23250	23295	23281	99,94	12204	10974	103	22158	1123	23281	14	0,06
7.	POŽEGI	7	6849	6856	6845	99,84	3240	3594	11	6489	356	6845	11	0,16
8.	PULI - POLI	32	8924	8956	8925	99,65	5474	3398	53	8229	696	8925	31	0,35
9.	RIJECI - PS	8	11281	11289	11286	99,97	6828	4432	26	10312	974	11286	3	0,03
10.	SISKU	95	11793	11888	11880	99,93	6544	5310	26	10917	963	11880	8	0,07
11.	SL.BRODU	0	14419	14419	14408	99,92	6634	7711	63	13731	677	14408	11	0,08
12.	SPLITU - PS	119	30689	30808	30697	99,64	17516	12534	647	28513	2184	30697	111	0,36
13.	ŠIBENIKU	5	6789	6794	6776	99,74	3462	3258	56	6320	456	6776	18	0,26
14.	VARAŽDINU - PS	19	19411	19430	19420	99,95	10534	8773	113	18190	1230	19420	10	0,05
15.	VIROVITICI	30	7778	7808	7767	99,47	3634	4110	23	7348	419	7767	41	0,53
16.	VUKOVARU	92	15458	15550	15465	99,45	6962	8291	212	14611	854	15465	85	0,55
17.	ZADRU	119	10538	10657	10578	99,26	5353	5073	152	9791	787	10578	79	0,74
18.	ZAGREBU - PS	230	55082	55312	54971	99,38	20806	32786	1379	52102	2869	54971	341	0,62
UKUPNO		970	257224	258194	257243	99,63	126431	127739	3073	241287	15956	257243	951	0,37
19.	SREDIŠNJA SL.	0	150	150	32	21,33	27	5	0	4	28	32	118	78,67
SVEUKUPNO		970	257374	258344	257275	99,59	126458	127744	3073	241291	15984	257275	1069	0,41